Poročilo o solventnosti in finančnem položaju Zavarovalnice Sava, d.d, za leto 2017

Maribor, april 2018

KAZALO

PREGLED IN POTRDITEV POROČILA S STRANI UPRAVE 5
POVZETEK 6
A POSLOVANJE IN REZULTATI 10
A.1 Poslovanje 10
A.1.1 Naziv in pravna oblika družbe 10
A.1.2 Nadzorni organ, odgovoren za finančni nadzor 10
A.1.3 Zunanji revizor družbe 10
A.1.4 Položaj družbe znotraj pravne strukture skupine 11
A.1.5 Prikaz lastniške strukture družbe 11
A.1.6 Lastniški deleži Zavarovalnice Sava v drugih družbah 12
A.1.7 Pomembne vrste poslovanja podjetja in pomembna geografska območja, kjer družba posluje 12
A.1.8 Pomembnejši dogodki v letu 2017 16
A.2 Rezultati pri sklepanju zavarovanj 17
A.3 Naložbeni rezultati 20
A.4 Rezultati pri drugih dejavnostih 22
A.5 Druge informacije 23
B SISTEM UPRAVLJANJA 24
B.1 Splošne informacije o sistemu upravljanja 24
B.1.1 Organi upravljanja 24
B.1.2 Upravljanje tveganj 27
B.1.3 Ključne funkcije v sistemu upravljanja tveganj 27
B.1.4 Odbori v sistemu upravljanja 29
B.1.5 Informacija o politiki prejemkov 30
B.1.6 Poslovanje s povezanimi osebami 32
B.2 Zahteve glede sposobnosti in primernosti 33
B.2.1 Splošno 33
B.2.2 Zahteve glede sposobnosti zadevnega osebja 33
B.2.3 Zahteve glede primernosti zadevnega osebja 34
B.2.4 Postopek ocene 35
B.3 Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti 36
B.3.1 Organizacija upravljanja tveganj 36
B.3.2 Sestavni deli sistema upravljanja tveganj 37
B.4 Sistem notranjega nadzora 41
B.4.1 Sistem notranjih kontrol 41
B.4.2 Funkcija spremljanja skladnosti 42
B.5 Funkcija notranje revizije 43
B.6 Aktuarska funkcija 44
B.7 Zunanje izvajanje 45
B.8 Druge informacije 46
B.8.1 Redni pregled sistema upravljanja 46
B.8.2 Ocena sistema upravljanja 46
C PROFIL TVEGANJA 48

C.1 Zavarovalno tveganje ... 48
C.1.1 Tveganje premoženjskih zavarovanj ... 49
C.1.2 Tveganje življenjskih zavarovanj ... 53
C.1.3 Tveganje zdravstvenih zavarovanj ... 55
C.2 Tržno tveganje ... 56
C.2.1 Izpostavljenost tveganju ... 56
C.2.2 Merjenje tveganja ... 57
C.2.3 Upravljanje tveganja ... 59
C.3 Kreditno tveganje ... 61
C.3.1 Izpostavljenost tveganju ... 61
C.3.2 Merjenje tveganja ... 61
C.3.3 Upravljanje tveganja ... 62
C.4 Likvidnostno tveganje ... 62
C.4.1 Izpostavljenost tveganju ... 62
C.4.2 Merjenje tveganja ... 62
C.4.3 Upravljanje tveganja ... 63
C.4.4 Pričakovani dobiček, vključen v prihodnje premije ... 63
C.5 Operativno tveganje ... 64
C.5.1 Izpostavljenost tveganju ... 64
C.5.2 Merjenje tveganja ... 64
C.5.3 Upravljanje tveganja ... 65
C.6 Druga pomembna tveganja ... 65
C.6.1 Izpostavljenost tveganju ... 65
C.6.2 Merjenje tveganja ... 66
C.6.3 Upravljanje tveganja ... 66
C.7 Druge informacije ... 66
D Vrednotenje za namene solventnosti ... 67
D.1 Sredstva ... 73
D.1.1 Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj ... 73
D.1.2 Neopredmetena osnovna sredstva ... 73
D.1.3 Odložene terjatve in obveznosti za davek ... 73
D.1.4 Opredmetena sredstva namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema) ... 74
D.1.5 Naložbe ... 74
D.1.6 Posojila in hipotekarni krediti ... 77
D.1.7 Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje ... 77
D.1.8 Znesek ZTR prenesen pozavarovateljem ... 77
D.1.9 Terjatve do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov ... 77
D.1.10 Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja ... 78
D.1.11 Denar in denarni ustrezniki ... 78
D.1.12 Druga sredstva ... 78
D.2 Zavarovalno-tehnične rezervacije ... 78
D.2.1 Metodologije izračuna SII zavarovalno tehničnih rezervacij ... 78
D.2.2 Vrednosti SII zavarovalno tehničnih rezervacij ... 85
D.2.3 Primerjava metodologij izračuna ZTR-jev po MSRP in po SII standardih ... 87
D.2.4 Opis ravni negotovosti, povezane z vrednostjo ZTR-jev ... 89

D.3 Druge obveznosti ... 90
D.3.1 Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja ... 90
D.3.2 Druge obveznosti do dobaviteljev ... 91
D.3.3 Podrejene obveznosti ... 91
D.3.4 Druge obveznosti ... 91
D.4 Alternativne metode vrednotenja ... 91
D.5 Druge informacije ... 91
E Upravljanje kapitala ... 92
E.1 Lastna sredstva ... 93
E.2 Zahtevani solventnostni kapital in zahtevani minimalni kapital ... 95
E.2.1 Zahtevani solventnostni kapital ... 95
E.2.2 Zahtevani minimalni kapital ... 97
E.3 Uporaba podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, temelječega na trajanju, pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala ... 98
E.4 Razlika med standardno formulo in kakršnim koli uporabljenim notranjim modelom ... 98
E.5 Neskladnost z zahtevanim minimalnim kapitalom in neskladnost z zahtevanim solventnostnim kapitalom ... 98
E.6 Druge informacije ... 98
F Slovar izbranih strokovnih izrazov ... 99
G Predloge ... 101
Priloga A – Predloge ... 102

Splošne informacije

Vse vrednosti, prikazane v poročilu, se ujemajo z vrednostmi, poročanimi v okviru kvantitativnega poročanja Agenciji za zavarovalni nadzor. Zneski v poročilu so prikazani v tisoč EUR. Poročilo sta obravnavala in potrdila uprava in nadzorni svet družbe.

Poročilo o solventnosti in finančnem položaju družbe je bilo pregledano tudi s strani revizijske hiše ERNST & YOUNG, ki je pripravila tudi Poročilo neodvisnega revizorja o zagotovilu.

PREGLED IN POTRDITEV POROČILA S STRANI UPRAVE

V Mariboru, 25.4.2018

Uprava družbe:

mag. David KASTELIC, predsednik uprave

mag. Primož MOČIVNIK, član uprave

Rok MOLJK, član uprave

Robert CIGLARIČ, član uprave

POVZETEK

Poslovanje in rezultati

Po združitvi štirih zavarovalnic v Zavarovalnico Sava (v nadaljevanju družba) je bilo leto 2017 prvo poslovno leto, v katerem je družba delovala celo leto. V tem letu je družba realizirala čisti poslovni izid v višini 25,1 mio EUR, ki je v primerjavi z letom 2016 višji za 1,7 mio EUR oziroma 7,0 odstotka.

Družba posluje na trgu Republike Slovenije in na trgu Republike Hrvaške, glavnino kosmate premije (več kot 96 odstotkov) pa še vedno zbere v Sloveniji.

Družba svoje vrednote prikazuje pod sloganom #NIKOLISAMI, kar pomeni, da pri razvoju produktov in storitev v središče postavlja svoje zavarovance, tako posameznike kot tudi podjetnike ali veliko korporacijo. Družba skrbi, da so produkti in storitve prilagodljivi, celoviti, sodobni in dostopni ter da zagotavljajo odlično uporabniško izkušnjo.

Kot kompozitna zavarovalnica družba ponuja tako zavarovanja v segmentu premoženjskih in zdravstvenih ter življenjskih zavarovanj, ne trži edino dodatnih pokojninskih zavarovanj.

Na segmentu premoženjskih zavarovanj ponuja vsa pomembnejša premoženjska zavarovanja. Največji delež tvorijo avtomobilska zavarovanja, ki omogočajo visoko prilagodljivost in oblikovanje zavarovanja po meri stranke.

V letu 2017 je družba svojo ponudbo zavarovanj razširila še na dodatno zdravstveno zavarovanje. Z novim produktom Zdravje se zavarovancem v primeru novo nastale bolezni, stanja ali poškodbe, za katero so v času jamstva pridobili zdravniško napotilo, nudi enostavnejši in hitrejši dostop do zdravstvenih storitev, kot so za te storitve predvideni postopki v javnem zdravstvenem sistemu.

Na segmentu življenjskih zavarovanj družba trži široko paleto osnovnih življenjskih zavarovanj, kar omogoča visoko fleksibilnost in izbiro najustreznejšega zavarovanja glede na starost zavarovane osebe in potrebe stranke v določenem obdobju njenega življenja.

Donos naložbenega portfelja, brez donosa naložb v korist zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje, je bil v letu 2017, glede na leto 2016, nižji za 1,9 mio EUR in je predvsem posledica nižjih obrestnih prihodkov zaradi nizkih obrestnih mer na finančnem trgu, po katerih lahko zavarovalnica reinvestira zapadle naložbe in denarni tok iz osnovne dejavnosti.

V letu 2017 je skupščina družbe sprejela sklep o izključitvi manjšinskih delničarjev družbe oziroma sklep o prenosu delnic preostalih delničarjev na glavnega delničarja, s čimer je Sava Re, d.d., postala edini delničar Zavarovalnice Sava, d.d.

Bonitetna agencija Standard & Poor's pa je družbi dodelila bonitetno oceno finančne in kreditne moči "A-" (odlično) s pozitivno srednjeročno napovedjo.

Sistem upravljanja

Družba ima vzpostavljen sistem upravljanja, ki je dobro definiran in vključuje:

- ustrezno organiziranost, vključno z organi vodenja, ključnimi funkcijami in odbori,
- integriran sistem upravljanja tveganj,
- sistem notranjih kontrol.

Upoštevaje načelo sorazmernosti so v sistem upravljanja družbe, v organizacijsko strukturo ter procese odločanja poleg temeljnih funkcij družbe vgrajene tudi funkcija upravljanja tveganj, funkcija notranje revizije, aktuarska funkcija in funkcija spremljanja skladnosti poslovanja, ki jih ZZavar-1 opredeljuje kot ključne funkcije, ter odbori, ki jih po potrebi imenuje uprava družbe.

Sistem upravljanja v družbi je sorazmeren naravi, obsegu in zahtevnosti poslov družbe.

Pri upravljanju tveganj pa družba uporablja model treh obrambnih linij, ki vključuje jasno razdelitev odgovornosti in nalog znotraj posamezne linije:

- prva obrambna linija vključuje vse zaposlene v organizacijskih enotah, ki izvajajo poslovne funkcije (razvoj, trženje, prodaja in upravljanje produktov, zagotavljanje zavarovalnih storitev, finančno poslovanje in računovodenje),
- drugo obrambno linijo predstavljajo funkcija upravljanja tveganj, aktuarska funkcija, funkcija skladnosti poslovanja in odbor za upravljanje tveganj,
- tretja obrambna linija vključuje notranjo revizijo.

V družbi je v letu 2017 prišlo do spremembe v sestavi nadzornega sveta. Podrobnosti so navedene v razdelku B.1.1.

Profil tveganja

Družba je pri svojem delovanju izpostavljena vsem kategorijam tveganj. V profilu tveganj družbe prevladujejo tveganja premoženjskih in življenjskih zavarovanj ter tržna tveganja. Poleg tveganj, ki so obravnavana v okviru standardne formule, je družba izpostavljena tudi likvidnostnemu tveganju, ki ga obvladuje predvsem z ustrezno strategijo zagotavljanja zadostne likvidnosti, in strateškim tveganjem, ki pa jih obvladuje z izvajanjem preventivnih aktivnosti.

Spodnja tabela prikazuje zahtevani solventnostni kapital v skladu s standardno formulo Solventnosti II (angl. *Solvency Capital Requirement*, v nadaljevanju SCR) po modulih tveganj na dan 31.12.2017 in na dan 31.12.2016.

Zahtevani solventnostni kapital po modulih tveganj

(v tisoč EUR)	31.12.2017	31.12.2016
SCR	**108.284**	**107.736**
Prilagoditve za TP in DT	-728	
Operativno tveganje	10.993	10.480
Zahtevani osnovni solventnostni kapital	98.019	97.256
Vsota posameznih tveganj	158.340	154.208
Vpliv diverzifikacije tveganj	-60.321	-56.952
Tržno tveganje	29.635	38.464
Tveganje neplačila nasprotne stranke	10.756	14.029
Tveganje življenjskih zavarovanj	39.576	25.199
Tveganje zdravstvenih zavarovanj	20.177	20.521
Tveganje premoženjskih zavarovanj	58.196	55.996

Vrednotenje za namene solventnosti

Skladno s 174. členom ZZavar-1 se sredstva vrednotijo z zneskom, po katerem bi se sredstvo izmenjalo med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu. Prav tako družba vrednoti obveznosti na znesek, po katerem bi se lahko prenesle ali poravnale med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu.

Spodnja tabela prikazuje prilagoditve postavk bilance stanja v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), ki jih je družba izvedla pri vrednotenju za namene solventnosti.

Prilagoditve kapitala (MSRP) pri vrednotenju SII bilance stanja

(v tisoč EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kapital v skladu z MSRP	**158.055**	**157.829**
Podrejene obveznosti		1.535
Razlika pri vrednotenju udeležb		
Razlika pri vrednotenju drugih sredstev	-76.188	-78.500
Razlika pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij	-220.968	-219.598
Razlika pri vrednotenju drugih obveznosti	12.255	24.133
Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	-30.438	-25.058
Manjšinski deleži		
Primerni lastni viri sredstev v skladu s Solventnostjo II	**260.141**	**251.271**

Upravljanje kapitala

Z ustreznim upravljanjem kapitala želi družba zagotoviti, da ima vedno zadostno višino virov za pokrivanje svojih obveznosti in zagotavljanje zakonskih zahtev glede kapitala. Pri tem mora biti struktura lastnih virov sredstev, ki zagotavljajo kapitalsko ustreznost, skladna z zakonodajo ter zagotavljati optimalno razmerje med dolžniškim in lastniškim virom financiranja. Višina lastnih virov sredstev mora biti zadostna za doseganje drugih ciljev družbe.

Pri alokaciji lastnih virov sredstev na poslovne dejavnosti mora družba zagotavljati ustrezno stopnjo donosa na kapital.

Družba svoj poslovni in strateški načrt pripravlja na podlagi strategije prevzemanja tveganj in v njej določene pripravljenosti za prevzem tveganj. Med pripravo poslovnega in strateškega načrta družba redno preverja, ali je načrt v skladu s pripravljenostjo za prevzem tveganj ter po potrebi načrt ustrezno prilagodi. Hkrati družba stremi k čim bolj optimalni uporabi kapitala.

V tabeli v nadaljevanju je prikazana kapitalska ustreznost družbe na dan 31.12.2017 in na 31.12.2016.

Kapitalska ustreznost družbe

(v tisoč EUR)	31.12.2017	31.12.2016
SCR	108.284	107.736
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje SCR	260.141	251.271
Od tega prvi razred	*260.141*	*251.271*
Od tega drugi razred	/	/
Od tega tretji razred	/	/
Solventnostni količnik	**240%**	**233%**
MCR	47.187	47.845
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje MCR	260.141	251.271
Od tega prvi razred	*260.141*	*251.271*
Od tega drugi razred	/	/
Od tega tretji razred	/	/
MCR količnik	**551%**	**525%**

Družba najmanj enkrat letno poroča nadzornemu organu o višini SCR in najmanj kvartalno o višini zahtevanega minimalnega kapitala (angl. *Minimum capital requirement*, v nadaljevanju MCR). Na dan 31.12.2017 je skladna z zakonodajo, saj izkazuje solventnostni količnik, višji od zahtevanih 100%. Prav tako ima družba na dan 31.12.2017 visok presežek primernih lastnih virov sredstev nad zahtevanim minimalnim kapitalom.

A POSLOVANJE IN REZULTATI

A.1 Poslovanje

A.1.1 Naziv in pravna oblika družbe

Zavarovalnica Sava, zavarovalna družba, d.d.
Cankarjeva ulica 3
2000 Maribor
Slovenija

A.1.2 Nadzorni organ, odgovoren za finančni nadzor

Agencija za zavarovalni nadzor
Trg republike 3
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel.: + 386 (1) 2528 600
Faks: + 386 (1) 2528 630
E-naslov: agencija@a-zn.si

A.1.3 Zunanji revizor družbe

ERNST&YOUNG Revizija,
poslovno svetovanje, d. o. o.
Dunajska cesta 111
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel.: +386 1 583 17 00
Faks: +386 1 583 17 10
E-naslov: info@si.ey.com

Revizijo računovodskih izkazov Zavarovalnice Sava izvaja revizijska družba Ernst & Young d.o.o., ki revizijo računovodskih izkazov celotne skupine Sava Re za poslovno leto 2017 opravlja peto leto zapored. Revizijo vseh odvisnih družb so v letu 2017 izvajali lokalni revizorji iste revizijske družbe. V letu 2016 je bila na nivoju skupine Sava Re z družbo Ernst & Young sklenjena pogodba za revizijo računovodskih izkazov za obdobje 2016–2018.

A.1.4 Položaj družbe znotraj pravne strukture skupine

Na dan 31.12.2017

A.1.5 Prikaz lastniške strukture družbe

		2017			2016	
Delničar	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu	Delež glasovalnih pravic	Število delnic	Delež v osnovnem kapitalu	Delež glasovalnih pravic
Sava Re, d.d.	15.372.821	100,00%	100,00%	15.332.411	99,74%	99,74%
KDD d.d. fiduciarno imetništvo				28.510	0,19%	0,19%
Privredna banka Zagreb d.d. - client account - fiduciarni račun				11.900	0,08%	0,08%

A.1.6 Lastniški deleži Zavarovalnice Sava v drugih družbah

Seznam povezanih podjetij

Naziv	ZS Svetovanje, storitve zavarovalnega zastopanja, d.o.o	ORNATUS KLICNI CENTER, podjetje za posredovanje telefonskih klicov, d.o.o.
Sedež	Betnavska cesta 2, 2000 Maribor	Betnavska cesta 2, 2000 Maribor
Matična številka	2154170000	6149065000
Vrsta dejavnosti	dejavnost zavarovalniških agentov	dejavnost klicnih centrov
Osnovni kapital	327.263 EUR	11.000 EUR
Nominalna vrednost kapitalskega deleža	327.263 EUR	11.000 EUR
Delež v kapitalu in/ali glasovalnih pravicah, ki pripada posameznim drugim osebam v skupini	Zavarovalnica Sava, zavarovalna družba d.d.:100%	ZS Svetovanje, storitve zavarovalnega zastopanja, d.o.o.:100%
Organi upravljanja	**direktor:**	**direktor:**
	Kos Aljaž	Lesnik Jure
Upravljavske povezave	*odvisna družba*	*posredno odvisna družba*
Organ nadzora	Agencija za zavarovalni nadzor, Trg republike 3, 1000 Ljubljana	Agencija za zavarovalni nadzor, Trg republike 3, 1000 Ljubljana

A.1.7 Pomembne vrste poslovanja podjetja in pomembna geografska območja, kjer družba posluje

Družba posluje na trgu Republike Slovenije in na trgu Republike Hrvaške. V nadaljevanju je prikazana kosmata premija po vrstah poslovanja, ki je bila realizirana na obeh trgih v letu 2017 in v predhodnem letu. Kot je razvidno iz pregleda, družba zbere glavnino kosmate premije v Sloveniji (96,1%).

Kosmata premija s prejetim sozavarovanjem v letu 2017 in 2016

(v tisoč EUR)	SLOVENIJA		HRVAŠKA		SKUPAJ	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Zavarovanje za stroške zdravljenja	1.173	1.152	124	207	1.296	1.359
Zavarovanje izpada dohodka	40.130	40.284	419	294	40.549	40.578
Nezgodno zavarovanje zaposlenih						
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	70.413	66.694	6.965	5.533	77.378	72.227
Druga zavarovanja motornih vozil	85.163	75.701	1.197	991	86.360	76.691
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	2.765	2.637	110	112	2.875	2.750
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	54.262	52.733	1.365	1.271	55.627	54.004
Splošno zavarovanje odgovornosti	15.345	14.580	285	299	15.630	14.879
Kreditno in kavcijsko zavarovanje	5.428	6.451			5.428	6.451
Zavarovanje stroškov postopka	735	748	24	14	759	762
Zavarovanje pomoči	10.846	9.155	72	55	10.918	9.211
Različne finančne izgube	1.868	1.624	137	72	2.006	1.695
Premoženjska zavarovanja	**288.128**	**271.759**	**10.698**	**8.848**	**298.826**	**280.606**
Zdravstveno zavarovanje	309	228	1		310	228
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	17.241	18.266	2.204	2.362	19.446	20.628
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	27.211	25.948	17	20	27.229	25.968
Druga življenjska zavarovanja	18.507	18.747	1.422	1.077	19.929	19.824
Življenjska zavarovanja	**63.268**	**63.190**	**3.645**	**3.459**	**66.913**	**66.649**
SKUPAJ	**351.396**	**334.948**	**14.343**	**12.307**	**365.739**	**347.255**

A.1.7.1 Produkti in storitve družbe

Vrednote družbe so prikazane pod sloganom **#NIKOLISAMI**. To pomeni, da pri razvoju produktov in storitev v središče postavljamo naše zavarovance, tako posameznike kot tudi podjetnike ali veliko korporacijo. Skrbimo, da so naši produkti in storitve

- **prilagodljivi**, ker vemo, da nimamo vsi enakih želja, potreb in možnosti,
- **celoviti**, da lahko izpolnimo tudi najbolj zahtevna povpraševanja in pričakovanja,
- **sodobni**, ker se potrebe in pričakovanja naših strank nenehno spreminjajo,
- **dostopni**, tam in takrat, ko jih stranke najbolj potrebujejo

in predvsem, da zagotavljajo **odlično uporabniško izkušnjo**.

Posebno pozornost posvečamo **produktom in storitvam asistenčnih zavarovanj** in **učinkovitemu reševanju škod,** kar nam omogoča, da strankam stojimo ob strani takrat, ko nas najbolj potrebujejo.

A.1.7.1.1 Ponudba na segmentu premoženjskih in zdravstevnih zavarovanj

Avtomobilska zavarovanja

Avtomobilska zavarovanja družbe so zasnovana tako, da omogočajo visoko prilagodljivost in oblikovanje zavarovanja po meri stranke, tako kar zadeva kritja, kjer so na voljo vsa zavarovanja, ki jih potrebuje (avtomobilska odgovornost, številne oblike kasko zavarovanja, AO plus, nezgodna zavarovanja, zavarovanje mladega voznika, pravna zaščita, avtomobilska asistenca), kot tudi ceno zavarovanja, na katero lahko vpliva z izborom kritij, izbiro načina popravila in višino soudeležbe pri škodi.

Dodane vrednosti avtomobilskega zavarovanja družbe:

- **Quick Check** je hitra cenitev avtomobilske škode, ki jo izvajajo pooblaščeni servisi Zavarovalnice Sava.
- **Zavarovanje izgube vrednosti vozila**, ki je na voljo ob sklenitvi kasko zavarovanja z vključenim kritjem tatvine, zavaruje razliko med fakturirano in tržno ceno vozila v primeru totalne škode ali kraje vozila v Republiki Sloveniji.
- **Ohranitev 50 % bonusa ob prvi prijavljeni škodi** – zavarovancem v 1. premijskem razredu s 50 % bonusom ob prvi prijavljeni škodi zagotavljamo ohranitev bonusa.
- Popust za vozila opremljena z ustreznimi protivlomnimi napravami.
- Popusti na večje število kritij (pakete).
- Učinkovita avtomobilska asistenca.
- Pomoč in svetovanje ob sklepanju zavarovanj.

Ožja premoženjska zavarovanja in zavarovanje odgovornosti

Tako kot za avtomobilska zavarovanja je tudi za produkte premoženjskih zavarovanj značilna široka ponudba kritij in visoka prilagodljivost.

Stanovanjsko zavarovanje ponuja celovito kritje pred nevarnostmi, ki ogrožajo hiše, stanovanja, počitniške hiše in druge stanovanjske in pomožne objekte ter opremo v njih ter zahtevki tretjih oseb iz naslova civilne odgovornosti. Stranka lahko izbira med zavarovanjem na dejansko ali novo vrednost in si oblikuje paket kritij po svoji meri. Poleg osnovnih kritij ponujamo zavarovanja, ki strankam zagotavljajo pomoč in olajšajo položaj v marsikateri situaciji:

- **Pravna zaščita** za vso družino vključuje kritje stroškov odvetnikov in pravnih svetovanj na zasebnem in poklicnem področju.
- **Osebna asistenca** v primeru nezgode ali večje škode na zavarovanem premoženju nudi kritje osebnih nezgod, medicinske oskrbe, prevoza v bolnišnico ipd.
- **Asistenca doma** nudi pomoč pri odpravi nevšečnosti, ki so se zgodile na zavarovanem objektu ali opremi zaradi požara, vloma, poplave, viharja, toče ali izliva vode.

Kmetijsko premoženjsko zavarovanje vključuje različna zavarovanja, ki omogočajo celovito zaščito kmetijskega gospodarstva:

- zavarovanje domačih in rejnih živali za nevarnost pogina in stroške zdravljenja,
- zavarovanje pridelkov in zalog pred različnimi nevarnostmi,
- zavarovaje kmetijskih zgradb,
- zavarovanje kmetijske opreme in premičnin.

Tudi v okviru kmetijskega premoženjskega zavarovanja si lahko stranke oblikujejo paket kritij po svoji meri in s tem poskrbijo za nemoteno opravljanje dejavnosti ter varnost v primeru dogodkov, ki bi lahko ogrozili obstoj kmetije.

Poslovna premoženjska zavarovanja. Za zavarovanje poslovnih rizikov je na voljo celovit nabor kritij, ki lahko zadovolji tako potrebe manjših podjetnikov kot tudi velikih korporacij. Na voljo je:

- zavarovanje zgradb, opreme in zalog pred požarnimi nevarnostmi,
- potresno zavarovanje,
- strojelomno zavarovanje,
- zavarovanje računalnikov,
- zavarovanje različnih finančnih izgub,
- zavarovanje vseh vrst odgovornosti,
- transportna zavarovanja in
- druga (specialna) kritja.

Strankam nudimo svetovanje in pomoč pri sklenitvi zavarovanja in jim pomagamo oblikovati paket kritij, ki varuje pred nepredvidenimi stroški, ki so posledica nezgod ali naravnih nesreč in so lahko odločilnega pomena za uspešno poslovanje podjetja.

Poleg omenjenih zavarovanj so strankam na voljo tudi vsa ostala zavarovanja, ki jih potrebujejo, in sicer:

- zavarovanja za letala in plovila,
- kreditna zavarovanja,
- turistično zavarovanje z asistenco v tujini,
- zavarovanje koles, E-koles in kolesarjev,
- in ostala.

Nezgodna zavarovanja

Nezgodna zavarovanja družbe ponujajo širok nabor kritij in rešitev prilagojenih posamezni ciljni skupini ter njihovim potrebam. Ponudbo kritij prilagajamo zahtevam strank, partnerjem pa ponujamo možnosti modernih in prilagodljivih distribucijskih modelov.

Zdravstvena zavarovanja

Zdravstvena zavarovanja omogočajo našim zavarovancem, da za svojo zdravstveno varnost poskrbijo optimalno. Z novim produktom Zdravje zavarovancu, v primeru novo nastale bolezni, stanja ali poškodbe, za katero v času jamstva pridobi zdravniško napotilo, nudimo enostavnejši in hitrejši dostop do zdravstvenih storitev, kot so za te storitve predvideni postopki v javnem zdravstvenem sistemu. Vse storitve, ki jih ponuja zdravstveno zavarovanje, zavarovanci opravijo v skrbno izbranih in priznanih specialističnih zdravstvenih centrih, pri priznanih specialistih v Sloveniji.

V naši ponudbi zdravstvenih zavarovanj je tudi zdravstveno zavarovanje, ki omogoča dostop do drugega zdravniškega mnenja in zdravljenje pri najboljših zdravnikih in zdravstvenih ustanovah v tujini, kar za zavarovanca skupaj s produktom Zdravje pomeni celovito in kvalitetno zdravstveno obravnavo od prvega obiska zdravnika specialista, postavitvijo diagnoze zdravljenja, do nadaljevanja zdravljenja v primeru kritih bolezni.

A.1.7.1.2 Ponudba na segmentu življenjskih zavarovanj

Družba ponuja široko paleto osnovnih življenjskih zavarovanj, kar omogoča visoko fleksibilnost in izbiro najustreznejšega zavarovanja glede na starost zavarovane osebe in potrebe stranke v določenem obdobju njenega življenja. S posameznimi zavarovanji družba naslavlja različne potrebe strank, kot so lastna socialna in finančna varnost, varnost bližnjih, varčevanje ter v primeru pravnih subjektov tudi skrb za zaščito gospodarske družbe ali samostojnega podjetnika.

Strankam se pomaga oblikovati zavarovanje, ki bo v skladu z njihovimi potrebami in zahtevami, ter jim nuditi pomoč v času trajanja zavarovanja.

Za stranke, ki potrebujejo le visoko kritje za zagotovitev finančne varnosti najbližjih v primeru smrti, družba ponuja zavarovanje za primer smrti - Riziko življenjsko zavarovanje.

Prednosti življenjskih zavarovanj za primer smrti Zavarovalnice Sava:

- nizke premije za visoke zavarovalne vsote, brez varčevalne komponente,
- velika izbira zavarovalnih vsot in premij, saj ni omejitve najnižje in najvišje premije ter zavarovalne vsote,
- segmentacija zavarovancev glede na njihov način življenja.

V okviru življenjskih zavarovanj, ki naslavljajo potrebe in zahteve strank po varčevanju ter finančni varnosti sebe in bližnjih v primeru smrti, družba ponuja širok nabor zavarovanj, vezanih na sklade ter klasičnih življenjskih zavarovanj.

Prednosti življenjskih zavarovanj z varčevalno komponento Zavarovalnice Sava:

- fleksibilna izbira zavarovalne dobe in premije,
- naložbena zavarovanja z vnaprej znano višino varčevalne premije (ločen varčevalni del), ki ni obremenjena s stroški,
- različne naložbene možnosti glede na odnos strank do naložbenega tveganja (sklad z zajamčenim donosom, izbira med različnimi naložbeni strategijami, aktivno upravljanje premoženja, dinamično upravljanje sredstev, možnost varčevanja brez naložbenega tveganja).

Stranke se lahko pri izplačilu zavarovalnine ali pa s plačilom svojih sredstev odločijo za sklenitev rentnega zavarovanja, pri katerem lahko izbirajo med dosmrtnim ali časovno omejenim prejemanjem

rente ter izberejo tudi zajamčeno dobo izplačevanja rente ter imajo možnost udeležbe na morebitnem dobičku zavarovalnice. S tem poskrbijo za finančno varnost sebe ali svojih bližnjih.

V okviru vseh osnovnih življenjskih zavarovanj si lahko stranke, v odvisnosti od svojih potreb in starosti, priključijo posamezna dodatna zavarovanja iz ponujene palete in s tem poskrbijo za lastno socialno in finančno varnost ter varnost bližnjih ali zaščito gospodarske družbe. V odvisnosti od izbranega osnovnega življenjskega zavarovanja je na voljo širok nabor dodatnih zavarovanj med drugim tudi:

- dodatno zavarovanje 23 hujših bolezni z večkratnim izplačilom (gre za inovativni produkt, ki omogoča večkratno izplačilo zavarovalne vsote za primer hujših bolezni (6-krat) iz naslova hujše bolezni zavarovane osebe, oprostitev nadaljnjega plačevanja premije v primeru prvega izplačila zavarovalne vsote ter kritje za otroke zavarovane osebe),
- prilagodljiva dodatna nezgodna zavarovanja s široko paleto kritij, prilagojenim različnim starostnim skupinam.

A.1.8 Pomembnejši dogodki v letu 2017

Po združitvi štirih zavarovalnic v Zavarovalnico Sava je bilo leto 2017 prvo poslovno leto, v katerem je družba delovala celo leto.

Čez poletje se zaradi klimatskih sprememb, zvrsti več manjših neurij, ki pomembno vplivajo na poslovanje družbe. Glede na klimatske spremembe, ki postajajo stalnica v našem poslovanju, je v prihodnjih letih pričakovati še več takšnih dogodkov.

Na 53. skupščini Zavarovalnice Sava večinski delničar, Pozavarovalnica Sava, iztisne manjšinske delničarje in tako postane 100-odstotna lastnica družbe.

V družbi smo s ciljem približevanja strankam in urejanja odličnega delovnega okolja v septembru v Mariboru odprli nov Prodajno škodni center Zavarovalnice Sava, kjer lahko zavarovanci na enem mestu uredijo vse – od sklenitve zavarovanja do prijave škodnega primera.

Bonitetna agencija Standard & Poor's je Zavarovalnici Sava, d.d., dne 8. 11. 2017, dodelila bonitetno oceno finančne in kreditne moči "A-" (odlično) s pozitivno srednjeročno napovedjo.

Družba prične s trženjem zdravstvenih zavarovanj in tako vstopi na trg zdravstvenih zavarovanj. S tem pomembno prispeva k širjenju palete svojih storitev in tako zavarovanca še bolj postavi v središče svojega poslovanja.

Dogodki po datumu bilance stanja

V obdobju med datumom računovodskih izkazov – 31. 12. 2017 in 31.3.2018, niso nastopili dogodki:

- ki bi vplivali na izkazane postavke v računovodskih izkazih Zavarovalnice Sava (popravljalni dogodki) ali dogodki,
- ki nimajo vpliva na izkazane postavke v računovodskih izkazih Zavarovalnice Sava, bi pa jih morala družba razkriti, v kolikor bi nakazovali pomembne okoliščine, ki so se pojavile po datumu bilance stanja (nepopravljivi dogodki).

Skupščina družbe je z dnem 1. 1. 2018 imenovala na mesto člana Nadzornega sveta Zavarovalnice Sava d.d. g. Janeza Komelja.

Na mesto predsednika Revizijske komisije Nadzornega sveta je bil z dnem 14. 1. 2018 imenovan g. Pavel Gojkovič.

Od 1.1.2018 dalje, skladno s spremembo statuta družbe, uprava družbe deluje v sestavi predsednika in treh članov uprave, od katerih je en član v vlogi delavskega direktorja. Borisu Medici je mandat člana uprave družbe prenehal dne 31. 12. 2017.

S 1.2.2018 se je izvajanje funkcije notranje revizije preneslo v izvajanje na Savo Re.

A.2 Rezultati pri sklepanju zavarovanj

V letu 2017 je družba realizirala čisti poslovni izid v višini 25,1 mio EUR. V primerjavi z letom 2016 je dobiček višji za 1,7 mio EUR oziroma 7,0 odstotka. Podružnica Hrvaška je v letu 2017 poslovala z izgubo v višini 1,2 mio EUR.

Čisti prihodki od premij

(v tisoč EUR)	SLOVENIJA		HRVAŠKA		SKUPAJ	
Vrste poslovanja	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Zavarovanje za stroške zdravljenja	594	762	41	31	635	793
Zavarovanje izpada dohodka	36.928	37.323	327	244	37.255	37.566
Nezgodno zavarovanje zaposlenih						
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	57.429	56.751	5.855	4.576	63.284	61.326
Druga zavarovanja motornih vozil	67.241	61.581	937	822	68.178	62.402
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	1.995	1.793	85	72	2.080	1.865
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	33.004	30.777	820	775	33.824	31.552
Splošno zavarovanje odgovornosti	11.493	11.000	241	200	11.734	11.200
Kreditno in kavcijsko zavarovanje	3.644	2.996			3.644	2.995
Zavarovanje stroškov postopka	210	437	5	5	215	442
Zavarovanje pomoči	3.006	3.038	16	6	3.023	3.044
Različne finančne izgube	1.180	959	117	41	1.298	999
Premoženjska zavarovanja	**216.725**	**207.414**	**8.445**	**6.772**	**225.170**	**214.186**
Zdravstveno zavarovanje	305	229	1		306	229
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	17.305	18.260	2.204	2.338	19.509	20.598
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	27.093	25.786	17	20	27.110	25.805
Druga življenjska zavarovanja	18.224	18.359	1.413	1.055	19.638	19.414
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj						
Življenjska zavarovanja	**62.927**	**62.633**	**3.636**	**3.413**	**66.563**	**66.046**
SKUPAJ	**279.652**	**270.048**	**12.080**	**10.185**	**291.732**	**280.233**

Glavnino prihodkov družba ustvari iz naslova zavarovalne premije. V letu 2017 je družba realizirala 291,7 mio EUR čistih prihodkov od premij, ki so bili v letu 2017 za 11,5 mio EUR (4,1 odstotka) višji, kot v letu 2016. Čisti prihodki iz naslova premoženjskih zavarovanj so porasli za 5,1 odstotka in predstavljajo 77,2 odstotkov vseh čistih prihodkov od premij. Delež življenjskih zavarovanj je 22,8 odstoten, čisti prihodki pa so se povišali za 0,8 odstotka.

V strukturi čistih prihodkov ima največja skupina druga zavarovanja motornih vozil 23,4 odstotni delež, zavarovanja avtomobilske odgovornosti pa 21,7 odstotni delež. Pri navedenih skupinah je tudi najvišja nominalna rast čistih prihodkov, ki znaša skupaj za obe skupini 7,7 mio EUR (6,3 odstotka).

Precejšnja rast, 2,3 mio EUR (7,2 odstotka) je tudi v skupini Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju. Na segmentu življenjskih zavarovanj beležimo rast v skupini Zavarovanje vezano na indeks ali enoto premoženja v višini 1,3 mio EUR (5,1 odstotka). Največji padec čistih prihodkov od premij, v višini 1,1 mio EUR (5,3 odstotka), beležimo pri zavarovanjih z udeležbo pri dobičku.

Družba posluje na trgu Republike Slovenije in na trgu Republike Hrvaške. Glavnino čistih prihodkov od premij predstavljajo prihodki iz Slovenije. V strukturi čistih prihodkov predstavljajo 95,9 odstotni delež.

Geografska segmentacija kosmatih premij s prejetim sozavarovanjem

(v tisoč EUR) Država	2017	2016	Indeks
Slovenija	351.396	334.948	104,9
Hrvaška	14.343	12.307	116,5
SKUPAJ	**365.739**	**347.255**	**105,3**

Geografska segmentacija čistih prihodkov od premij

(v tisoč EUR) Država	2017	2016	Indeks
Slovenija	279.652	270.048	103,6
Hrvaška	12.080	10.185	118,6
SKUPAJ	**291.732**	**280.233**	**104,1**

Družba beleži v letu 2017 porast kosmate premije v višini 5,3 odstotka (čisti prihodki od premij za 4,1 odstotka). Porast na trgu Republike Slovenije je 4,9 odstoten (čisti prihodki od premij 3,6 odstoten) na trgu Republike Hrvaške pa 16,5 odstoten (čisti prihodki od premij 18,6 odstoten).

Čisti odhodki za škode

(v tisoč EUR) Vrste poslovanja	SLOVENIJA 2017	SLOVENIJA 2016	HRVAŠKA 2017	HRVAŠKA 2016	SKUPAJ 2017	SKUPAJ 2016
Zavarovanje za stroške zdravljenja	5		-1	-105	4	-105
Zavarovanje izpada dohodka	14.394	17.576	93	92	14.488	17.668
Nezgodno zavarovanje zaposlenih						
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	32.385	41.929	3.616	2.383	36.001	44.312
Druga zavarovanja motornih vozil	51.321	48.448	1.070	643	52.391	49.091
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	604	325	34	46	638	370
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	25.091	15.528	255	442	25.345	15.970
Splošno zavarovanje odgovornosti	1.289	5.985	87	60	1.376	6.045
Kreditno in kavcijsko zavarovanje	2.015	1.894			2.015	1.894
Zavarovanje stroškov postopka	1	1			1	1
Zavarovanje pomoči	616			38	616	38
Različne finančne izgube	868	300	7	7	874	308
Premoženjska zavarovanja	**128.590**	**131.986**	**5.160**	**3.607**	**133.750**	**135.593**
Zdravstveno zavarovanje	157	391			157	391
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	25.822	19.117	736	1.018	26.557	20.135
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	17.355	12.330	6	2	17.361	12.333
Druga življenjska zavarovanja	19.935	6.022	131	66	20.067	6.089
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	2.836	358			2.836	358
Življenjska zavarovanja	**66.106**	**38.219**	**873**	**1.087**	**66.979**	**39.306**
SKUPAJ	**194.695**	**170.204**	**6.033**	**4.694**	**200.729**	**174.898**

V zgornji tabeli so prikazani čisti odhodki od škod, ki jih je družba v letu 2016 in 2017 realizirala v Sloveniji in na Hrvaškem. Delež čistih odhodkov za škode iz naslova premoženjskih zavarovanj predstavlja 66,6 odstotkov vseh odhodkov. Glavnino oz. 97,0 odstotkov vseh čistih odhodkov za škode je družba realizirala na trgu Republike Slovenije.

Geografska segmentacija čistih škod

(v tisoč EUR) Država	2017	2016	Indeks
Slovenija	194.695	170.204	114,4
Hrvaška	6.033	4.694	128,5
SKUPAJ	**200.729**	**174.898**	**114,8**

V zgornji tabeli so prikazani čisti odhodki za škode, ki so v letu 2017 v primerjavi s preteklim letom porasli za 14,8 odstotka. Rast je bila tako na trgu Republike Slovenije, kot na Hrvaškem trgu.

Čisti obratovalni stroški

(v tisoč EUR)	SLOVENIJA		HRVAŠKA		SKUPAJ	
Vrste poslovanja	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Zavarovanje za stroške zdravljenja	677	829	102	139	779	968
Zavarovanje izpada dohodka	11.120	12.819	280	204	11.399	13.023
Nezgodno zavarovanje zaposlenih	0					
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	14.785	12.287	2.463	2.164	17.248	14.451
Druga zavarovanja motornih vozil	16.557	15.853	356	474	16.914	16.327
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	714	675	51	66	765	741
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	15.064	14.399	625	905	15.688	15.303
Splošno zavarovanje odgovornosti	6.982	4.603	212	195	7.194	4.798
Kreditno in kavcijsko zavarovanje	772	666			772	666
Zavarovanje stroškov postopka	301	329	20	12	320	342
Zavarovanje pomoči	2.083	2.099	92	93	2.175	2.191
Različne finančne izgube	283	615	13	20	296	635
Premoženjska zavarovanja	**69.338**	**65.173**	**4.214**	**4.272**	**73.551**	**69.445**
Zdravstveno zavarovanje	-129	18			-128	18
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	2.580	2.838	809	1.257	3.389	4.095
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	5.438	4.861	9	10	5.446	4.870
Druga življenjska zavarovanja	4.643	4.676	860	507	5.503	5.183
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	212	81			212	81
Življenjska zavarovanja	**12.744**	**12.474**	**1.679**	**1.774**	**14.422**	**14.248**
SKUPAJ	**82.082**	**77.646**	**5.892**	**6.046**	**87.974**	**83.692**

V zgornji tabeli so prikazani čisti obratovalni stroški, ki jih je zavarovalnica v letu 2016 in v letu 2017 realizirala v Sloveniji in na Hrvaškem. Delež čistih obratovalnih stroškov iz naslova premoženjskih zavarovanj predstavlja 83,6 odstotkov vseh stroškov. Glavnino oz. 93,3 odstotka vseh čistih obratovalnih stroškov je družba realizirala na trgu Republike Slovenije.

A.3 Naložbeni rezultati

Družba spremlja naložbeni rezultat po registrih naložb in za družbo kot celoto. Donos in donosnost se spremljata po tipih naložb kakor tudi po vrstah prihodkov in odhodkov.

Prihodki in odhodki sredstev zavarovancev življenskih zavarovanj, ki prevzemajo naložbeno tveganje, se nanašajo na prevrednotenje naložb na tržno vrednost in se gibljejo premo sorazmerno z višino obveznosti iz naslova zavarovalno-tehničnih rezervacij. Zaradi usklajenosti naložb z obveznostmi do zavarovancev so za poslovni izid nevtralni, zato je donos prikazan ločeno od donosa naložb zavarovalnice pod postavkami čisti neiztrženi dobički in izgube naložb življenjskih zavarovanj, ki prevzemajo naložbeno tveganje.

Prihodki naložb po vrstah

(v tisoč EUR)	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Vrsta prihodka		
Prihodki od obresti	12.140	14.331
Sprememba poštene vrednosti in dobički pri odtujitvah FVPL	83	633
Dobički pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	1.748	1.464
Prihodki od dividend in deležev ostale naložbe	484	502
Pozitivne tečajne razlike	224	138
Ostali prihodki (naložbene nepremičnine, posojila)	76	246
SKUPAJ	**14.755**	**17.314**
Čisti netržni dobički naložb življenskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	16.848	17.959

Odhodki naložb po vrstah

(v tisoč EUR)	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Vrsta odhodka		
Odhodki za finančne obveznosti	27	112
Sprememba poštene vrednosti in izgube pri odtujitvah FVPL	0	424
Izgube pri odtujitvah naložb ostale MSRP skupine	429	296
Slabitve naložb	0	270
Negativne tečajne razlike	249	183
Ostalo (naložbene nepremičnine, posojila)	83	122
SKUPAJ	**789**	**1.406**
Čiste netržne izgube naložb življenskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	8.256	11.256

Donos

(v tisoč EUR)	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Donos naložbenega portfelja z odhodki finančnih obveznosti	**13.965**	**15.907**
Donos naložb v korist življenjskih zavarovalcev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	**8.593**	**6.702**

Sprememba poštene vrednosti naložb vrednotenih po tržni vrednosti in razporejenih v skupino preko poslovnega izida (FVPL) se pojavlja med finančnimi prihodki in odhodki glede na dogajanje na kapitalskih trgih. Neto učinek na poslovni izid v letu 2017 je bil pozitiven in znašal 83,2 tisoč EUR (2016: 0,2 mio EUR).

Tečajne razlike se nanašajo na podružnico. Neto učinek na poslovni izid je bil v letu 2017 negativen v višini 25,7 tisoč EUR (2016: -45,2 tisoč EUR).

Donos naložbenega portfelja družbe brez donosa sredstev zavarovancev življenjskih zavarovanj, ki prevzemajo naložbeno tveganje, je bil v letu 2017 glede na leto 2016 nižji za 1,9 mio EUR, kar je predvsem posledica nižjih obrestnih prihodkov, zaradi nizkih obrestnih mer na finančnem trgu, po katerih lahko zavarovalnica reinvestira zapadle naložbe in denarni tok iz osnovne dejavnosti.

V nadaljevanju je prikazan donos po tipih naložb.

Donos po tipih naložb

(v tisoč EUR) Tip naložbe	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
Depoziti	33	4
Državne obveznice	9.541	10.425
Poslovne obveznice	3.477	4.847
Delnice	666	426
Vzajemni skladi	172	139
Dana posojila	79	88
Ostale naložbe	47	91
Skupaj donos finančne naložbe	**14.016**	**16.021**
Fin. naložbe v družbah v skupini in v pridr. družbah		2
Naložbene nepremičnine	-24	-4
Denar in denarni ustrezniki	-11	12
Skupaj donos naložbeni portfelj	**13.980**	**16.031**
Odhodki finančnih obveznosti	-15	-124
Skupaj nal. portfelj z odhodki fin. obveznosti	**13.965**	**15.907**

Negativen donos denarja in denarnih ustreznikov izhaja iz tečajnih razlik stanja denarnih sredstev v tujih valutah na računih podružnice družbe.

Družba nerealizirane dobičke in izgube naložb, ki jih v računovodskih izkazih vodi v skupini razpoložljivo za prodajo, prikazuje v bilančni postavki presežek iz prevrednotenja. V spodnji tabeli je prikazano gibanje presežka iz prevrednotenja v letu 2017.

Gibanje presežka iz prevrednotenja

(v tisoč EUR)	2017	2016
stanje 1.1.	**17.129**	**13.320**
Sprememba poštene vrednosti	1.095	5.794
Prenos negativnega presežka iz prevrednotenja v IPI zaradi slabi	0	61
Prenos iz presežka iz prevrednotenja v IPI zaradi prodaje	-1.345	-1.193
Pripadajoči čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja in zadržanem dobičku/izgubi v zvezi z naložbami v pridruženih družbah, obračunan z uporabo kapitalske metode	0	0
Drugi čisti dobički/izgube	372	344
odloženi davek	-24	-1.197
skupaj presežek iz prevrednotenja	**17.227**	**17.129**

Družba nima naložb v listinjenje.

A.4 Rezultati pri drugih dejavnostih

V nadaljevanju dodatno razkrivamo druge zavarovalne in druge prihodke ter odhodke poslovanja, katere je družba realizirala v letu 2017.

Drugi zavarovalni prihodki

(v tisoč EUR)	2017	2016
Prihodki od provizij	13.740	14.834
pozavarovalna provizija	12.503	13.953
upravljavske in izstopne provizije	1.238	881
Drugi zavarovalni prihodki in druge storitve	1.420	1.437
Skupaj	**15.160**	**16.271**

Drugi zavarovalni odhodki

(v tisoč EUR)	2017	2016
Požarna taksa	2.550	2.270
Ostali drugi zavarovalni odhodki	1.845	1.620
Skupaj	**4.395**	**3.890**

Drugi prihodki

(v tisoč EUR)	2017	2016
Finančni prihodki iz poslovnih razmerij	1.912	3.010
obračunane obresti iz naslova regresnih terjatev	772	772
prejete obresti iz naslova zavarovalnih premij	550	649
Prevrednotovalni poslovni prihodki	1.890	581
Drugi prihodki iz poslovnih razmerij	2.413	3.038
Skupaj	**6.216**	**6.629**

Drugi odhodki

(v tisoč EUR)	2017	2016
Finančni odhodki iz poslovnih razmerij	1.212	1.183
Prevrednotovalni poslovni odhodki	2.846	2.883
Drugi odhodki iz poslovnih razmerij	146	182
Skupaj	**4.204**	**4.248**

Družba ima prav tako sklenjene najemne pogodbe in nastopa tako v vlogi najemodajalca, kot tudi v vlogi najemnika poslovnih prostorov in opreme, ki se nahaja v njih. V primeru, ko družba nastopa kot najemodajalka, so sredstva dana v poslovni najem izkazana med sredstvi v bilanci stanja družbe, prihodki od najemnin pa so pripoznani časovno enakomerno med trajanjem najema in so prikazani med ostalimi prihodki in odhodki naložbenega portfelja v točki A.3.

A.5 Druge informacije

Družba je vse pomembne informacije prikazala v poglavjih od A.1 do A.4.

B SISTEM UPRAVLJANJA

B.1 Splošne informacije o sistemu upravljanja

Družba ima oblikovan dvotirni sistem upravljanja. Organi upravljanja v družbi so skupščina, nadzorni svet in uprava družbe.

B.1.1 Organi upravljanja

Upoštevaje načelo sorazmernosti so v sistem upravljanja Zavarovalnice Sava, v organizacijsko strukturo ter procese odločanja poleg temeljnih funkcij družbe vgrajene tudi funkcija upravljanja tveganj, funkcija notranje revizije, aktuarska funkcija in funkcija spremljanja skladnosti poslovanja, ki jih ZZavar- 1 opredeljuje kot ključne funkcije (v nadaljevanju: ključne funkcije), ter odbori, ki jih po potrebi imenuje uprava družbe.

V organizacijsko strukturo ter procese odločanja so vključene ključne funkcije z namenom okrepitve strukture treh obrambnih linij v sistem nadzora družbe. Vse štiri ključne funkcije med seboj sodelujejo in si medsebojno redno izmenjujejo informacije, ki jih potrebujejo za svoje delo.

Ključne funkcije svoje naloge izvajajo neodvisno druga od druge in od drugih organizacijskih enot družbe. Izvajanje ključnih funkcij je neposredno podrejeno upravi. Ključne funkcije, ki so oblikovane v družbi, usklajujejo delovanje na ravni skupine in sodelujejo s ključnimi funkcijami nadrejene družbe.

Sistem upravljanja v družbi je sorazmeren naravi, obsegu in zahtevnosti poslov družbe.

Skupščina

Skupščina je najvišji organ družbe, preko katerega delničarji družbe uresničujejo svoje pravice v zadevah družbe.

Skupščina družbe ima naslednje pristojnosti:

- sprejema letno poročilo o poslovanju družbe ob pogojih, opredeljenih v Zakonu o gospodarskih družbah,
- odloča o uporabi bilančnega dobička,
- imenuje in odpokliče člane nadzornega sveta družbe,
- podeli razrešnico članom uprave in nadzornega sveta družbe,
- odloča o spremembah in dopolnitvah statuta družbe,
- odloča o ukrepih za povečanje in zmanjšanje kapitala družbe,
- imenuje zunanjega revizorja na predlog nadzornega sveta,
- odloča o redni likvidaciji družbe in statusnih spremembah družbe,
- odloča o drugih zadevah, ki so po veljavnih predpisih in tem statutu v njeni pristojnosti.

Nadzorni svet

Nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov družbe v skladu s sprejeto poslovno strategijo in finančnim načrtom družbe. Pri tem ravna v skladu z veljavnimi predpisi, predvsem v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o zavarovalništvu, Statutom družbe in Poslovnikom o delu nadzornega sveta družbe.

Nadzorni svet ima naslednje pristojnosti:

- nadzoruje vodenje poslov družbe, pregleduje in preverja knjige ter dokumentacijo družbe,
- potrjuje letno poročilo o poslovanju družbe in skupaj z upravo poda skupščini predlog za delitev dobička oziroma krijta izgube družbe,
- potrjuje letni in strateški načrt poslovanja družbe,
- sklicuje skupščino družbe v skladu z zakonom in s statutom družbe,
- pripravlja predloge za skupščino in izvršuje njene sklepe,
- določa število članov uprave in njihova delovna področja ter imenuje in odpokliče predsednika in člane uprave družbe,
- daje soglasje k odločitvam oz. poslom in internim aktom, ki jih sklepa oziroma sprejema uprava družbe kakor določa zakonodaja, statut in interni akti družbe,
- odloča o posojilih predsedniku in članom nadzornega sveta in uprave,
- opravlja druge naloge v skladu z določili Zakona o zavarovalništvu, Zakona o gospodarskih družbah in predpisi, ki tudi sicer opredeljujejo pristojnosti nadzornega sveta ter statuta družbe,
- daje soglasje k aktu o organizaciji družbe, ki ga sprejme uprava in ureja organizacijo in način poslovanja organizacijskih delov družbe, ki opravljajo posle iz dejavnosti družbe v njenem imenu in za njen račun,
- daje soglasje k predlogu uprave za začetek opravljanja poslov v novi zavarovalni vrsti ali za prenehanje poslovanja v določeni zavarovalni vrsti.

Nadzorni svet lahko imenuje eno ali več komisij, ki pripravljajo predloge sklepov nadzornega sveta, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge. V družbi sta kot redni komisiji oblikovani revizijska komisija in komisija za oceno sposobnosti in primernosti, medtem ko nadzorni svet kot začasno komisijo lahko oblikuje tudi komisijo za imenovanja.

Delovna področja in sestavo komisij nadzorni svet določi v skladu z zakonom s posebnim sklepom.

Sestava nadzornega sveta v letu 2017

Član	Naziv	Obdobje
Jošt DOLNIČAR	predsednik	leto 2017
mag. Mateja TREVEN*	namestnica predsednika	od 1. 1. 2017 do 13. 11. 2017
mag. Polona PIRŠ ZUPANČIČ	namestnica predsednika	od 17. 11. 2017 do 31. 12. 2017
mag. Polona PIRŠ ZUPANČIČ	član	leto 2017
Pavel GOJKOVIČ	član	leto 2017
Branko BERANIČ	član – predstavnik delavcev	leto 2017
mag. Aleš PERKO	član – predstavnik delavcev	leto 2017

* Dne 9.11.2017 je namestnica predsednika podala odstopno izjavo, zaradi česar je bila z dnem 17.11.2017 za namestnico predsednika imenovana mag. Polona Pirš Zupančič.

V letu 2017 je prišlo do sprememb v sestavi nadzornega sveta. Z dnem 9.11.2017 je namestnica predsednika nadzornega sveta gospa mag. Mateja Treven podala odstopno izjavo, zaradi česar je bila z dnem 17.11.2017 za namestnico predsednika nadzornega sveta imenovana gospa mag. Polona Pirš Zupančič.

Uprava

Uprava družbe vodi ter zastopa in predstavlja družbo v pravnem prometu. Uprava s svojim delom, znanjem in izkušnjami zasleduje dolgoročni uspeh družbe prek zagotavljanja optimalnega vodenja in

upravljanja tveganj. Uprava definira in določi družbine cilje, vrednote, poslanstvo, vizijo in strategijo poslovanja. Optimalnost poslovanja uprava dosega z zagotavljanjem primerne strukture zaposlenih in s skrbnim ravnanjem s finančnimi viri. Pri tem ravna v skladu z veljavnimi predpisi, predvsem v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o zavarovalništvu, Statutom družbe, Aktom o upravi, Poslovnikom o delu uprave. Uprava deluje v skladu z visokimi etičnimi standardi in upošteva interese vseh skupin deležnikov.

Sestava uprave na dan 31.12.2017

Član	Naziv
mag. David KASTELIC	predsednik
mag. Primož MOČIVNIK	član
Rok MOLJK	član
Boris MEDICA	član
Robert CIGLARIČ	član, delavski direktor

Od 1.1.2018 dalje, skladno s spremembo statuta družbe, pa uprava družbe deluje v sestavi predsednika in treh članov uprave, od katerih je en član v vlogi delavskega direktorja. Borisu Medici je mandat člana uprave družbe prenehal dne 31. 12. 2017.

Uprava družbe opravlja naslednje naloge:

- vodi, zastopa in predstavlja družbo ter skrbi, da ta posluje v skladu s pravili o obvladovanju tveganj kot so določena v Zakonu o zavarovalništvu, njegovimi podzakonskimi predpisi oz. drugimi predpisi, ki urejajo poslovanje zavarovalne delniške družbe,
- izvršuje sklepe skupščine in nadzornega sveta družbe oziroma skrbi za njihovo izvajanje,
- predlaga poslovno politiko in finančni načrt družbe,
- sprejema in prilagaja zavarovalne podlage pogojem in potrebam poslovanja v skladu z določili statuta družbe,
- določa notranjo organizacijo družbe in zagotavlja organizacijo sistema notranjih kontrol na vseh področjih poslovanja družbe in zagotovi delovanje ključnih funkcij družbe,
- zagotavlja, da družba vodi poslovne knjige in druge knjige ter poslovno dokumentacijo, sestavlja knjigovodske listine, vrednoti knjigovodske postavke, sestavlja računovodska in druga poročila oziroma obvešča Agencijo za zavarovalni nadzor v skladu z Zakonom o zavarovalništvu in na njegovi podlagi izdanimi predpisi,
- izbira, imenuje in razrešuje delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi,
- predloži letno poročilo (letne računovodske izkaze in druge izkaze o poslovanju),
- poroča nadzornemu svetu: o načrtovani poslovni politiki, donosnosti lastnega kapitala, poteku poslov, še posebej o stanju zavarovalnega portfelja in finančnem stanju družbe, o poslih, ki lahko pomembno vplivajo na donosnost ali plačilno sposobnost družbe in o drugih vprašanjih, pomembnih za poslovanje družbe,
- na podlagi soglasja nadzornega sveta opravlja oziroma realizira posle iz 23. člena statuta Zavarovalnice Sava d.d. oziroma drugih členov statuta, kjer je tako določeno,
- opravlja še druge naloge, ki jih določajo zakon, drugi veljavni predpisi in statut družbe.

Upravo družbe je v letu 2017 sestavljalo 5 članov, ki so imeli med seboj razdeljena delovna področja:

- mag. DAVID KASTELIC - predsednik uprave
  Delovno področje:

  - vodenje Zavarovalnice Sava d.d.,
  - koordinacija dela uprave,
  - poslovanje družbe na področju trženja,
  - poslovanje družbe na področju tržnega komuniciranja,
  - poslovanje družbe na področju notranje revizije,
  - poslovanje družbe na področju kontrolinga,
  - poslovanje družbe na področju kadrovskih zadev.
- mag. PRIMOŽ MOČIVNIK – namestnik predsednika uprave

  Delovno področje:
  - poslovanje družbe na področju prevzema in razvoja osebnih zavarovanj
  - poslovanje družbe na področju prevzema in razvoja premoženjskih zavarovanj,
  - poslovanje družbe na področju aktuarstva in upravljanja tveganj,
  - poslovanje Podružnice Zavarovalnice Sava v Republiki Hrvaški.
- ROK MOLJK - član uprave

  Delovno področje:
  - poslovanje družbe na področju oskrbe,
  - poslovanje družbe na področju procesov in podpore poslovanju (poslovanje družbe na področju izterjave (predsodne in sodne), podpore in kontrole premoženjskih zavarovanj ter knjigovodstva premij in škod),
  - poslovanje družbe na področju zavarovanj nove generacije in kontaktno asistenčnega centra,
  - poslovanje družbe na področju odnosov z nadrejeno družbo in skupino.
- BORIS MEDICA - član uprave

  Delovno področje:
  - poslovanje družbe na področju financ (naložbe in plačilni promet) in računovodstva (stroškovno in finančno računovodstvo),
  - poslovanje družbe na področju IT.
- ROBERT CIGLARIČ - član uprave (delavski direktor)

  Delovno področje:
  - poslovanje družbe na področju interesov delavcev skladno z zakonom,
  - poslovanje družbe na področju škod,
  - poslovanje družbe na področju spremljanja skladnosti poslovanja,
  - poslovanje družbe na področju pravnih zadev.

B.1.2 Upravljanje tveganj

Sistem upravljanja tveganj je en od ključnih gradnikov sistema upravljanja. Uprava družbe zagotavlja učinkovit sistem upravljanja tveganj, katerega temelj je ustrezna organizacijska struktura.

B.1.3 Ključne funkcije v sistemu upravljanja tveganj

Nosilci ključnih funkcij imajo posebno pooblastilo Uprave družbe, s katerim imajo določena potrebna pooblastila, vire in operativno neodvisnost za izvajanje svojih nalog.

V organizacijsko strukturo in procese odločanja so ključne funkcije vgrajene z namenom okrepitve strukture treh obrambnih linij v sistemu upravljanja tveganj družbe. Vse štiri ključne funkcije med seboj sodelujejo in si redno izmenjujejo informacije, ki jih potrebujejo za svoje delo.

Ključne funkcije svoje naloge opravljajo neodvisno druga od druge in od drugih organizacijskih enot družbe.

Organizacijska struktura družbe

Funkcija upravljanja tveganj

Funkcija upravljanja tveganj opravlja naloge, ki jih določajo direktiva Solventnost II, veljavni Zakon o zavarovalništvu in na njem temelječi predpisi. Funkcija upravljanja tveganj skrbi zlasti za:

- delovanje sistema upravljanja tveganj,
- prepoznavanje in oceno prevzetih tveganj,
- združevanje tveganj v skupen profil tveganj, vključno z medsebojnimi vplivi,
- redno spremljanje profila tveganj,
- poročanje o možnih nevarnostnih okoliščinah.

Naloge, pristojnosti, odgovornosti in pooblastila nosilca funkcije upravljanja tveganj, predvidene postopke dela ter obveznosti, obdobje in naslovnike poročanja podrobneje ureja Politika upravljanja tveganj družbe.

Aktuarska funkcija

Aktuarska funkcija opravlja naloge, ki jih določajo direktiva Solventnost II in na njej temelječi predpisi ter zakon, ki ureja zavarovalništvo, in na njem temelječi predpisi. Aktuarska funkcija zlasti:

- skrbi za koordinacijo in nadzor oblikovanja zavarovalno-tehničnih rezervacij, vključno z zagotavljanjem ustreznosti in kakovosti metodologij, predpostavk ter uporabljenih podatkov,
- podaja mnenje o politiki prevzemanja zavarovalnih tveganj,
- podaja mnenje o ustreznosti pozavarovanja,
- prispeva k učinkovitemu sistemu obvladovanja tveganj, zlasti glede modeliranja tveganj.

Naloge, pristojnosti, odgovornosti in pooblastila nosilca aktuarske funkcije, predvidene postopke dela ter obveznosti, obdobje in naslovnike poročanja podrobneje ureja Politika aktuarske funkcije družbe.

Funkcija notranje revizije

Funkcija notranje revizije opravlja naloge, ki jih določajo direktiva Solventnost II, veljavni Zakon o zavarovalništvu in na njem temelječi predpisi. Funkcija notranje revizije zlasti:

- daje nepristranska in ustrezna zagotovila ter svetuje upravi z namenom, da se ustvarja dodana vrednost ter prispeva k učinkovitosti in uspešnosti poslovanja,
- pomaga družbi uresničevati njene cilje s sistematičnim in metodičnim ocenjevanjem in izboljševanjem uspešnosti in učinkovitosti upravljanja družbe, upravljanja tveganj in kontrolnih postopkov,
- poroča upravi in organu nadzora o namenu, pristojnostih in nalogah notranje revizije ter izvajanju njenega načrta, o ugotovitvah izvedenih revizij ter predlaga priporočila za njihovo izboljšanje.

Naloge, pristojnosti, odgovornosti in pooblastila nosilca funkcije notranje revizije, predvidene postopke dela ter obveznosti, obdobje in naslovnike poročanja podrobneje ureja Politika funkcije notranje revizije družbe.

Funkcija spremljanja skladnosti poslovanja

Funkcija spremljanja skladnosti poslovanja opravlja naloge, ki jih določa direktiva Solventnost II, veljavni Zakon o zavarovalništvu in na njem temelječi predpisi. Funkcija spremljanja skladnosti poslovanja zlasti:

- skrbi za spremljavo skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami,
- seznanja upravo o skladnosti poslovanja z zakoni, podzakonskimi predpisi in internimi akti,
- ocenjuje možne vplive sprememb v pravnem okolju na poslovanje družbe,
- opredeljuje in ocenjuje tveganja glede skladnosti poslovanja in pomaga ta tveganja obvladovati.

Naloge, pristojnosti, odgovornosti in pooblastila nosilca funkcije spremljanja skladnosti poslovanja, predvidene postopke dela ter obveznosti, obdobje in naslovnike poročanja podrobneje ureja Politika skladnosti poslovanja družbe.

B.1.4 Odbori v sistemu upravljanja

Uprava družbe s sklepom oblikuje odbore, ki imajo posvetovalno vlogo, ali pa jim uprava dodeli določene odločevalne pravice. Odbori obravnavajo vnaprej določena področja, pripravljajo predloge sklepov upravi, skrbijo za njihovo uresničitev in opravljajo druge strokovne naloge ter s tem strokovno podpirajo delo uprave.

Odbori so sestavni del sistema upravljanja družbe in se ukvarjajo z vprašanji s področij upravljanja tveganj, upravljanja naložb in obveznosti, aktuarstva, notranje revizije, nagrajevanja idr.

Pristojnosti, pooblastila in sestava odborov so opredeljeni v internih aktih, ki jih je sprejela uprava družbe.

Družba ima vzpostavljene naslednje odbore:

- **Odbor za upravljanje tveganj**, ki je predstavljen v poglavju B.3.1.
- **Naložbeni odbor** se oblikuje za izvajanje naložbene dejavnosti družbe. Na svojih sejah obravnava dogajanje na kapitalskih trgih, pregled portfeljev in likvidnostno situacijo z vidika sredstev za nalaganje. Naložbeni odbor obravnava tudi mesečna in četrtletna poročila o naložbah ter poročila o naložbenem in likvidnostnem tveganju.
- **Odbor upravljanja kakovosti podatkov** usklajuje in dopolnjuje politiko družbe s krovno politiko skupine Sava Re, sodeluje pri pripravi letnega poročila o sistemu kakovosti podatkov in potrdi poročilo, preden se preda poslovodstvu, sodeluje pri pripravi sprememb sistem obvladovanja kakovosti podatkov, promovira zavedanje o pomembnosti sistema obvladovanja kakovosti podatkov med zaposlenimi.
- **Produktni odbor** v okviru postopka razvoja zavarovalnega produkta potrdi obseg, zaporedje aktivnosti in projektno metodologijo v okviru obravnave predloga za razvoj zavarovalnega produkta. Prav tako obravnava razviti zavarovalni produkt, kjer odloča o ustreznosti zavarovalnega produkta. Za potrjene zavarovalne produkte potrdi odgovorno organizacijsko enoto, vsebino spremljanja učinkov, nadzora in distribucije ter frekvenco poročanja. Odbor se vodi ločeno za premoženjska in življenjska zavarovanja.
- **Odbor za informacijsko varnost** je ustanovljen z namenom učinkovitega zagotavljanja varovanja in zaščite informacij. Informacije so ena najpomembnejših poslovnih dobrin, ki imajo neposreden vpliv na poslovni uspeh družbe, na njegovo vrednost in njegovo podobo v javnosti. V družbi se zavedamo, da so informacije in informacijsko tehnološki sistemi pomembna podpora poslovanju naše družbe in glede na naravo našega dela tudi pomembna podpora poslovnih procesov naših poslovnih partnerjev.

Aktuarji so vključeni v **Aktuarski odbor skupine**, ki je predstavljen v poglavju B.6.

B.1.5 Informacija o politiki prejemkov

Politika prejemkov družbe določa okvir za načrtovanje, izvajanje in spremljanje sistemov in programov prejemkov, ki podpirajo dolgoročno strategijo in politiko obvladovanja tveganj družbe.

Politika prejemkov se uporablja v družbi, na vseh organizacijskih ravneh in za vse zaposlene:

- poslovodstvo,
- višje in nižje vodstvo (vodilni delavci),
- nosilce ključnih funkcij (aktuariat, upravljanje tveganj, spremljanje skladnosti in notranja revizija),
- druge zaposlene.

Politika prejemkov zasleduje konkurenčen in učinkovit ter hkrati pregleden in notranje pravičen sistem prejemkov. Ključna načela politike prejemkov so oblikovana na podlagi načel etičnega in trajnostnega ravnanja in poslovanja.

Glavna načela politike so:

- jasno in pregledno upravljanje,
- skladnost z zakonskimi zahtevami in načeli dobrega poslovanja,
- spremljanje in prilagajanje tržnim trendom in praksam,
- trajnostno plačilo za trajnostno poslovanje,
- motiviranje in zadržanje zaposlenih.

Prejemki poleg fiksnega dela vsebujejo tudi možnost variabilnega dela ter dodatnih finančnih in nefinančnih ugodnosti. Celotni paket prejemkov spodbuja dobro in učinkovito delo ter obvladovanje tveganj.

Fiksni del prejemkov (plača, ki je določena za posamezno delovno mesto) je odvisen od vrste dela, zahtev za opravljanje določenega dela oz. stopnje usposobljenosti, izkušenj in sposobnosti, kot tudi od kompetenc in prispevkov posameznika.

Variabilni del prejemkov je namenjen nagrajevanju individualne oziroma poslovne uspešnosti. Ker je variabilni del prejemka odvisen od uspešnosti, njegov celoten znesek temelji na kombinaciji ocene uspešnosti posameznika in zadevne organizacijske enote ter poslovnega rezultata družbe oz. skupine, h kateri družba spada. Variabilni prejemki se praviloma gibajo v razponu od 0 do 30 % skupnih letnih prejemkov, razen na delovnih mestih v neposredni prodaji, kjer je večji del prejemkov vezan na uspešnost prodaje.

Fiksni in variabilni del skupnih prejemkov sta ustrezno uravnotežena, tako da fiksni del predstavlja dovolj visok delež celotnega prejemka. Družba zagotavlja, da se vrednost paketa prejemkov kot celote spreminja glede na uspešnost poslovanja.

Na delovnih mestih v direktni prodaji se s kvalitativnimi kazalci merjenja uspešnosti prodaje spodbuja vedenje, ki je v skladu s trajnostnimi poslovnimi rezultati družbe in njenim odnosom do tveganja. Z večjim variabilnim delom vezanim na uspešnost prodaje na delovnih mestih v direktni prodaji družba zagotavlja, da se vrednost paketa prejemkov kot celote spreminja glede na uspešnost prodaje.

V družbi je oblikovana struktura prejemkov:

- osnovna plača,
- variabilni del plače,
- druge ugodnosti in spodbude.

Osnovna plača je določena glede na vlogo in pozicijo zaposlenega, vključujoč profesionalne izkušnje, odgovornost, zahtevnost dela in lokalno situacijo na trgu dela. Sistem (razpon) osnovnih plač za vsa delovna mesta je določen v internih aktih družbe.

Variabilni del plače je odvisen od individualne uspešnosti posameznika oziroma poslovne uspešnosti družbe. Variabilni del plače motivira in nagrajuje zaposlene (skladno z njihovo uspešnostjo, ki je podrobneje opredeljena v internih aktih družbe), ki prispevajo k trajnostnemu rezultatu, izpolnjujejo oz. presegajo dogovorjena pričakovanja, krepijo dolgoročne odnose s strankami in generirajo prihodke. Sistem variabilnih plač še ni zaživel v praksi in je v fazi priprave.

Nadzorni svet opredeli in sprejme metodologijo (nabor in strukturo kriterijev ter višino variabilnega dela plače) za člane uprave. Uprava opredeli in sprejme metodologijo (nabor in strukturo kriterijev ter višino variabilnega dela plače) za vse ostale zaposlene v družbi. Delež in struktura je odvisna od

nivoja in vloge delovnega mesta, organizacijskih in lokalnih zahtev. Struktura in višina variabilnega dela plače za vse nivoje delovnih mest je določena v internih aktih družbe.

Sistem in program variabilnih prejemkov (nagrad) nosilcev ključnih funkcij obravnava, določi in odobri uprava družbe, nanj poda soglasje nadzorni svet. Uprava nato na podlagi sprejetih meril in programa določi in sprejme variabilne prejemke ključnih funkcij. Za nagrado in višino nagrade ključne funkcije notranje revizije je potrebno pridobiti tudi soglasje nadzornega sveta Ti prejemki zaposlenih v neodvisnih ključnih funkcijah morajo družbi omogočati, da na teh funkcijah zaposluje kvalificirane in izkušene delavce. Metode, ki se uporabljajo za določanje variabilnih prejemkov ključnih funkcij, to je funkcije upravljanja tveganj, zagotavljanja skladnosti poslovanja, aktuarske funkcije in funkcije notranje revizije, ne smejo ogrožati objektivnosti in neodvisnosti njihovih zaposlenih. Variabilni del prejemka zaposlenih v ključnih funkcijah je potrebno določiti ločeno od poslovnih funkcij, ki jih kontrolirajo oz. so pod njihovim nadzorom. Variabilni prejemek za ključne funkcije mora temeljiti predvsem na ciljih kontrole, ki jih imajo ključne funkcije in niso odvisni poslovnega uspeha družbe.

Struktura in višina variabilnega dela plače za delovna mesta v direktni prodaji (za zastopnike) je določena v posebnem internem aktu družbe.

Vsi zaposleni imajo možnost vključitve v kolektivno dodatno pokojninsko varčevanje.

V skladu z določili Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2), pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta, ki ga financira delodajalec in kolektivno pogodbo za dodatno prostovoljno pokojninsko zavarovanje, delodajalec omogoča možnost vključevanja zaposlenih v dodatno pokojninsko zavarovanje ter zagotavlja sofinanciranje. Namen vključevanja je zbiranje denarnih sredstev zaposlenega na osebnem računu z namenom pridobitve pravice do dodatne pokojnine. Pristop zaposlenih k zavarovanju je prostovoljen. Ob upoštevanju starostne omejitve lahko zaposleni ob sklenitvi zavarovanja naložbeno politiko življenjskega cikla izberejo sami.

Na osnovi oblikovanega pokojninskega načrta, delodajalec vključuje vse osebe s sklenjenim delovnim razmerjem za nedoločen čas. V prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje je vključenih 1.073 oseb, kar predstavlja 92% zaposlenih. Izvzet je Sektor - Podružnica Hrvaška, za katerega tovrstno zavarovanje ne velja. Hkrati se zaposlenim omogoča dodatno individualno financiranje. Takih zaposlenih je 5%.

Delodajalec ugotavlja, da izbrani namenski sistem varčevanja oziroma ponujena boniteta spodbudno vpliva na pripadnost, predanost, motiviranost in varnost zaposlenih.

B.1.6 Poslovanje s povezanimi osebami

Člani uprave so v letu 2017 za svoje delo v družbi prejeli bruto plačo in druge bruto prejemke, kot izhaja iz pogodb o zaposlitvi. Drugih pomembnih finančnih transakcij s člani uprave ni bilo.

Podrobno so zneski vseh prejemkov razkriti v računovodskem delu letnega poročila družbe v poglavju 5.37.

Pomembnejša transakcija v letu 2017 je bila, da je družba iz bilančnega dobička leta 2016 izplačala Savi Re dividende v skupnem znesku 25 mio EUR (v 2016 24,4 mio EUR).

B.2 Zahteve glede sposobnosti in primernosti

B.2.1 Splošno

Družba skladno z zahtevami veljavne zakonodaje zagotavlja, da so osebe, ki dejansko vodijo in nadzirajo družbo ali imajo druge ključne funkcije (v nadaljevanju: zadevno osebje), ustrezno usposobljene in primerne za strokovno vodenje, upravljanje in nadzorovanje družbe.

Družba je v ta namen vzpostavila in izvaja proces vrednotenja sposobnosti in primernosti članov uprave in nadzornega sveta ter nosilcev ključnih funkcij in ostalega zadevnega osebja (to so: ključni direktorji, skrbniki izločenih poslov, pooblaščenec za pranje denarja in financiranje terorizma) pred imenovanjem na funkcijo in po imenovanju, kadar in če nastopijo okoliščine, zaradi katerih je treba opraviti vnovično vrednotenje sposobnosti in primernosti navedenih oseb.

Poleg tega, da ima zadevno osebje ustrezno usposobljenost, izkušnje in znanje (sposobnost), morajo imeti še dober ugled in kazati integriteto v svojih dejanjih (primernost).

Ocena primernosti obsega oceno poštenosti in finančne trdnosti osebe na podlagi ustreznih dokazov o njenem značaju, osebnem vedenju in poslovnem ravnanju, vključno z morebitnimi kazenskimi, finančnimi in nadzornimi vidiki, ne glede na jurisdikcijo.

B.2.2 Zahteve glede sposobnosti zadevnega osebja

Uprava

Pri oceni usposobljenosti članov organa vodenja družbe se upoštevajo znanja, pridobljena z izobraževanjem in delovnimi izkušnjami. Pri tem se ocena usposobljenosti izvede na podlagi dodeljene odgovornosti, ob upoštevanju naslednjih zahtev:

- izobrazba,
- zadostne strokovne izkušnje,
- znanja in izkušnje na naslednjih področjih: poznavanje trga, poznavanje poslovne strategije in poslovnega modela, poznavanje sistema upravljanja zavarovalnice, poznavanje finančne in aktuarske analize, poznavanje regulatornih okvirov in zahtev.

Uprava gledano kot celota mora biti zadostno usposobljena. Člani uprave morajo imeti ustrezne izkušnje in znanje z zgoraj omenjenih področjih, odvisno od delovnega področja, na katerem delujejo. Posamezni člani uprave s poglobljenim strokovnim znanjem lahko, zlasti na podlagi dodelitve odgovornosti za posamezno področje, nadomestijo manj poglobljeno znanje drugih članov uprave na teh področjih.

Nadzorni svet in komisije nadzornega sveta

Pri oceni usposobljenosti članov organa nadzora družbe in njegovih komisij se upoštevajo znanja, pridobljena z izobraževanjem in praktičnimi izkušnjami. V postopku ocenjevanja usposobljenosti se proučijo vse naslednje zahteve:

- izobrazba,
- poklicne izkušnje,
- splošna znanja in izkušnje.

Nadzorni svet je sestavljen tako, da se zagotovita odgovoren nadzor in sprejemanje odločitev v korist družbe. Pri sestavi se upoštevajo strokovna znanja, izkušnje in veščine, ki se med posameznimi člani nadzornega sveta med seboj dopolnjujejo. Nadzorni svet gledano kot celota mora biti zadostno usposobljen. Posamezni člani nadzornega sveta s poglobljenim strokovnim znanjem lahko, zlasti na podlagi dodelitve odgovornosti, nadomestijo manj poglobljeno znanje drugih članov organa nadzora na teh področjih.

Nosilci ključnih funkcij

Pri oceni usposobljenosti nosilcev ključnih funkcij se upoštevajo znanja, pridobljena z izobraževanjem, teoretičnim in praktičnim usposabljanjem ter delovnimi izkušnjami. Pri tem se ocena usposobljenosti izvede, upoštevaje dodeljene odgovornosti za posamezno ključno funkcijo. V postopku ocenjevanja usposobljenosti ključne funkcije se proučijo vse naslednje zahteve:

- **zahtevana izobrazba** za ključno funkcijo, vključno z morebitnim dodatnim usposabljanjem za določeno funkcijo ali strokovne izkušnje z dodatnim usposabljanjem oziroma pridobljene zahtevane licence ali specialistični izpiti,
- **znanja**, pomembna za določeno področje odgovornosti na naslednjih področjih, in sicer:
  - zavarovalnih in finančnih trgov v obsegu, ki se nanaša na zadevno funkcijo,
  - poslovne strategije in poslovnega modela v obsegu, ki se nanaša na zadevno funkcijo,
  - sistema upravljanja (za aktuarsko funkcijo, funkcijo upravljanja tveganj, funkcijo spremljanja skladnosti in funkcijo notranje revizije),
  - finančne (računovodstvo) in aktuarske analize (za funkcijo upravljanja tveganj in aktuarsko funkcijo),
  - poznavanja aktuarske in finančne matematike (za funkcijo upravljanja tveganj in aktuarsko funkcijo),
  - zakonodaje v obsegu, ki se nanaša na zadevno funkcijo,
  - za izvajanje konkretnih nalog ustrezno poglobljeno znanje.
- **zadostne poklicne izkušnje ter ostala splošna znanja**: zahtevana splošna in specialna znanja ter delovne oziroma poklicne izkušnje, kot je zahtevano za ključno funkcijo, ki jo nosilec zaseda oziroma opravlja.

Ostalo zadevno osebje

Pri oceni usposobljenosti članov ostalega zadevnega osebja se upoštevajo znanja, pridobljena z izobraževanjem, teoretičnim in praktičnim usposabljanjem ter delovnimi izkušnjami. Pri tem se ocena usposobljenosti izvede, upoštevaje dodeljene odgovornosti za posamezno področje. V postopku ocenjevanja usposobljenosti se proučijo vse naslednje zahteve:

- izobrazba,
- znanja, pomembna za določeno področje odgovornosti,
- poklicne izkušnje ter ostala splošna znanja.

B.2.3 Zahteve glede primernosti zadevnega osebja

Osebna zanesljivost in ugled

Da je zagotovljeno zanesljivo in preudarno upravljanje družbe, mora biti zadevno osebje poleg ustrezne usposobljenosti tudi dobrega ugleda in odsevati integriteto v svojih dejanjih. Zadevna oseba

šteje za primerno, če ne obstajajo razlogi za drugačno domnevo. Okoliščine, ki vzbujajo utemeljen dvom o primernosti zadevne osebe, so škodljive za ugled zadevne osebe in posledično družbe.

Ocena osebne zanesljivosti in ugleda se oblikuje na podlagi informacij, zbranih v postopku zbiranja dokumentacije za potrebe izvedbe postopka ocene sposobnosti in primernosti.

Neodvisnost zadevnega osebja

Zadevno osebje je lahko zaradi narave poslovnih odnosov izpostavljeno nasprotju interesov. Če pri delu posamezne zadevne osebe nastopi nasprotje interesov, je zadevna oseba dolžna tako nasprotje interesov razkriti in naprej delovati v interesu družbe. Če to ni možno, je dolžna o tem obvestiti poslovodstvo družbe oziroma nadzorni svet, če gre za pojav nasprotja interesov pri članu uprave ali pri članu nadzornega sveta.

Časovna razpoložljivost

Člani uprave družbe ter nadzornega sveta in njegovih komisij morajo poleg celovitega poslovnega znanja, ustrezne osebne integritete, poslovne etičnosti in neodvisnosti izkazovati tudi, da so časovno razpoložljivi oziroma bodo časovno razpoložljivi v času opravljanja funkcije.

B.2.4 Postopek ocene

Postopek ocene sposobnosti in primernosti vodijo posebne komisije, katerih podrobno sestavo določa krovni interni akt (politika). V postopku ocene sposobnosti in primernosti zadevnega osebja jim kadrovska funkcija družbe nudi pomoč pri izvajanju operativnih nalog, kot so pridobivanje, posredovanje, obdelava in shranjevanje dokumentov ter rezultatov ocene sposobnosti in primernosti.

Komisije na podlagi navedenih dokumentov in izjav opravijo oceno sposobnosti in primernosti ter izdajo oceno za zadevno osebo. Na podlagi ugotovljene ocene lahko določi tudi potrebne dodatne ukrepe za zagotovitev ustrezne usposobljenosti zadevne osebe. V primeru organov vodenja in nadzora komisije presojajo tudi sposobnost celotnega organa.

Komisija za oceno sposobnosti in primernosti članov organov vodenja, nadzora, ključnih funkcij ter ostalega zadevnega osebja, mora pred izdelavo dokončne ocene sposobnosti in primernosti zadevne osebe opraviti razgovor s vsakim posameznim kandidatom ter o tem napraviti zapisnik.

Oceno sposobnosti in primernosti kandidatov za nove člane uprave družbe, za člane nadzornega sveta in revizijske komisije nadzornega sveta, nadalje za nosilce ključnih funkcij ter vso ostalo zadevno osebje je potrebno izvesti pred njihovim imenovanjem. Če iz katerega koli razloga ocene sposobnosti in primernosti ni mogoče zaključiti pred imenovanjem oz. nastopom določene funkcije, jo je treba opraviti brez odlašanja, vendar najkasneje v šestih tednih od odločanja na seji nadzornega organa, ki je pristojen za imenovanje oz. od imenovanja na določeno funkcijo od odločanja na seji uprave družbe. Razloge za zamudo je treba zabeležiti. Kadrovska funkcija od odgovornih zadevnih oseb, vsaj enkrat letno zahteva pisno lastno izjavo. Ta izjava potrjuje njihovo upoštevanje trenutnih standardov sposobnosti in primernosti in njihovo zavezo, da kadrovsko funkcijo nemudoma obvestijo o vsakem dogodku, ki je s tega vidika pomemben. Družba se lahko odloči izvesti tudi dodatna preverjanja.

B.3 Sistem upravljanja tveganj, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti

Sistem upravljanja tveganj je eden ključnih gradnikov sistema upravljanja v družbi. Zajema upravljanje vseh pomembnejših tveganj, katerim je družba izpostavljena. Vodstvo družbe se zaveda pomena celovitega in uspešnega upravljanja tveganj na dolgi rok in je zato postavilo za enega svojih glavnih ciljev, ki je tudi usklajen tudi s cilji skupine, dolgoročno uspešno in varno poslovanje družbe.

Visoko zavedanje družbe o tveganjih, ki se jim izpostavlja, je bistveno za njeno varnost in finančno stabilnost. Za vzpostavitev dobrih praks v povezavi z upravljanjem tveganj družba spodbuja kulturo upravljanja tveganj z ustrezno opredeljenim nagrajevanjem zaposlenih, njihovim usposabljanjem ter vzpostavljenim notranjim obveščanjem.

Družba je z namenom sistematizacije upravljanj tveganj sprejela strategijo prevzemanja tveganj, ki opredeljuje pripravljenost za prevzem tveganj, ter politike upravljanja tveganj, ki zagotavljajo temelje in ureditev za vključevanje obvladovanja tveganja po vsej organizaciji in na vseh ravneh.

B.3.1 Organizacija upravljanja tveganj

Za sistematično upravljanje tveganj sta ključni ustrezna organizacijska struktura in jasno razmejene odgovornosti.

Družba zagotavlja učinkovito upravljanje tveganj z uporabo modela treh obrambnih linij, ki vključuje jasno razdelitev odgovornosti in nalog znotraj posamezne linije:

- **prva obrambna linija** vključuje vse zaposlene v organizacijskih enotah, ki izvajajo poslovne funkcije (razvoj, trženje, prodaja in upravljanje produktov, zagotavljanje zavarovalnih storitev, finančno poslovanje in računovodenje) in je v prvi vrsti odgovorna za identifikacijo, merjenje, upravljanje, spremljanje ter poročanje o tveganjih na dnevni ravni,
- **druga obrambna linija** je odgovorna za izvajanje kvantitativnega in kvalitativnega nadzora ter usklajevanje, validiranje in kritično presojo dejavnosti, ki jih opravlja prva obrambna linija, predstavljajo pa jo funkcija upravljanja tveganj, aktuarska funkcija, funkcija skladnosti poslovanja in odbor za upravljanje tveganj (povzetek nalog posamezne ključne funkcije je podan v nadaljevanju poročila),
- **tretja obrambna linija** vključuje notranjo revizijo, ki je odgovorna za neodvisno analizo in preverjanje učinkovitosti vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj in učinkovitosti sistema notranjih kontrol ter deluje neodvisno od operativnih funkcij.

Uprava družbe ima ključno vlogo in končno odgovornost za učinkovitost vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj ter usklajenost teh z zakonodajo in s standardi skupine. Pri tem ima uprava predvsem naslednje odgovornosti:

- potrditev poslovne politike, strateškega načrta, strategije prevzemanja tveganj,
- potrditev politik in procesov znotraj sistema upravljanja tveganj,
- odgovornost za obvladovanje tveganj,
- usmerjanje, določitev načina izvedbe in kritična presoja rezultatov lastne ocene tveganj in solventnosti,
- potrditev poročila o lastni oceni tveganj in solventnosti ter poročila o tveganjih.

Nadzor svet družbe odobri strateški načrt in poslovno politiko, strategijo prevzemanja tveganj, politike upravljanja tveganj ter imenovanje ključnih funkcij.

Funkcija upravljanja tveganj je odgovorna predvsem za vzpostavitev učinkovitih procesov upravljanja tveganj in za usklajevanje že vzpostavljenih procesov upravljanja tveganj v družbi. Vključena je v vseh fazah procesov upravljanja tveganj ter pri pripravi ustrezne strategije prevzemanja tveganj in določanju mej dovoljenih tveganj. Funkcija upravljanja tveganj o tveganjih redno poroča odboru za upravljanje tveganj in upravi družbe ter funkciji upravljanja tveganj skupine. Funkcija upravljanja tveganj nudi podporo upravi v procesu odločanja.

V okviru druge obrambne linije poleg ključnih funkcij deluje tudi **odbor za upravljanje tveganj** družbe. V odboru so vključeni predstavniki ključnih področij prve linije obrambe glede na profil tveganj družbe. Vloga odbora je podpora upravi družbe pri upravljanju tveganj in spremljanju profila tveganj družbe. Odbor ima hkrati tudi ključno vlogo v procesu komuniciranja, saj deluje kot forum za razpravo o elementih sistema upravljanja tveganj.

B.3.2 Sestavni deli sistema upravljanja tveganj

Upravljanje tveganj je vključeno v vse faze poslovnega upravljanja in je sestavljeno iz naslednjih ključnih elementov:

- strategije prevzemanja tveganj,
- procesov upravljanja tveganj znotraj prve in druge obrambne linije,
- procesa lastne ocene tveganj in solventnosti (v nadaljevanju ORSA).

Sestavni deli sistema upravljanja tveganj

B.3.2.1 Strategija prevzemanja tveganj

Z namenom vpeljave učinkovitega okvira upravljanja tveganj v družbi je uprava družbe sprejela dokument Strategija prevzemanja tveganj Zavarovalnice Sava, ki izraža odnos družbe do tveganj na podlagi opredelitve:

- pripravljenosti za prevzem tveganj,
- sprejemljivosti kazalnikov poslovanja ter
- mej dovoljenega tveganja, ki se nato prenesejo na operativne limite.

Osnovno načelo družbe je upravljati kapital na podlagi analize tveganj in v okviru pripravljenosti za prevzem tveganj in ob tem slediti poslovni strategiji in izpolnjevati ključne strateške cilje. Okvir pripravljenosti za prevzem tveganj zajema opredelitev ciljev glede:

- kapitaliziranosti,
- odstotka sredstev v likvidnih finančnih naložbah,
- zavarovalno-tehnične dobičkovnosti in dobičkovnosti novosklenjenih zavarovanj,
- obvladovanja tveganja ugleda družbe.

V procesu rednega upravljanja tveganj in zagotavljanja skladnosti s strategijo prevzemanja tveganj, imajo pomembno vlogo meje dovoljenega tveganja, ki določajo dopustna odstopanja od pričakovanih vrednosti in se nato prenesejo na operativne limite za posamezna tveganja. S pomočjo limitov posamezna tveganja omejimo in na ta način zagotovimo, da celoten profil tveganj ostaja v predvidenem okviru pripravljenosti za prevzem tveganj. Glede na možnosti se kot pomoč pri določanju limitov testira vpliv posameznih tveganj na izračun kapitalske ustreznosti.

Pri definiranju strategije prevzemanja tveganj družba upošteva okvir strategije prevzemanja tveganj v skupini Sava Re.

B.3.2.2 Procesi upravljanja tveganj

Procesi upravljanja tveganj so neločljivo povezani in vključeni v osnovne procese, ki se izvajajo v družbi. V procese upravljanja tveganj so vključene vse organizacijske enote.

Procesi upravljanja tveganj v družbi so:

- identifikacija tveganj,
- merjenje (ocenjevanje) tveganj,
- spremljanje tveganj,
- upravljanje tveganj,
- poročanje o tveganjih.

Procesi upravljanja tveganj potekajo v vseh treh obrambnih linijah. Vloge posamezne obrambne linije so določene v okviru politike upravljanja tveganj. Procesi upravljanja tveganj so vključeni tudi v sistem odločanja; vse pomembne poslovne in strateške odločitve se ovrednotijo tudi z vidika tveganj.

V procesu **identifikacije** tveganj družba prepozna tveganja, ki jim je izpostavljena. Ključna tveganja so zbrana v katalogu tveganj. Proces identifikacije tveganj se izvaja ves čas, tudi v procesu poslovnega načrtovanja ter pri vseh večjih projektih in poslovnih pobudah, kot so uvedba novega produkta, investiranje v nov razred naložb, prevzemi in drugo.

Identifikacija tveganj v družbi se izvaja na dva načina. Identifikacija tveganj od zgoraj navzdol poteka preko funkcije upravljanja tveganj, odbora za upravljanje tveganj in uprave družbe. Gre za identifikacijo novih in morebitnih tveganj na podlagi spremljanja pravnega in poslovnega okolja, tržnega razvoja in gibanja ter strokovnega znanja; ta pristop se uporablja predvsem pri strateških tveganjih, kot sta na primer tveganje ugleda in pravno tveganje.

Identifikacija od spodaj navzgor pa poteka s strani posameznih organizacijskih enot in skrbnikov tveganj (prve obrambne linije). Identificirano tveganje Služba upravljanja tveganj vključi v procese spremljanja, merjenja in poročanja.

Merjenje tveganj se lahko odvija znotraj rednih aktivnosti ali izredno v primeru identifikacije novega tveganja, ki bi lahko pomembno vplivalo na profil tveganj družbe. Merjenje tveganj je lahko kvantitativno ali kvalitativno. Družba meri svoja tveganja na naslednje načine:

- kvalitativno ocenjevanje tveganj najmanj enkrat letno,
- standardna formula za zahtevani solventnostni kapital – izračuni se opravijo enkrat letno v skladu s standardno formulo, opredeljeno v zakonodaji Solventnost II,
- skupne solventnostne potrebe (del ocene ORSA) – poslovne funkcije letno opravijo izračune na podlagi ocene pomembnosti odstopanja profila tveganj od predpostavk izračuna zahtevanega solventnostnega kapitala v skladu s standardno formulo,
- stresni testi in scenariji (del ORSA) – izračuni se izvedejo letno; pri merjenju tveganj je potrebno upoštevati običajne in izredne razmere,
- kazalniki tveganj – omogočajo poenostavljeno merjenje trenutnega profila tveganj družbe; družba določi minimalni sklop kazalnikov tveganj, katere spremlja in poroča četrtletno.

Profil tveganj se **spremlja** redno četrtletno na podlagi podatkov iz kvantitativnih poročil in kvalitativnih informacij, pridobljenih predvsem z rednim ocenjevanjem tveganj.. V kvantitativnih poročilih o tveganjih družba spremlja:

- kazalnike zavarovalnih in tržnih tveganj: izpostavljenost, statistični podatki o škodah, struktura naložbenega portfelja,
- izračune za tržna tveganja: mere uspešnosti, mere tveganj, mere obrestne občutljivosti, projekcije denarnih tokov naložb in obveznosti, tvegane vrednosti (VaR, ES – expected shortfall),
- izračuni za zavarovalna tveganja: aktuarske napovedi pričakovanih srednjih vrednosti in tveganih vrednosti (Var, TVaR) po homogenih zavarovalnih vrstah, z in brez upoštevanja pozavarovalne zaščite.

Uprava družbe je odgovorna za izbiro metode **upravljanja** tveganj, zlasti:

- prevzem tveganja,
- zavrnitev tveganja,
- uporaba ukrepov za zmanjšanje tveganja,
- omejitev prevzetega tveganja / postavitev limitov za posamezno tveganje.

Pri svojih odločitvah upošteva priporočila, ki jih pripravi odbor za upravljanje tveganj ter vidik stroškov in učinkovitost metode upravljanja. Tveganja je potrebno upravljati tako, da je celoten profil tveganj družbe znotraj okvirov strategije prevzemanja tveganj. Upravljanje tveganj v osnovi poteka v okviru prve obrambne linije, po potrebi pa se, predvsem v primeru tveganj, ki bi lahko pomembno vplivala na profil tveganj družbe, vključi tudi druga obrambna linija. Z namenom celovitega in

sistematičnega upravljanja tveganj na posameznem procesu družbe ima družba vzpostavljen delujoč sistem notranjih kontrol.

Družba ima vzpostavljen tudi reden proces **poročanja** o tveganjih. Vodje posameznih organizacijskih enot in skrbniki tveganj redno obveščajo funkcijo upravljanja tveganj o vseh dogajanjih, ki bi lahko pomembno vplivala na profil tveganj družbe. Prav tako funkcija upravljanja tveganj v primeru pomembnih sprememb profila družbe pridobi komentarje posameznih skrbnikov tveganj, vodij, direktorjev oziroma izvršnih direktorjev posameznih organizacijskih enot. Funkcija upravljanja tveganj pomembne ugotovitve vključi v redno poročilo o tveganjih. Poročilo vsebuje kvantitativne in kvalitativne informacije o profilu tveganj ter morebitna priporočila funkcije upravljanja tveganj oz. odbora za upravljanje tveganj.

Funkcija upravljanja tveganj je zadolžena za komunikacijo poročil odboru za upravljanje tveganj in upravi ter za spremljanje ukrepov in aktivnosti na podlagi danih priporočil.

Funkcija upravljanja tveganj o ključnih tveganjih poroča tudi funkciji upravljanja tveganj na ravni skupine.

B.3.2.3 Lastna ocena tveganj in solventnosti

ORSA je proces, ki zajema ugotovitev razlik med profilom tveganj družbe in predpostavkami standardne formule, lastno oceno solventnostnih potreb, projekcije kapitala, zahtevanega solventnostnega kapitala v skladu s standardno formulo in lastnih solventnostnih potreb ter povezavo med profilom tveganja in upravljanjem kapitala.

Pomemben rezultat procesa ORSA je poglobljeno razumevanje profila tveganj družbe z vidika njenega trajnega delovanja. Družba v procesu ORSA oceni vsa pomembna tveganja, ki bi lahko vplivala na njeno delovanje, pri čemer so tveganja tako merljiva kot tudi nemerljiva. Profil tveganj na ta način odraža prispevek vsakega pomembnega tveganja k celotnemu tveganju solventnosti družbe.

ORSA je ključni proces, ki zagotavlja skladnost poslovne strategije s pripravljenostjo za prevzem tveganj in kapitalskimi zahtevami v kontekstu splošnega okvira upravljanja tveganj. Povezuje poslovno strategijo s prevzetimi tveganji na kratki, srednji in dolgi rok ter kapitalskimi zahtevami, ki izvirajo iz teh tveganj.

ORSO sestavljajo trije ključni elementi:

- skupne solventnostne potrebe ob upoštevanju profila tveganj, odobrenih meja dovoljenega tveganja in poslovne strategije družbe,
- stalna skladnost s kapitalskimi zahtevami in zahtevami glede zavarovalno-tehničnih rezervacij,
- pomembnost odstopanja profila tveganj od predpostavk SCR, izračunanega po standardni formuli.

Proces ORSA je v družbi vsako leto bolj povezan z ostalimi procesi v družbi, predvsem s procesi upravljanja tveganj, procesom poslovnega načrtovanja ter s procesom upravljanja kapitala. Odbor za upravljanje tveganj in uprava družbe aktivno sodelujeta v celotnem procesu ORSE. Prav tako je bil namen v proces ORSE 2018 vključiti čim več zaposlenih, da se je na ta način ustvarila kar se da široka in aktualna slika o profilu tveganj družbe.

Na podlagi vhodnih podatkov iz poslovnega in strateškega načrta ter strategije prevzemanja tveganj družba izračuna zahtevani solventnosti kapital ter ovrednoti bilanco stanja po tržni vrednosti in

primerne lastne vire sredstev (v skladu s Solventnostjo II) v obdobju poslovnega in strateškega načrta. Na ta način preveri, ali je poslovni in strateški načrt v skladu s strategijo prevzemanja tveganj. Družba na podlagi projekcij preverja tudi stalno skladnost z zakonodajnimi zahtevami glede kapitala in zavarovalno-tehničnih rezervacij.

Za izračun lastne ocene skupnih solventnostnih potreb družba kot osnovo uporablja metodologijo standardne formule. Kategorije tveganj, ki so zajete v izračun lastne ocene, so enake kot moduli standardne formule. Prav tako so za modeliranje odvisnosti med posameznimi kategorijami uporabljajo korelacijske matrike standardne formule. Lastna ocena tveganj je tako prevrednotena standardna formula na segmentih tveganj, za katere družba ocenjuje, da jih parametri standardne formule pomanjkljivo vrednotijo.

Družba v procesu ORSE izvede tudi stresne teste in analizo scenarijev, ki so relevantni za družbo upoštevajoč njen profil tveganj. Če je primerno, družba razvije tudi stresne teste in scenarije z večletnim horizontom.

Odbor za upravljanje tveganj pregleda in odobri predpostavke, stresne teste in scenarije ter metode, ki se uporabijo v izračunih ORSA. Odbor hkrati tudi predlaga izboljšave in kritično presodi predpostavke.

V času celotne priprave ORSE je aktivno vključena tudi uprava družbe, ki potrdi nabor stresnih testov in scenarijev, obravnava ORSO ter jo kritično presoja in formalno odobri ORSO.

V skladu s Politiko lastne ocene tveganj in solventnosti se ORSO izvede najmanj enkrat letno, da se s tem zagotovijo relevantne informacije za namene sprejemanja odločitev.

ORSO se izvede tudi izredno in sicer ob večji nenačrtovani spremembi profila tveganj. Proces izredne ORSE koordinira funkcija upravljanja tveganj. O rezultatih izredne ORSA, funkcija upravljanja tveganj poroča odboru za upravljanje tveganj, upravi in funkciji upravljanja tveganj skupine. Uprava se nato odloči o nadaljnjih ukrepih.

Na podlagi izvedene ORSE se pripravi poročilo. Poročilo kritično presojata najprej odbor za upravljanje tveganj, nato pa uprava. Z rezultati ORSE se seznani še nadzorni svet. Družba poročilo ORSA predloži tudi Agenciji za zavarovalni nadzor. S poročilom se seznani tudi funkcija upravljanja tveganj skupine, skupaj z morebitnimi dodatnimi informacijami, pomembnimi za ORSO skupine.

Namen izvedbe ORSE v družbi je predvsem razumevanje lastnega profila tveganj in standardne formule ter analiziranje vpliva sprememb profila tveganj med poslovnim načrtovanjem na kapitalsko ustreznost. Proces ORSA je vpet v proces odločanja in omogoča, da se ključne odločitve družbe sprejemajo z upoštevanjem tveganj ter da se poslovna strategija določa ob zavedanju tveganj in z njimi povezanimi kapitalskimi zahtevami. Rezultate ORSA družba upošteva pri sprejemanju poslovnih odločitev, upravljanju kapitala in razvoju produktov.

B.4 Sistem notranjega nadzora

B.4.1 Sistem notranjih kontrol

Sistem notranjih kontrol družbe je namenjen ugotavljanju, merjenju, spremljanju in obvladovanju tveganj na vseh ravneh poslovanja, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim družba je ali bi jim lahko bila izpostavljena pri svojem poslovanju. Hkrati sistem notranjih kontrol zagotavlja skladnost

poslovanja z notranjimi pravili družbe ter izpolnjevanje zakonskih zahtev in zahtev drugih predpisov na področju upravljanja tveganj.

Pomembno je, da zaposleni razumejo pomen notranjih kontrol in so aktivno vključeni v postopke izvajanja notranjih kontrol. Postopki poročanja ustrezni ravni vodstva glede morebitnih težav, odstopanj, neskladnosti z Etičnim kodeksom Zavarovalnice Sava d.d. ali drugih kršitev politik ali nezakonitih dejanj morajo biti nedvoumni, predstavljeni vsem zaposlenim in jasno zapisani v dokumentih, ki so razpoložljivi vsem zaposlenim.

Družba ima sprejeto Politiko notranjih kontrol, katere cilj je vzpostaviti učinkovit in zanesljiv sistem notranjih kontrol. Politika določa temeljna načela, strukturo in nosilce aktivnosti sistema notranjih kontrol v družbi kot sestavni del sistema korporativnega upravljanja družbe.

B.4.2 Funkcija spremljanja skladnosti

Spremljanje skladnosti poslovanja in izvajanja notranjih kontrol v družbi se izvaja v okviru samostojne organizacijske enote Službe za skladnost poslovanja, ki je organizirana kot podporna služba upravi družbe. Znotraj službe je vzpostavljena tudi ključna funkcija spremljanja skladnosti poslovanja, ki deluje samostojno in neodvisno od drugih poslovnih funkcij družbe. Nosilec funkcije je imenovan s sklepom uprave. Nosilec funkcije skladnosti mora imeti zaradi uveljavljanja in zagotavljanja funkcije skladnosti potrebne kvalifikacije, izkušnje, strokovne in osebne sposobnosti, da lahko učinkovito opravlja svoje naloge. Nosilec funkcije skladnosti mora dobro poznati zakonodajo, standarde in pravila, ki vplivajo na poslovanje, ter metodologijo za obvladovanje tveganj skladnosti poslovanja.

Nosilec funkcije skladnosti predstavlja nosilca ključne funkcije v sistemu upravljanja tveganj, zato mora kot takšen izpolnjevati pogoje, ki jih določa veljavni zakon o zavarovalništvu, in pogoje, ki jih za nosilca ključne funkcije določa politika sposobnosti in primernosti. O podelitvi pooblastila nosilcu funkcije skladnosti družba poroča Agenciji za zavarovalni nadzor.

Funkcija skladnosti je kot notranja kontrolna funkcija del druge obrambne linije v sistemu treh obrambnih linij znotraj upravljanja tveganj. Njena poglavitna naloga je obvladovanje tveganj, ki izhajajo iz neskladij z zakonodajo.

Funkcija skladnosti opravlja zlasti naslednje naloge:

- ocenjuje možne vplive sprememb v pravem okolju na poslovanje družbe iz vidika skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami,
- opredeljuje tveganja glede skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami,
- spremlja in redno ocenjuje primernost in učinkovitost rednih postopkov in ukrepov, sprejetih za odpravljanje morebitnih pomanjkljivosti na področju skladnosti poslovanja družbe s predpisi in drugimi zavezami,
- zbira in vrednoti obvestila o delovanju sistema notranjih kontrol ter skrbi za evidenco vzpostavljenih notranjih kontrol,
- ostale naloge, ki jih funkciji skladnosti nalaga zakonodaja.

Glavna vsebinska področja delovanja funkcije skladnosti so:

- razkritja javne družbe,
- razkritja poslov s povezanimi osebami in obvladovanje nasprotij interesov,
- varstvo in zaupnost podatkov,

- varstvo osebnih podatkov,
- nadzor poročanja zunanjim institucijam oziroma nadzornim organom,
- preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma,
- preprečevanje korupcije,
- preprečevanje prevar,
- uresničevanje etičnega kodeksa družbe,
- sodelovanje pri upravljanju sistema notranjih kontrol,
- kolektivne aktivnosti za krepitev integritete.

B.5 Funkcija notranje revizije

Funkcijo notranje revizije v družbi izvaja samostojna organizacijska enota Služba za notranjo revizijo (v nadaljevanju SNR), ki je organizacijsko neposredno podrejena upravi ter funkcionalno in organizacijsko ločena od drugih organizacijskih delov družbe. Neposredno poroča upravi in revizijski komisiji oziroma nadzornemu svetu. Uprava SNR zagotavlja ustrezne pogoje za delo, tako z vidika organizacijske neodvisnosti, kot tudi z vidika obsega sredstev. S takšno organizacijo je zagotovljena samostojnost, organizacijska neodvisnost delovanja in nepristransko izvajanje notranjerevizijskih aktivnosti. Funkcija notranje revizije je sestavni del sistema notranjega nadzora družbe (tretja obrambna linija), ki zagotavljala neodvisno, redno in celovito pregledovanje in ocenjevanje ustreznosti upravljanja družbe, upravljanja tveganj in kontrolnih postopkov.

SNR je pri določanju področij, ciljev in obsega notranjega revidiranja, opravljanju dela in poročanju o notranjem revidiranju neodvisna, direktorica SNR in notranji revizorji pa ne opravljajo nobenih razvojnih in operativnih nalog, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov in oslabile njihovo nepristranskost, ter ne odločajo o aktivnostih na področjih, ki so predmet notranjega revidiranja.

SNR letno predloži revizijski komisiji nadzornega sveta in nadzornemu svetu v letnem načrtu o delu SNR letni kodeks etike ter izjavo o razkritju in izogibanju nasprotja interesov za tekoče in prihodnje leto. Direktorica SNR in notranji revizorji morajo biti neoporečni, nepristranski, zaupanja vredni in usposobljeni, kar je opredeljeno v kodeksu etike. Direktorica SNR in notranji revizorji morajo biti nepristranski in brez predsodkov; izogibati se morajo tudi vsakemu nasprotju interesov. V kolikor se pojavijo težave pri strokovnem vedenju, ki ni v duhu kodeksa etike, ali če bi prišlo do nasprotja interesov, mora direktorica SNR v najkrajšem možnem času to razkriti upravi in revizijski komisiji oziroma nadzornemu svetu.

SNR opravlja notranje revidiranje poslovanja v skladu s Hierarhijo pravil notranjega revidiranja, ki jo sprejema Slovenski inštitut za revizijo na podlagi zakona, ki ureja revidiranje, ter pisnimi pravili delovanja notranje revizije. SNR v družbi deluje skladno s sprejeto Politiko notranje revizije, ki je dokument, ki opredeljuje namen, pristojnost, odgovornost ter naloge notranje revizije. Določa položaj notranje revizije, vključno z naravo razmerja funkcijske odgovornosti direktorice SNR organu nadzora, daje pooblastila za dostop do zapisov, zaposlenih, prostorov in opreme, ki so pomembni za izvajanje posla, ter opredeljuje področje in dejavnosti notranje revizije.

SNR izvaja nadzorne aktivnosti, kar pa ne razrešuje organov nadzora in vodenja njihove odgovornosti za vzpostavitev in delovanje učinkovitega ter uspešnega upravljanja družbe, upravljanja tveganj in kontrolnih postopkov (optimalno obvladovanje poslovnih tveganj ter skladnost poslovanja z zakoni, podzakonskimi predpisi in notranjimi pravili).

Nosilko funkcije notranje revizije je imenovala uprava s soglasjem nadzornega sveta družbe, ob predhodnem strokovnem mnenju nosilca funkcije notranje revizije Pozavarovalnice Save RE. Direktorico SNR imenuje, nagrajuje in razreši uprava, k njenem imenovanju, nagrajevanju in razrešitvi daje soglasje nadzorni svet, ob predhodnem mnenju revizijske komisije.

Direktorica SNR, ki je pristojna za način vodenja notranje revizije in postopke notranjega revidiranja, administrativno poroča članu uprave, odgovornemu za področje notranje revizije. Direktorica SNR funkcionalno neposredno poroča (pri čemer funkcionalno poročanje vključuje vse zadeve, povezane z vsebino notranjega revidiranja):

- upravi, s čimer se ohranja neodvisnost od drugih poslovnih področij v družbi,
- nadzornemu svetu družbe ter revizijski komisiji, s čimer se krepi neodvisnost od uprave.

Revizijska komisija lahko od direktorice SNR zahteva dodatne informacije poleg informacij iz četrtletnih in letnih poročil o delu notranje revizije.

Direktorica SNR ima pridobljen naziv Preizkušeni notranji revizor. Podrobnejše pogoje za opravljanje funkcije direktorja SNR opredeljuje Politika sposobnosti in primernosti družbe. Zaželeno je, da imajo tudi ostali notranji revizorji pridobljen naziv Preizkušeni notranji revizor. Kadrovska sestava in število zaposlenih notranjih revizorjev je odvisna predvsem od ocene tveganosti družbe, področja delovanja, obsega poslovanja ter od prostorske razpršenosti delovanja družbe.

Naloge SNR so predvsem:

- na oceni tveganj zasnovan stalen in celovit nadzor nad poslovanjem družbe, z namenom preverjanja in ocenjevanja, ali so procesi upravljanja tveganj, kontrolnih postopkov in upravljanja družbe ustrezni ter delujejo na način, ki zagotavlja doseganje naslednjih pomembnih ciljev družbe:
    - uspešno in učinkovito poslovanje družbe, vključno z doseganjem ciljev,
    - poslovne in finančne uspešnosti ter varovanje sredstev pred izgubo,
    - zanesljivo, pravočasno, in pregledno notranje in zunanje računovodsko in neračunovodsko poročanje,
    - skladnost z zakoni in drugimi predpisi ter notranjimi pravili,
- presoja ali upravljanje informacijske tehnologije v družbi podpira in pomaga strategijam in ciljem družbe,
- ocenjevanje tveganja prevar in način njihovega obravnavanja v družbi (vendar se ne pričakuje, da bi notranji revizorji imeli strokovno znanje osebe, katere glavna naloga je odkrivati in raziskovati prevare),
- svetovanje,
- ostale naloge kot jih notranji reviziji nalaga zakonodaja.

B.6 Aktuarska funkcija

Aktuarska funkcija je administrativen pojem in zajema vse izvajalce, kadar opravljajo aktuarske naloge druge obrambne linije, ki so podrobneje opisane v nadaljevanju. Izvajalci aktuarske funkcije so zaposleni v področjih aktuarske funkcije premoženjskih zavarovanj ter aktuarske funkcije osebnih zavarovanj, ki sta pozicionirani znotraj služb aktuarstva premoženjskih oziroma osebnih zavarovanj. Le-ti občasno opravljajo tudi aktuarske naloge prve obrambne linije. Aktuarska funkcija sicer deluje

kot druga obrambna linija, zato je organizirana tako, da ena in ista oseba ne sme hkrati izvajati (prva linija) in nadzirati (druga linija) istih delovnih nalog.

Za izvajanje aktuarske funkcije družbe je odgovoren nosilec aktuarske funkcije. Pri tem je družba imenovala ločeno nosilca aktuarske funkcije za premoženjska zavarovanja in ločeno za življenjska zavarovanja.

Aktuarska funkcija družbe:

- koordinira izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij in zagotavlja, da so zavarovalno-tehnične rezervacije v skladu z veljavnimi predpisi,
- zagotovi ustreznost metod, modelov in predpostavk za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij tako, da odražajo ključna tveganja in so dovolj stabilni,
- oceni ustreznost in kakovost podatkov za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij in daje priporočila za prilagoditve procesov z namenom izboljšanja kvalitete podatkov,
- primerja najboljše ocene SII rezervacij z izkustvi in v primeru odstopanj predlaga spremembe predpostavk in modelov vrednotenja,
- nadzira uporabo približkov pri izračunu najboljših ocen SII rezervacij,
- preverja ustreznost politike prevzemanja zavarovalnih tveganj in poda mnenje o ustreznosti višine zavarovalnih premij, upoštevajoč vsa povezana tveganja in vplive sprememb portfelja, opcij in garancij, antiselekcije, inflacije, pravnih tveganj,
- preverja ustreznost ureditve pozavarovanja,
- sodeluje pri vpeljavi in izvajanju sistema upravljanja tveganj, zlasti pri razvoju, uporabi in spremljanju ustreznosti modelov za izračun kapitalskih zahtev in izvedbi lastne ocene tveganj in solventnosti,
- vsaj enkrat letno izdela pisno poročilo, ki ga predloži organu upravljanja (poslovodstvu), organu nadzora in lokalnemu nadzorniku; v poročilu dokumentira izvajanje in rezultate zgoraj navedenih nalog ter jasno opredeli morebitne pomanjkljivosti in poda priporočila, kako odpraviti te pomanjkljivosti.

Nosilci aktuarskih funkcij družb in vodje aktuarskih podpor znotraj skupine Sava Re delujejo tudi v Aktuarskem odboru skupine.

Aktuarski odbor skupine v okviru svojih nalog sprejema odločitve v obliki predlogov sklepov in priporočil upravi Pozavarovalnice Sava, drugim ključnim funkcijam skupine ter Odboru za upravljanje tveganj skupine, kar izvaja skladno s poslovnikom, ki je priložen Politiki aktuarske funkcije Zavarovalnice Sava, d.d. Člani aktuarskega odbora s strani družbe so zadolženi, da informacije o zadevnih dogovorih posredujejo ustreznim organom družbe.

Med drugim je aktuarska funkcija v okviru druge obrambne linije dejavno vključena pri postavljanju in izvajanju sistema upravljanja tveganj znotraj družbe v skladu s Politiko upravljanja tveganj.

B.7 Zunanje izvajanje

Družba ima v skladu z določili 49. člena IV. poglavja Direktive Solventnost II, delegirane uredbe Komisije (EU) o dopolnitvi direktive Solventnost II, EIOPA Smernic o sistemu upravljanja ter veljavnega Zakona o zavarovalništvu sprejeto politiko, s katero ureja zunanje izvajanje ključnih ali pomembnih operativnih funkcij ali dejavnosti.

S politiko je določen okvirni način zunanjega izvajanja ključnih ali pomembnih operativnih funkcij - pogodbe o izločenih poslih, pogoji za sklenitev pogodb, njihovo vzdrževanje in dokumentiranje ter zagotovljeno delovanje družbe skladno s predpisanimi smernicami o izločenih poslih. Politika opisuje korake in odgovornosti v procesu predaje funkcije oziroma aktivnosti kot izločen posel in določa standarde upravljanja in nadzora procesov prenosa funkcije oziroma aktivnosti v zunanje izvajanje.

Politika nadalje opredeljuje Register izločenih poslov, ki zajema vse pogodbe, ki se štejejo kot izločeni posli, in določa način dokumentiranja za celoten proces odločanja, način zbiranja potrebnih dokumentov in podpisovanja pogodb o izločenem poslu.

Politika določa, da ima vsak izločeni posel skrbnika, katerega glavna naloga je izvajanje nadzora izločene funkcije oziroma aktivnosti. Vsi izvajalci izločenih poslov se s podpisom pogodbe zavežejo poslovati v skladu z veljavno zakonodajo in sodelovati z lokalnim nadzornikom, katerega družba obvesti o svoji nameri še pred sklenitvijo pogodbe o izločenem poslu.

Družba v letu 2017 ni imela nobenega izločenega posla.

B.8 Druge informacije

B.8.1 Redni pregled sistema upravljanja

Sistem upravljanja družbe je vzpostavljen upoštevajoč naravo, obseg in kompleksnost tveganj, ki jim je le-ta izpostavljena. Družba ima na podlagi 50. člena ZZavar-1 pisno opredeljena pravila sistema upravljanja, ki določajo najmanj način upravljanja tveganj, spremljanje skladnosti, sistem notranjih kontrol, notranjo revizijo, aktuarsko funkcijo in izločene posle, če zavarovalnica del poslovanja prenese na drugo osebo. Pravila sistema upravljanja morajo biti pregledna in razumljiva. Pravila sistema upravljanja morajo biti predmet rednega, najmanj letnega pregleda.

V sklopu zahtev direktive Solventnost II ima družba sprejetih 21 politik, ki določajo pravila delovanja za posamezna področja poslovanja. V Zavarovalnici Sava, d.d. v skladu z veljavnimi internimi pravili opravimo redni letni pregled skladnosti posamezne politike v sistemu upravljanja in z drugimi veljavnimi internimi akti, zakonodajo in drugimi predpisi. V okviru pregleda so bila podana priporočila za odpravo pomanjkljivosti na posameznih področjih.

B.8.2 Ocena sistema upravljanja

Upravljanje družbe je kombinacija postopkov in struktur, ki jih uporablja Uprava družbe ali nadzorni svet za obveščanje, usmerjanje, upravljanje in spremljanje delovanja družbe za doseganje njenih ciljev.

Družba deluje kot samostojna pravna oseba v skladu:

- s slovensko zakonodajo,
- s hrvaško zakonodajo, ki velja za podružnico na Hrvaškem,
- s sprejetimi internimi akti in sklepi organov upravljanja in nadzora,
- s pogodbami o poslovnem sodelovanju z Zavarovalnico Sava,
- s smernicami politike upravljanja skupine Sava Re, ki jih je sprejela uprava nadrejene družbe, družba pa smiselno implementirala v svoje poslovanje,

- s Priročnikom za finančno obvladovanje poslovanja družb v skupini Sava Re, ki ga je sprejela nadrejena družba, Družba pa smiselno implementirala v svoje poslovanje.

Področje upravljanja ključnih tveganj ima v družbi pomembno vlogo in je v zadnjih letih deležno stalnega nadgrajevanja in izpopolnjevanja. Družba teži k vedno bolj sistematičnem pristopu in zgodnjemu zaznavanju tveganj, ki jim je izpostavljena, spremljanju teh tveganj ter sprejemu pravočasnih in učinkovitih ukrepov. Ocenjujemo, da je glede na posle, ki jih družba opravlja ter posledično tveganja, ki jim je izpostavljena, sistem upravljanja ustrezen.

C PROFIL TVEGANJA

Družba ima postavljeno strategijo prevzemanja tveganj, ki določa pripravljenost za prevzem tveganj družbe. Z namenom zagotavljanja ustreznega nivoja kapitalske ustreznosti se v procesu poslovnega načrtovanja postavijo meje dovoljenega tveganja za vsako posamezno vrsto tveganja. Poleg tega so za posamezna tveganja in poslovna področja postavljeni limiti. Ti so določeni v ločenih internih dokumentih za vsako ključno področje oziroma vrsto tveganja.

Znotraj posameznega poslovnega leta v družbi poteka redna identifikacija, merjenje, spremljanje, upravljanje in poročanje o tveganjih. Na osnovi teh procesov tako družba ves čas spremlja usklajenost s strategijo prevzemanja tveganj, mejami dovoljenega tveganja ter posameznimi limiti. Družba tveganja vodi v katalogu tveganj, ki ga redno vzdržuje.

Vsaj enkrat letno družba za določena tveganja izračuna tudi regulatorno kapitalsko zahtevo v skladu s standardno formulo Solventnosti II.

Družba je pri svojem delovanju izpostavljena vsem kategorijam tveganj. Največja je izpostavljenost družbe v kategoriji zavarovalnih in tržnih tveganj.

Nediverzificiran SCR po modulih tveganj na dan 31.12.2017 in 31.12.2016 določen v skladu s standardno formulo

C.1 Zavarovalno tveganje

Zavarovalno tveganje izvira iz zavarovalnih poslov sklepanja zavarovanj in izvrševanja zavarovalnih pogodb ter poslov, ki so v neposredni zvezi z zavarovalnimi posli, ter iz negotovosti, neločljivo povezani s pojavom, obsegom in časom nastanka obveznosti. Nabor vseh zavarovanj, ki jih trži družba, je sicer podrobneje prikazan v poglavju A.1.

Družba svoja zavarovalna tveganja upravlja s pomočjo ustaljenih postopkov za prevzem rizikov, tj. procedur za pooblastila za sklepanje polic z višjimi zavarovalnimi vsotami oziroma individualnim prevzemom rizika za visoke izpostavljenosti limitov sklepanja, z ustrezno aktuarsko cenovno politiko

pri postavljanju in spremljavi produkta, zagotavljanjem ustrezne ravni zavarovalno-tehničnih rezervacij ter ustrezno pozavarovalno zaščito.

Zavarovalna tveganja delimo na:

- tveganja premoženjskih zavarovanj,
- tveganja življenjskih zavarovanj,
- tveganja zdravstvenih zavarovanj (sem uvrščamo tudi nezgodna zavarovanja).

Družba trži vse tri vrste zavarovanj in je posledično izpostavljena vsem trem vrstam tveganj, katera podrobneje obravnavamo v nadaljevanju.

C.1.1 Tveganje premoženjskih zavarovanj

Tveganja premoženjskih zavarovanj v grobem delimo na štiri dele:

- premijsko tveganje,
- tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij,
- tveganje predčasne prekinitve pogodb,
- tveganje katastrofe.

Druga zavarovalna tveganja (npr. tveganje ekonomskega okolja in tveganje obnašanja zavarovalcev) so sicer lahko pomembna, je pa njihov vpliv posredno upoštevan že v zgoraj naštetih tveganjih premoženjskih zavarovanj.

Tveganja premoženjskih zavarovanj družba kvartalno spremlja z uporabo tabel za spremljanje zavarovalnih tveganj, kjer so zajete informacije o premijah, škodah, številu polic, stroških, kombiniranih količnikih, ustreznosti zavarovalno-tehničnih rezervacij, največjih izpostavljenostih in koncentraciji. Na podlagi teh informacij družba presodi, ali se je med letom njen profil tveganj tako spremenil, da bi ta sprememba lahko materialno vplivala na višino zahtevanega solventnostnega kapitala in je tako potreben predčasni preračun le-tega.

C.1.1.1 Izpostavljenost tveganju

Spodaj podajamo opise zgoraj omenjenih podvrst tveganja premoženjskih zavarovanj:

a. **Premijsko tveganje** pomeni tveganje, da bo obračunana zavarovalna premija premajhna za obveznosti, ki bodo nastale s sklenitvijo zavarovalne pogodbe. To tveganje je odvisno od številnih dejavnikov, kot so npr. neustrezna ocena dogajanja na tržišču, slaba ocena škodnega dogajanja, uporaba neustreznih statističnih podatkov, zavestna določitev prenizke premije za posamezne zavarovalne vrste zaradi pričakovanih kompenzacijskih učinkov pri drugih zavarovalnih vrstah oziroma neustrezna ocena vpliva zunanjih makroekonomskih dejavnikov, ki se med trajanjem lahko bistveno spremenijo.
b. **Tveganje nezadostnosti zavarovalno-tehničnih rezervacij** je tveganje, da zavarovalno-tehnične rezervacije bodisi ne zadoščajo za pokrivanje vseh obveznosti, ki izhajajo iz zavarovalnih pogodb, kot posledica:
    - neustreznih metod,
    - neustreznih, nepopolnih in netočnih podatkov,
    - neučinkovitih postopkov in kontrol,
    - neustreznih predpostavk,

- neustrezne strokovne presoje,
- bodisi pride do napake pri poročanju, posledica katere so nezanesljive informacije o finančnem položaju družbe.

c. **Tveganje predčasne prekinitve pogodb** je tveganje izgube ali neugodne spremembe v vrednosti zavarovalnih obveznosti, ki izhajajo iz sprememb v ravni ali nepredvidljivosti stopnje predčasne prekinitve polic.

d. **Tveganje katastrofe** zajema pojav katastrofalnih dogodkov, ki se pojavljajo redko, vendar so finančni učinki posledic previsoki, da bi jih lahko pokrili s sicer ustrezno visoko premijo in dotlej ustrezno visoko oblikovanimi rezervacijami. To tveganje zajema tudi tveganje prevelike geografske koncentracije rizikov.

C.1.1.2 Merjenje tveganja

Tveganje premoženjskih zavarovanj se izračunava po standardni formuli SII (brez uporabe parametrov, specifičnih za posamezno podjetje) in znaša na dan 31.12.2017 58,2 mio EUR, kar predstavlja 34,4 % nediverzificiranega zahtevanega osnovnega solventnostnega kapitala. Kot je razvidno iz spodnje slike, predstavlja podmodul Tveganja premije in rezervacij najvišjo kapitalsko zahtevo v nediverzificiranem tveganju premoženjskih zavarovanj.

*Nediverzificirano tveganje premoženjskih zavarovanj po podmodulih**

*Skupne kapitalske zahteve za tveganje premoženjskih zavarovanj so nižje zaradi dodatne diverzifikacije povezane s posameznimi tveganji premoženjskih zavarovanj.

V lastni oceni (ORSA) tveganje premije trenutno ocenjujemo tako, da v standardni formuli namesto predpisanih parametrov uporabimo parametre, specifične za posamezno podjetje (angl. *Undertaking-specific parameters* oziroma krajše USP). USP-je smo uporabili tudi pri lastni oceni tveganja neustreznosti rezervacij.

Ker pa je v standardni formuli v okviru tveganj naravnih nesreč potrebno za Slovenijo izračunati le kapitalsko zahtevo za tveganje poplave in potresa, v zadnjih letih pa smo bili priča kar nekaj močnim neurjem s točo, smo pri lastni oceni tveganj v izračun zahtevanega kapitala dodatno vključili tudi ti dve nevarnosti.

Prav tako pa smo pri lastni oceni pri izračunu tveganja katastrofe zaradi človeškega ravnanja požarnih zavarovanj namesto največje zavarovalne vsote uporabili največjo verjetno škodo.

Skupno gledano pri lastni oceni ocenjujemo tveganje premoženjskih zavarovanj nekoliko nižje kot po standardni formuli SII.

C.1.1.3 Upravljanje tveganja

Postopki za obvladovanje **premijskega tveganja** zajemajo predvsem pravilni prevzem rizikov v zavarovanje in redno kvartalno spremljanje rezultatov posameznih zavarovalnih vrst, po potrebi pa tudi produktov, in ustrezen odziv na rezultate. Tveganje poskušamo čim bolj znižati z omejevanjem pooblastil za masovno sklepanje zavarovanj, z dodatnimi izobraževanji tako prevzemnikov rizika kakor tudi sektorja trženja, s pripravo čim bolj razumljivih, nedvoumnih in podrobnih navodil ter z določitvijo primernih prevzemnih limitov, ki so usklajeni s pripravljenostjo za prevzem tveganj, poslovnimi strategijami, strategijami do tveganj ter pozavarovalnimi programi. Poleg tega se posebno pozornost posveti temu, da se produkti ponujajo ustreznim ciljnim strankam (da se prepreči zavajajoča prodaja) in da so pravilno vzpostavljene potrebne omejitve prodaje, kar zagotavlja minimalno koncentracijo tveganj (bodisi geografsko, po produktu, v eni skupini tveganja, npr. mladi vozniki ...). Pred sprostitvijo produkta v prodajo se naredijo podrobne analize tržišča, spremljajo se informacije iz okolja (mediji, konkurenca, stranke), zakonodaja in njene zahteve, opazuje se trend gibanja škod v preteklosti (celotnega zavarovalnega trga) in napovedi za prihodnost.

Družba ima vzpostavljene dobre postopke in učinkovite kontrole tudi za **izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij** tako po lokalnih predpisih kot tudi po MSRP in predpisih Solventnosti II, prav tako pa se vsako leto izvede analiza ustreznosti oblikovanih zavarovalno-tehničnih rezervacij v prejšnjih letih (t. i. *run-off* analiza), na podlagi katere se analizira vse glavne vzroke, ki so botrovali k morebitni neustrezni višini rezervacije. Vse tako pridobljene izkušnje se nato uporabijo pri oblikovanju zavarovalno-tehničnih rezervacij v prihodnosti. Postopek izračuna zavarovalno-tehničnih rezervacij se tudi redno potrjuje, validacija pa se izvede v skladu s časovnim razporedom poročanja, če pride do bistvenih sprememb v postopku, metodologiji ali modelih, uporabljenih za oblikovanje rezervacij.

Tveganje katastrofe družba obvladuje s premišljenim sprejemanjem rizikov v zavarovanje, s kontrolo koncentracije rizikov pri produktih, ki so vezani na kritja naravnih nesreč in požarnih rizikov večjih kompleksov, ter z ustrezno pozavarovalno zaščito samopridržaja zaradi morebitnih katastrofalnih škod in premišljeno določitvijo maksimalnih lastnih deležev, na podlagi katerih temeljijo tudi ostale oblike pozavarovanja. Velikega pomena pri zmanjševanju tveganja katastrofe predstavlja tudi vsakoletno testiranje ustreznosti pozavarovalne zaščite z uporabo raznih stresnih testov in scenarijev ter konzervativno določanje samopridržajev.

Tveganje predčasne prekinitve pogodb ocenjujemo kot najnižje izmed vseh tveganj premoženjskih zavarovanj, saj premoženjskih zavarovalnih pogodb pred iztekom predpisane pogodbene meje, ki je za večletne pogodbe predpisana z 946. členom Obligacijskega zakonika, pri enoletnih in kratkoročnih pogodbah pa je enaka izteku pogodbe, ni možno prekiniti brez privolitve družbe oziroma zavarovalca na drugi strani, razen seveda v primeru, ko stranka ne plača zavarovalne premije, ko predmet zavarovanja ni več v lasti zavarovalca (npr. prodaja vozila), ali pa je zaradi škodnega dogodka prišlo do uničenja zavarovanega predmeta.

Družba je obravnavala tudi teste občutljivosti in scenarije ter vpliv le-teh na njeno poslovanje in solventnostni položaj. Pri določitvi občutljivosti, stresnih testov in scenarijev je družba izhajala iz lastnega profila tveganj in poskušala prepoznati, kateri dogodki bi lahko imeli večji vpliv na njeno poslovanje in kapitalsko ustreznost, pri čemer je upoštevala tudi verjetnost njihove uresničitve. Uresničitev teh testov oz. scenarijev ne bi imela velikega vpliva na končni solventnostni količnik družbe. Solventnostni količnik se zmanjša, vendar je v vseh primerih še vedno dovolj visok, da ne predstavlja težav z izpolnjevanjem kapitalskih zahtev, kot je določeno v strategiji prevzemanja tveganj.

a. Povečanje obsega premijskega tveganja

Izvedla se je analiza občutljivosti, kjer smo povečali obseg premijskega tveganja za 10%. Pri tem se je kapitalska zahteva Tveganja premije in rezervacij povečala za 6,8%. Ob povečanju rezervacijskega tveganja za 10% pa se je kapitalska zahteva Tveganja premije in rezervacij povečala le za 3,3%. Skupna kapitalska zahteva se je v obeh primerih povečala za manj, kot znaša meja pomembnosti[1], stresni test tako ne vpliva na solventnost družbe.

b. Kombiniran CAT scenarij

V okviru ORSE smo pri tem scenariju testirali vpliv na lastna sredstva na dan 31.12.2018. V scenariju smo predpostavili, da se v enem letu zgodijo trije 200-letni dogodki, dvakrat neurje s točo in enkrat poplava. SCR je ostal enak kot v osnovnem scenariju. Za višino škode smo predpostavili rezultate modeliranja katastrofalnih dogodkov, ki ga na podlagi podatkov o izpostavljenostih pripravijo zunanji ponudniki.

Ubrali smo različne pristope, ki se med seboj razlikujejo pri apliciranju pozavarovalne zaščite (npr. pri tretjem dogodku ostanemo brez pozavarovalne zaščite, z ukrepi poslovodstva, brez ukrepov poslovodstva …). V vseh primerih lastna sredstva padejo za več, kot znaša meja pomembnosti. Posledično padejo tudi solventnostni količniki, vendar pri vsakem pristopu še vedno predstavljajo ustrezno višino kapitala, kot je določena v strategiji prevzemanja tveganj.

Od tod sklepamo, da je trenutna pozavarovalna zaščita zadostna in robustna v primeru katastrofalnih dogodkov ne glede na višino skupne škode. Konkretnejša grožnja bi izhajala iz še precej višje pogostosti katastrofalnih dogodkov z višino kosmate škode v višini nekaj deset milijonov evrov ali več, kar pa ocenjujemo kot zelo malo verjetno.

C.1.1.4 Koncentracija tveganja

Družba (slovenski del) je nastala iz nekdanjih Zavarovalnice Maribor in Zavarovalnice Tilia, ki sta bili vodilni zavarovalnici v svoji regiji, zato je naravno, da je premoženjski portfelj družbe najbolj skoncentriran ravno v Štajerski in Dolenjski regiji.

Tudi pri avtomobilskih zavarovanjih, ki predstavljajo največji del portfelja Zavarovalnice Sava, velja, da je več kot polovica vseh vozil zavarovana na Štajerskem in Dolenjskem.

[1] Meja pomembnosti je mera družbe, vezana na višino primernih lastnih virov sredstev in zahtevanega solventnostnega kapitala družbe. Na 31. 12. 2017 je znašala 6,0 milijonov EUR.

C.1.2 Tveganje življenjskih zavarovanj

Glavna prevzemna tveganja življenjskih zavarovanj so:

- biometrična tveganja, ki se delijo na:
  - tveganje umrljivosti,
  - tveganje dolgoživosti,
  - tveganje invalidnosti in obolevnosti,
- tveganja stroškov servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj,
- tveganje revizije,
- tveganje predčasne prekinitve pogodb življenjskih zavarovanj, ki zajema prekinitve iz naslova odkupov, kapitalizacij in prekinitev zavarovanj zaradi neplačila,
- tveganje katastrofe življenjskih zavarovanj.

C.1.2.1 Izpostavljenost tveganju

Tveganja življenjskih zavarovanj v družbi kvartalno spremljamo z uporabo tabel za spremljanje zavarovalnih tveganj, kjer so zajete informacije o starostni strukturi zavarovanih oseb, strukturi še preostale zavarovalne dobe zavarovanj, izpostavljenosti (zavarovalnih vsot in rizičnih zavarovalnih vsot), letnih in enkratnih premijah, številu polic, deležu prekinjenih polic v določenem obdobju, stroških in analizah o ustreznosti modeliranja pričakovane smrtnosti, obolevnosti in stopenj prekinitve pogodb. Na podlagi teh informacij presodimo, ali se je med letom naš profil tveganj tako spremenil, da bi ta sprememba lahko materialno vplivala na višino zahtevanega solventnostnega kapitala in je tako potreben predčasni preračun le-tega.

Družba je zmerno izpostavljena tveganjem življenjskih zavarovanj, ključne izpostavljenosti predstavljajo:

a. **Tveganje predčasne prekinitve pogodb** pomeni, da bodo življenjska zavarovanja predčasno v večji ali manjši meri od pričakovane prekinjena zaradi odkupa ali kapitalizacije zavarovanja ali zaradi neplačila zavarovalne premije. Tveganje je odvisno od uporabe ustreznih statističnih podatkov in zaznavanja prekinitev iz različnih vzrokov v posameznem zavarovalnem letu ter od ekonomske situacije, ki v določeni meri vpliva na obnašanje zavarovalcev. Na tveganje vpliva tudi ponudba konkurenčnih zavarovalnih produktov na trgu ter svetovanje s strani posrednikov zavarovanj ter finančnih svetovalcev.
b. **Tveganje umrljivosti** pomeni, da bo dejanska umrljivost zavarovanih oseb presegla umrljivost, izraženo v tablicah smrtnosti, uporabljenih pri določitvi premijskih cenikov. Tveganje je odvisno od uporabe ustreznih statističnih podatkov in zaznavanja zavarovanih oseb, ki imajo zaradi zdravstvenih razlogov ali življenjskega sloga povečan rizik umrljivosti.
c. **Tveganje stroškov servisiranja pogodb** pomeni, da bodo dejanski stroški servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj presegli stroške, predvidene pri določitvi premijskih cenikov. Tveganje je odvisno od uporabe ustreznih statističnih podatkov in neugodnega povečevanja dejanskih stroškov servisiranja pogodb.

C.1.2.2 Merjenje tveganja

Po standardni formuli je

a. tveganje predčasne prekinitve zajeto znotraj podmodula Tveganje predčasne prekinitve pogodb življenjskih zavarovanj, ki predstavlja največjo kapitalsko zahtevo izmed vseh podmodulov modula Tveganj življenjskih zavarovanj pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala. Največje tveganje predstavlja tveganje masovne prekinitve zavarovalnih polic. Kapitalska zahteva iz tega naslova se je v letu 2017 povečala v primerjavi z lanskim letom zaradi spremembe metodologije izračuna.
b. tveganje umrljivosti zajeto znotraj podmodula Tveganje umrljivosti, ki predstavlja eno od večjih kapitalskih zahtev izmed vseh podmodulov modula Tveganj življenjskih zavarovanj pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala. Ocenjujemo, da lastni profil tveganj ne odstopa od predpostavk standardne formule.
c. tveganje stroškov servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj zajeto znotraj podmodula Tveganje stroškov servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj, ki predstavlja eno od večjih kapitalskih zahtev izmed vseh podmodulov modula Tveganj življenjskih zavarovanj pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala.

Kapitalska zahteva za tveganje življenjskih zavarovanj na dan 31.12.2017 znaša 39,6 mio EUR.

*Nediverzificirano tveganje življenjskih zavarovanj po podmodulih***

*sprememba metodologije izračuna

**Skupne kapitalske zahteve za tveganje življenjskih zavarovanj so nižje zaradi dodatne diverzifikacije povezane s posameznimi tveganji življenjskih zavarovanj.

C.1.2.3 Upravljanje tveganja

Postopki za obvladovanje **tveganja predčasne prekinitve pogodb** so redno kvartalno spremljanje števila in deleža prekinjenih zavarovanj, omejevanje dovoljevanja odkupov, kjer je za to potrebna odobritev družbe, in sistem za preprečevanje preurejanja zavarovanj s strani drugih posrednikov.

Postopki za obvladovanje **tveganja umrljivosti** so dosledna uporaba protokolov za sprejem v zavarovanje, v katerih se natanko določi odstopanje od običajnega rizika umrljivosti, redno kvartalno spremljanje izpostavljenosti in ustreznosti uporabljenih tablic umrljivosti ter ustrezna pozavarovalna zaščita.

Postopki za obvladovanje **tveganja stroškov servisiranja pogodb** so redno letno spremljanje stroškov servisiranja pogodb življenjskih zavarovanj, opazovanje makroekonomske situacije (npr. inflacija) ter planiranje stroškov servisiranja pogodb v prihodnjih letih.

C.1.2.4 Koncentracija tveganja

Portfelj življenjskih zavarovanj je zelo razpršen, zato koncentracija ne predstavlja pomembnega tveganja.

C.1.3 Tveganje zdravstvenih zavarovanj

Družba trži tudi zdravstvena zavarovanja in sicer

a) **NSLT zdravstvena zavarovanja**, ki se izvajajo na podobnih osnovah kot premoženjsko zavarovanje,
b) **SLT zdravstvena zavarovanja**, ki se izvajajo na podobnih osnovah kot življenjsko zavarovanje.

Tveganja, ki jim je družba izpostavljena na podlagi NSLT zdravstvenih zavarovanj, so po svoji naravi zelo podobna tveganjem premoženjskih zavarovanj, zato jih družba obvladuje s podobnimi tehnikami kot tveganja premoženjskih zavarovanj, tj. premišljenim sprejemanjem rizikov v zavarovanje, s kontrolo koncentracije rizikov pri produktih nezgodnih in zdravstvenih zavarovanj in z ustrezno pozavarovalno zaščito samopridržaja.

Tveganja, ki jim je družba izpostavljena na podlagi SLT zdravstvenih zavarovanj, so po svoji naravi zelo podobna tveganjem življenjskih zavarovanj, zato jih družba obvladuje s podobnimi tehnikami kot tveganja življenjskih zavarovanj.

Kapitalska zahteva modula zdravstvenih zavarovanj na dan 31.12.2017 znaša 20,2 mio EUR, kjer glavnino predstavlja tveganje NSLT zdravstvenih zavarovanj, v okviru le-tega pa je Tveganje premije in rezervacij največje tveganje. Podobno kot velja za premoženjska zavarovanja, standardna formula tudi tega tveganja ne ovrednoti najbolje, zato smo pri lastni oceni tega tveganja uporabili USP-je.

*Nediverzificirano tveganje zdravstvenih zavarovanj po podmodulih**

*Skupne kapitalske zahteve za tveganje zdravstvenih zavarovanj so nižje zaradi dodatne diverzifikacije povezane s posameznimi tveganji zdravstvenih zavarovanj.

C.2 Tržno tveganje

Tržno tveganje pomeni nevarnost izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju, ki lahko neposredno ali posredno nastane zaradi nihanj v stopnji in nepredvidljivosti tržnih cen sredstev, obveznosti in finančnih instrumentov. V sklop tržnih tveganj spadajo:

a. **Tveganje obrestne mere** - tveganje, da bo sprememba tržnih obrestnih mer neugodno vplivala na vrednost obrestno občutljivih sredstev in obveznosti. Med obrestno občutljive naložbe spadajo obveznice, depoziti in posojila. V izračunu kapitalske zahteve za tveganje obrestne mere se na strani sredstev upošteva vrednost obrestno občutljivih sredstev, na strani obveznosti pa najboljša ocena zavarovalno-tehničnih rezervacij, podrejeni dolg in rezervacije za zaposlence.
b. **Tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev** je tveganje, da bi se ob padcu cen znižala vrednost lastniških vrednostnih papirjev. Tveganju so izpostavljene naložbe družbe v delnice, delniške in mešane vzajemne sklade. Tveganje lastniških vrednostnih papirjev izhaja iz naslova portfeljskih naložb in naložb v vzajemne sklade, ki jih ima zavarovalnica v portfelju zaradi usklajevanja z obveznostmi pri življenjskih zavarovanjih, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje. Zavarovalnica uskladi sredstva z zavarovalno tehničnimi rezervacijami z nalaganjem v vzajemne sklade po izboru zavarovancev v višini rezervacij izkazanih v skladu z MSRP, medtem ko je najboljša ocena zavarovalno tehničnih rezervacij nižja, kar se odrazi kot neusklajenost in povzroči dodatne kapitalske zahteve.
c. **Tveganje nepremičnin** je tveganje zmanjšanja vrednosti nepremičnin za izvajanje osnovne dejavnosti in naložbenih nepremičnin zaradi nihanja cen nepremičnin. Delež naložbenih nepremičnin v družbi je nizek. Večji del kapitalskih zahtev je povezan z nepremičninami za izvajanje osnovne dejavnosti.
d. **Valutno tveganje** je tveganje, da se bo zaradi sprememb tečajev zmanjšala vrednost sredstev ali povečala vrednost obveznosti v tujih valutah. Valutno tveganje je povezano s podružnico.
e. **Tveganje kreditnih pribitkov** je tveganje občutljivosti vrednosti sredstev in finančnih instrumentov na spremembe vrednosti ali nestanovitnosti kreditnih pribitkov na netvegano obrestno mero.
f. **Tveganje tržne koncentracije** predstavlja tveganje pomanjkljive razpršenosti portfelja sredstev ali večje izpostavljenosti tveganju neplačila s strani enega izdajatelja vrednostnih papirjev ali skupine povezanih izdajateljev.

C.2.1 Izpostavljenost tveganju

V spodnji preglednici je prikaz tržne vrednosti sredstev izpostavljenih tržnemu tveganju.

Prikaz tržne vrednosti sredstev izpostavljenih tržnemu tveganju

(v tisoč EUR) Naložbeni razred	31.12.2017	Struktura 31.12.017	31.12.2016	Struktura 31.12.016
Obveznice	**744.936**	**90,0%**	**757.735**	**90,8%**
Državne obveznice	*432.572*	*52,3%*	*462.929*	*55,5%*
Poslovne obveznice	*312.364*	*37,7%*	*290.649*	*34,8%*
Strukturirani produkti			*4.156*	*0,5%*
Investicijski skladi	**30.610**	**3,7%**	**26.025**	**3,1%**
Depoziti in dana posojila	**15.604**	**1,9%**	**15.439**	**1,8%**
Delniške naložbe	**7.113**	**0,9%**	**7.277**	**0,9%**
Udeležbe	*316*	*0,0%*	*316*	*0,0%*
Kotirajoče delnice	*6.181*	*0,7%*	*6.344*	*0,8%*
Nekotirajče delnice	*616*	*0,1%*	*616*	*0,1%*
Nepremičnine	**29.534**	**3,6%**	**28.179**	**3,4%**
Nepremičnine za lastno rabo	*25.475*	*3,1%*	*27.037*	*3,2%*
Druge nepremičnine	*4.060*	*0,5%*	*1.142*	*0,1%*
SKUPAJ	**827.797**	**100,0%**	**834.655**	**100,0%**

Vrednost sredstev, ki jih družba upošteva pri izračunavanju tržnih tveganj, je na 31.12.2017 znašala 827,8 mio EUR. Zahtevani solventnostni kapital za tržna tveganja na dan 31. 12. 2017 znaša 29,6 mio EUR, kar predstavlja 17,5 odstotka celotnega nediverzificiranega zahtevanega osnovnega solventnostnega kapitala.

C.2.2 Merjenje tveganja

Družba za kvantitativno oceno tržnih tveganj uporablja standardno formulo Solventnosti II.

*Nediverzificirano tržno tveganje po podmodulih***

*sprememba metodologije izračuna

**Skupne kapitalske zahteve za tržno tveganje so nižje zaradi dodatne diverzifikacije povezane s posameznimi tržnimi tveganji.

Najvišji delež v strukturi nediverzificiranega tveganja predstavlja tveganje razpona. Ta delež izhaja iz dejstva, da kar 39,6 odstotka vseh sredstev izpostavljenih tržnemu tveganju predstavljajo poslovne obveznice in depoziti z izvorno zapadlostjo nad tremi meseci. Obvezniški portfelj je visoko diverzificiran, kar potrjuje tudi izračun kapitalskih zahtev za tveganje koncentracije, ki je enak 0.

Tveganje lastniških vrednostnih papirjev izhaja iz naslova portfeljskih naložb in iz naložb v vzajemne sklade, ki jih ima zavarovalnica v portfelju zaradi usklajevanja z obveznostmi pri življenjskih zavarovanjih, pri katerih zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje. Glede na to, da je delež portfeljskih naložb nizek, večina kapitalske zahteve izhaja iz neusklajenosti med višino sredstev in najboljše ocene zavarovalno tehničnih rezervacij. Zavarovalnica uskladi sredstva z zavarovalno-tehničnimi rezervacijami z nalaganjem v vzajemne sklade po izboru zavarovancev v višini rezervacij izkazanih v skladu z MSRP, medtem ko je najboljša ocena zavarovalno-tehničnih rezervacij nižja, kar se odrazi kot neusklajenost in povzroči kapitalske zahteve. Tveganje lastniških vrednostnih papirjev se je v letu 2017 znižalo tudi iz naslova pristopa vpogleda pri naložbah v investicijske sklade. Izračun za leto za 2016 je bil namreč narejen brez pristopa vpogleda in so bile v skladu z direktivo naložbe v investicijske sklade v celoti upoštevane v podmodulu tveganja lastniških vrednostnih papirjev.

Kapitalska zahteva za tveganje spremembe cen nepremičnin se nanaša predvsem na naložbe za izvajanje zavarovalne dejavnosti glede na to, da je znesek naložbenih nepremičnin nizek. Kapitalska zahteva iz naslova tveganja spremembe cen nepremičnin je v absolutnem znesku ostala na ravni preteklega leta.

Tveganje obrestnih mer je glede na visok delež naložb s fiksnim donosom nizek, kar kaže na dobro usklajenost sredstev in obveznosti. Prav tako je nizko valutno tveganje, ki se nanaša na podružnico zavarovalnice.

Valutno tveganje izhaja iz naložb v tujih valutah, ki so prišle v naložbeni portfelj zavarovalnice preko pristopa vpogledov vzajemnih skladov. Glede na to, da je valutna struktura obveznosti prilagojena valutni strukturi sredstev, kapitalska zahteva izhaja iz razlike med najboljšo oceno ZTR in ZTRji. Pri ocenjevanju tveganj, povezanih z naložbenim portfeljem, družba redno spremlja tudi druge mere tveganj oziroma uspešnosti naložbenega portfelja:

- nihajnost donosov,
- trajanje,
- konveksnost,
- donos in donosnost ter
- razmerje med tveganjem in donosom (Sharpov kazalnik).

Pri upravljanju sredstev in obveznosti družba za posamezen portfelj sredstev in obveznosti četrtletno izračunava:

- mere tveganj: modificirano trajanje (angl. *Modified Duration*, oziroma krajše MD), konveksnost in ključno stopnjo trajanja (angl. *Key Rate Duration*, oziroma krajše KRD),
- napoved denarnih tokov,
- valutno strukturo sredstev in obveznosti.

Družba za spremljavo in ocenjevanje tržnih tveganj poleg standardne formule uporablja tudi v lastni model ocenjevanja tveganj ORSA. V lastnem izračunu tveganj ocenjujemo tveganje lastniških vrednostnih papirjev. Za vrednotenje uporabljamo model CAPM (angl. Capital Asset Pricing Model), kjer za vsak lastniški vrednostni papir posebej določimo delniški indeks, ki predstavlja tržni donos v

modelu (za osnovo služijo ustrezni scenariji ekonomskega generatorja). V lastnem modelu upoštevamo vse tržne lastniške vrednostne papirje, ki so dovolj likvidni, da smo lahko na zgodovinskih podatkih z ustrezno zanesljivostjo ocenili parametre modela. Za ostale naložbe upoštevamo šok, ki ga predpisuje standardna formula.

C.2.3 Upravljanje tveganja

Okvir za upravljanja naložbenega tveganja družbe predstavlja Politika upravljanja sredstev in obveznosti in Politika upravljanja naložbenega tveganja, katerih so opredeljene:

- osnovne naložbene usmeritve,
- mere za spremljanje uspešnosti upravljanja naložb,
- mere za spremljanje naložbenih tveganj,
- odgovorne osebe v naložbenem procesu.

Pri upravljanju in spremljanju tržnih tveganj družba upošteva:

- pripravljenost za prevzem tveganj, določeno v strategiji prevzemanja tveganj družbe,
- operativne limite za finančne naložbe,
- mere uspešnosti in tveganosti naložb ter obveznosti.

Družba obvladuje tveganja, ki izhajajo iz portfelja finančnih naložb, s tekočim spremljanjem in analiziranjem finančnih podatkov izdajateljev, spremljanjem tržnih cen finančnih instrumentov in z rednim izvajanjem ALM analiz, ki se obravnavajo na odboru za upravljanje tveganj.

V skladu z načelom preudarne osebe družba nalaga v finančne instrumente in druga sredstva samo, če je sposobna z njimi povezana tveganja ustrezno prepoznavati, meriti, spremljati, obvladovati, nadzirati in o njih poročati ter ustrezno upoštevati pri oceni skupnih kapitalskih potreb.

Vsa sredstva, še zlasti tista, ki pokrivajo zahtevani minimalni in solventnostni kapital, se nalagajo na način, ki zagotavlja varnost, kakovost, likvidnost in donosnost portfelja kot celote. Poleg tega se zagotavlja takšna lokalizacija teh sredstev, da se zagotavlja njihova razpoložljivost.

Sredstva za kritje zavarovalno-tehničnih rezervacij se prav tako nalagajo na način, ki ustreza naravi in trajanju pozavarovalnih obveznosti. Ta sredstva se nalagajo v najboljšem interesu vseh imetnikov polic in upravičencev.

V primeru konflikta interesov družba zagotovi, da se naložba izvede v najboljšem interesu zavarovalcev in upravičencev.

Pri naložbenih odločitvah družba upošteva tveganja povezana z naložbami in ne zgolj tveganja, ki so upoštevana v kapitalskih zahtevah. Strateška alokacija naložb je v procesu optimizacije predeljena na osnovi pripravljenosti za prevzem tveganj.

Osebe odgovorne za sprejemanje naložbenih odločitev, prevzemajo in upravljajo naložbeno tveganje v skladu s smernicami opredeljenimi v Politiki upravljanja naložbenega tveganja, ki je zasnovana na osnovi principa preudarnega vlagatelja.

Družba ima vzpostavljen limitni sistem, ki bo temelji na izračunu maksimalnih pričakovanih izgub po izdajatelju, omejitvah, ki jih iz naslova tveganja koncentracije predpisuje standardna formula Solventnosti 2 in omejitvah, ki izhajajo iz pripravljenosti na prevzem tveganj in sprejemljivi volatilnosti donosa finančnih naložb. Poleg limitov po tipih naložb, sektorjih, regijah in izdajateljih,

ima družba opredeljen minimalen delež naložb z bonitetno oceno vsaj A-, ki mora znašati vsaj 40% vrednosti naložbenega portfelja in omejitev ročnosti dolžniških instrumentov, katerih bonitetna ocena je nižja od BBB- (non-investment grade naložbe).

Družba je obravnavala tudi stresne teste in scenarije ter vpliv le-teh na njeno poslovanje in solventnostni položaj. Uresničitev kateregakoli, v nadaljevanju predstavljenega testa občutljivosti in scenarija, ne bi imela velikega vpliva na končni solventnostni količnik družbe. Solventnostni količnik se večinoma zmanjša, vendar je v vseh primerih še vedno dovolj visok, da ne predstavlja težav z izpolnjevanjem kapitalskih zahtev, kot je določeno v strategiji prevzemanja tveganj:

a. Zvišanje oziroma znižanje obrestnih mer

Test občutljivosti na obrestne mere družba izvede tako, da osnovno krivuljo netvegane obrestne mere za vse ročnosti poveča oziroma zmanjša za 100 bazičnih točk. Na podlagi tega se izvede nov izračun primernih lastnih virov sredstev ter zahtevanega solventnostnega kapitala in sicer za vsa obrestno občutljiva sredstva in obveznosti.

V primeru povišanja obrestnih mer se lastni viri sredstev in SCR povišajo vendar pod mejo pomembnosti. Solventnostni količnik pade.

V primeru znižanja obrestnih mer pa je vpliv na lastne vire sredstev in SCR obraten, kar pomeni, da se znižajo, solventnostni količnik pa zraste.

b. Padec cen lastniških vrednostnih papirjev

Stresni test družba izvede tako, da na dan poročanja zniža vrednost lastniških vrednostnih papirjev za 20 %. Pri stres testu se je prevrednotila tržna bilanca stanja, SCR pa se ni ponovno prevrednotil.

Stresni test vpliva na znižanje primernih lastnih virov sredstev. Znižanje je manjše kot znaša meja pomembnosti družbe. Ker se SCR ni spremenil, pomeni, da zaradi padca primernih lastnih virov sredstev pade tudi solventnostni količnik, vendar je padec majhen.

c. Znižanje vrednosti nepremičnin

Vpliv spremembe cen nepremičnin družba prikazuje s stresnim testom padca cen za 25 %. Osnova za izračun je stanje vseh nepremičnin.

Stresni test vpliva predvsem na znižanje primernih lastnih virov sredstev, zniža pa se tudi kapitalska zahteva podmodula tveganja nepremičnin.

Vpliv znižanja vrednosti nepremičnin na primerne lastne vire sredstev in na SCR je pod mejo pomembnosti. Vpliv stresnega testa na solventnostni količnik je majhen.

d. Finančni scenarij

V okviru ORSE se je izvedel finančni scenarij, v okviru katerega se je predpostavilo poslabšanje gospodarskih razmer, ki vplivajo na obrestne mere in pribitke iz naslova kreditnega tveganja. Na obvezniškem delu se je znižala donosnost najbolj varnih obveznic (nemške in ameriške državne) oz. povišala njihova cena, pribitki ostalih pa so se povišali v odvisnosti od vrste naložbe, valute države izdajatelja in panoge, kar je vplivalo na znižanje vrednosti teh naložb. Na lastniških vrednostnih papirjih in naložbenih nepremičninah se je predvidel šok padca vrednosti glede na regijo in vrste naložbe.

Pri finančnem scenariju je bila največja razlika v primerjavi z osnovnim scenarijem na tveganju tržnih tveganj, ostala tveganja pa so ostala bolj ali manj enaka kot v osnovnem scenariju. Kapitalska zahteva za tržna tveganja se je znižala v rangu meje pomembnosti družbe. Razlog je v tem, da so se znižala tako sredstva kot obveznosti.

Znižali so se tudi primerni lastni viri sredstev in skupen SCR, vendar je pri slednjem znižanje manjše od meje pomembnosti. Posledično je padel tudi solventnostni količnik, vendar še vedno predstavlja ustrezno višino kapitala, kot je določena v strategiji prevzemanja tveganj.

C.3 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje izgube ali neugodne spremembe v finančnem položaju družbe zaradi nihanj v kreditnem položaju izdajateljev vrednostnih papirjev, nasprotnih strank in morebitnih dolžnikov, ki jim je izpostavljena v obliki tveganja neplačila nasprotne stranke.

C.3.1 Izpostavljenost tveganju

V izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala v standardni formuli se tveganje neplačila nasprotne stranke nanaša na naslednje izpostavljenosti:

- terjatve iz poslovanja izhajajo iz zamud pri poplačilu terjatev, ki se v družbi pojavljajo na področju terjatev iz neposrednih zavarovalnih poslov ter regresnih terjatev,
- po(so)zavarovalni del najboljše ocene rezervacij: tveganje, da pozavarovalnica oziroma sozavarovalnica ne bo zmožna poplačati svojih obveznosti,
- denar in denarni ustrezniki.

C.3.2 Merjenje tveganja

V spodnjem grafu je prikazana struktura neplačila nasprotne stranke po tipu v skladu s standardno formulo. Tveganje koncentracije in tveganje kreditnih pribitkov sta predstavljena v strukturi tržnih tveganj v razdelku C.2.

*Nediverzificirano tveganje neplačila nasprotne stranke po podmodulih**

*Skupne kapitalske zahteve za tveganje neplačila nasprotne stranke so nižje zaradi dodatne diverzifikacije povezane s posameznimi tveganji neplačila nasprotne stranke.

Zahtevani solventnostni kapital družbe v skladu s standardno formulo Solventnosti II za tveganje neplačila nasprotne stranke je na dan 31. 12. 2017 znašal 10,8 mio EUR.

Za oceno tveganj družba poleg izračuna zahtevanega solventnostnega kapitala v skladu s standardno formulo, v okviru lastne ocene tveganj, razvija tudi lasten model za oceno kreditnega tveganja finančnih naložb. Pri razvoju modela je družba upoštevala omejitve vrednotenja kreditnega tveganja v okviru standardne formule. Tako je zahtevani solventnostni kapital po mnenju družbe na strani naložb pomanjkljivo obravnavan, saj je tveganje koncentracije v sklopu standardne formule obravnavano le v delu presežne koncentracije čez določeno mejo, medtem ko tveganje spremembe portfelja zaradi sprememb bonitetnih ocen (ti. tveganje migracij) ni upoštevano.

V modelu lastne ocene kreditnega tveganja je tako na strani naložb upoštevano tveganje razpona, tveganje migracij in tveganje neplačil. Tako je kreditno tveganje, povezano s finančnimi naložbami, obravnavano kot celota, saj se upošteva sprememba vrednosti naložb tako zaradi spremembe višine pribitkov na netvegano krivuljo obrestnih mer (tveganje razpona), spremembe bonitetnih ocen (tveganje migracij) kot tudi spremembe zaradi propada izdajatelja (tveganje neplačil).

C.3.3 Upravljanje tveganja

Družba obvladuje tveganje neplačila terjatev iz neposrednih zavarovalnih poslov ter regresnih terjatev z aktivno izterjavo, ki je učinkovita, saj so kapitalske zahteve iz tega naslova nizke.

Glede na to, da se več kot 98% terjatev iz naslova po(so)zavarovalnih poslov družbe nanaša na Pozavarovalnico Sava d.d., ki ima bonitetno oceno A-, ocenjujemo kreditno tveganje sredstev iz po(so)zavarovalnih pogodb družbe kot minimalno.

Kreditno tveganje pri denarnih sredstvih družba obvladuje z močno razpršitvijo po bankah, pri čemer ima vzpostavljen limit maksimalne izpostavljenosti pri tem tipu naložb.

C.4 Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje je tveganje, da družba v določenem trenutku ni sposobna poravnati svojih obveznosti oziroma, da je zaradi pomanjkanja likvidnih sredstev primorana prodajati manj likvidna sredstva z diskontom oziroma najemati nova posojila. Likvidnostno tveganje je tveganje, ki izhaja iz kratkoročnih denarnih tokov, in ne tveganje, ki izhaja iz dolgoročne neusklajenosti sredstev in obveznosti.

C.4.1 Izpostavljenost tveganju

Družba ima precejšnje denarne obveznosti, ki izhajajo predvsem iz obveznosti do zavarovalcev, zato je potrebno denarne tokove ustrezno upravljati in na ta način zagotoviti primerno raven likvidnosti. Družba zato skrbno načrtuje in spremlja realizacijo denarnih tokov. Prav tako redno spremlja tudi strukturo terjatev po zapadlosti in upošteva vpliv poplačila terjatev na tekočo likvidnost.

C.4.2 Merjenje tveganja

Likvidnostno tveganje ni ovrednoteno v standardni formuli Solventnosti II. Spada med tveganja, ki so težko merljiva, ga pa v družbi redno spremljamo in obvladujemo.

Za določitev izpostavljenosti likvidnostnemu tveganju, družba izvaja, analizira in spremlja naslednje mere tveganja:

- denar na bančnih računih,
- odstotek likvidnostnega razreda L1A in višina odbitka pri vrednotenju v skladu z metodologijo ECB, glede na skupni znesek finančnih naložb,
- likvidnostno rezervo,
- razliko med načrtovanimi odlivi in prilivi za naslednje četrtletje ter njen delež v vrednosti likvidnostne rezerve,
- vse druge zakonske predpisane mere.

C.4.3 Upravljanje tveganja

Z namenom obvladovanja likvidnostnih tveganj ima družba vzpostavljeno politiko upravljanja likvidnostnega tveganja, ki opredeljuje upravljanje likvidnosti, mere likvidnostnega tveganja in postopke ob izrednih likvidnostnih potrebah. Prav tako družba v okviru strategije prevzemanja tveganj likvidnostno tveganje opredeljuje kot eno izmed ključnih tveganj. Zaradi narave likvidnostnega tveganja, družba tega ne upravlja z dodatnim kapitalom, temveč z ustrezno strategijo zagotavljanja zadostne likvidnosti.

Ocenjena likvidnostna potreba družbe je sestavljena iz ocene potrebe po normalni tekoči likvidnosti (ki izvira iz poslovanja in zapadlosti naložb v portfelju) in likvidnostne rezerve (ki je ocenjena na podlagi stresnih scenarijev).

Oceno normalne tekoče likvidnosti družba izvaja na podlagi analize predvidenih denarnih tokov v obdobju do enega leta v mesečnih in tedenskih planih, ki upoštevajo predvideno dinamiko zapadlosti naložb ter ostale prilive in odlive iz poslovanja, in sicer tako, da se uporabi historične podatke, ki so zajeti v preteklih mesečnih in tedenskih likvidnostnih planih in pričakovanja glede poslovanja v prihodnje.

Likvidnostne potrebe se zagotavljajo z alokacijo sredstev v instrumente denarnega trga v odstotku, ki je skladen z ocenjeno normalno tekočo potrebo po likvidnosti. Sredstva za pokrivanje ocenjene likvidnostne rezerve družba zagotavlja tako, da ima vsaj 15 % portfelja investiranega v visoko likvidnih sredstvih (kategorija L1A po ECB metodologiji za določanje ustreznih vrednostnih papirjev za zastavo v primeru zadolževanja bank pri ECB). Odstotek naložbenega portfelja družbe na dan 31.12.2017, investiran v visoko likvidnih sredstvih, je znašal 44 odstotkov, kar kaže na zelo likviden naložbeni portfelj.

Dodatno likvidnostno rezervo predstavlja tudi kreditna linija, ki jo ima družba za potrebe zagotavljanja likvidnosti v izrednih razmerah sklenjeno z nadrejeno družbo.

Zaradi visokega deleža L1A sredstev ter kreditne linije menimo, da je likvidnostno tveganje družbe majhno.

C.4.4 Pričakovani dobiček, vključen v prihodnje premije

Pričakovani dobiček, vključen v prihodnje premije (EPIFP), je enak razliki med najboljšo oceno premijskih rezervacij, izračunano v okviru vrednotenja za namene solventnosti, ter najboljšo oceno premijskih rezervacij, pri kateri predpostavimo, da premije v zvezi z obstoječimi zavarovalnimi

pogodbami, za katere se pričakuje, da bodo prejete v prihodnosti, niso prejete zaradi različnih razlogov ne glede na pravne ali pogodbene pravice imetnika police, da prekine polico, med katerimi pa ni tega, da se je zgodil zavarovalni dogodek. Pri slednjem izračunu predpostavimo 100% stopnjo storna in vse police obravnavamo kot kapitalizirane.

EPIFP se izračunava ločeno za vsako homogeno skupino tveganj, kar pomeni, da se police, ki ustvarjajo izgubo, lahko znotraj homogene skupine tveganja izravnajo samo s policami, ki ustvarjajo dobiček.

Znesek pričakovanega dobička, vključenega v prihodnjih premijah, na dan 31.12.2017 in 31.12.2016

(v tisoč EUR)	2017	2016
Premoženje	14.612	18.911
Življenje	42.386	39.869

C.5 Operativno tveganje

Operativno tveganje je tveganje nevarnosti izgube zaradi neprimernega ali neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja ljudi, delovanja sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov.

C.5.1 Izpostavljenost tveganju

Operativna tveganja ne sodijo med največja tveganja družbe. Pri zadnjem izvedenem kvalitativnem ocenjevanju na dan 31.12.2017 so se kot pomembnejša izkazala:

- tveganje povezano s transakcijami, izvajanjem in vzdrževanjem,
- tveganje pravd in kršitve zakonodaje v odnosu do strank,
- tveganje zavarovalniške prevare,
- tveganje varnosti IT,
- tveganje neustreznega reševanja zavarovalnih primerov,
- tveganje neustreznih produktov,
- tveganje napak pri vrednotenju in poročanju.

C.5.2 Merjenje tveganja

Za identifikacijo operativnih tveganj so odgovorne vse organizacijske enote družbe. Identificirana tveganja se spremlja v katalogu tveganj in meri v okviru rednega (ali izrednega) ocenjevanja tveganj.

V družbi se je vzpostavil Register stalnih izboljšav z namenom beleženja uresničitev operativnih tveganj in pomanjkljivih kontrolnih aktivnosti v poslovnih procesih.

Družba poleg kvalitativnega ocenjevanja izvede tudi analizo posameznih scenarijev (v okviru ORSE). Za pokrivanje posledic morebitnih uresničitev ima družba oblikovan tvegani kapital v višini zahtevanega solventnostnega kapitala izračunanega po standardni formuli, ki na 31.12.2017 znaša 11 mio EUR.

C.5.3 Upravljanje tveganja

Z namenom aktivnega upravljanja tveganj ima družba sprejeto politiko operativnih tveganj, v kateri so natančno opredeljeni procesi in ukrepi za omejevanje in upravljanje operativnih tveganj. Učinkovit proces odločanja na podlagi tveganj zagotavljajo jasno in natančno določene vloge in odgovornosti za upravljanje operativnih tveganj.

Ključno vlogo pri obvladovanju operativnih tveganj ima sistem notranjih kontrol, ki zagotavlja ustrezne kontrolne aktivnosti in ustrezne notranje kontrole, integrirane v poslovne procese in aktivnosti družbe, s katerimi omejujemo in nadzorujemo tveganja. Za ustrezno izvajanje notranjih kontrol so odgovorne posamezne organizacijske enote, kjer se notranje kontrole izvajajo.

Glavni ukrepi obvladovanja operativnih tveganj, ki jih družba izvaja, so predvsem:

- vzdrževanje učinkovitega sistema vodenja poslovnih procesov in sistem notranjih kontrol,
- ozaveščanje zaposlenih o njihovi pomembnosti pri izvajanju sistema notranjih kontrol in obvladovanju operativnih tveganj,
- izvajanje varnostnih politik v zvezi z informacijsko varnostjo,
- načrt neprekinjenega poslovanja za vse kritične procese; na ta način družba zmanjšuje tveganje nepripravljenosti na morebitne incidente in zunanje dogodke in posledično prekinitve poslovanja,
- za najpomembnejša področja poslovanja ima družba vzpostavljene ustrezno informacijsko podprte postopke in kontrole; poleg tega tovrstno tveganje obvladuje tudi preko nadzora, ki ga opravlja notranja revizija, in z izobraževanjem ter ozaveščanjem zaposlenih.

Vse pomembnejše notranje kontrole so umeščene na obvladovana operativna tveganja znotraj kataloga tveganj in njihova učinkovitost se redno spremlja in tudi kvalitativno ocenjuje.

C.6 Druga pomembna tveganja

Med druga pomembna tveganja družba uvršča predvsem strateška tveganja. Strateško tveganje je tveganje nepričakovanega znižanja vrednosti družbe zaradi škodljivega učinka odločitev vodstva, sprememb poslovnega in pravnega okolja ter tržnega razvoja. Negativen vpliv teh dogodkov lahko vpliva na prihodke ali kapitalsko ustreznost družbe.

C.6.1 Izpostavljenost tveganju

Družba je izpostavljena raznolikim notranjim in zunanjim strateškim tveganjem. Med ključna strateška tveganja družbe uvrščamo predvsem naslednja tveganja:

- tveganje strateških usmeritev glede poslovanja družbe,
- projektno tveganje,
- tveganje ugleda,
- vpliv tržnih in ekonomskih pogojev,
- tveganje spremembe zakonodaje,
- ravnanje konkurence.

Pri identifikaciji tovrstnih tveganj poleg posameznih organizacijskih enot, aktivno sodelujejo tudi uprava, odbor za upravljanje tveganj ter funkcija upravljanja tveganj družbe.

C.6.2 Merjenje tveganja

Strateška tveganja so po svoji naravi zelo raznolika in jih težko kvantitativno ovrednotimo, prav tako pa so močno odvisna od različnih (tudi zunanjih) dejavnikov. Poleg tega niso vključena v standardni formuli Solventnosti II.

Družba zato strateška tveganja ocenjuje kvalitativno v katalogu tveganj pa tudi s pomočjo kvalitativne analize različnih scenarijev (tudi znotraj ORSE). Na podlagi kombinacije obeh vrst analiz družba dobi sliko o stanju in spremembah izpostavljenosti tej vrsti tveganj.

C.6.3 Upravljanje tveganja

Upravljanje strateških tveganj je predvsem preventivne narave. Za preprečitev uresničitve posameznega strateškega tveganja družba izvaja preventivne aktivnosti:

- stalna skrb za izboljšanje kakovosti storitev in zadovoljstva strank,
- pravočasno in točno poročanje nadzornim ustanovam,
- dobro načrtovano obveščanje javnosti,
- redno spremljanje predvidenih sprememb zakonodaje ter merjenje morebitnih učinkov teh sprememb na poslovanje na krajši in daljši rok.

Strateška tveganja družba upravlja tudi s sprotnim spremljanjem realizacije kratkoročnih in dolgoročnih ciljev družbe, s spremljanjem pripravljajočih se zakonodajnih sprememb in dogajanja na trgu.

Za družbo je še posebej pomembno **tveganje ugleda**, ki je opredeljeno tudi kot eno od ključnih tveganj znotraj strategije prevzemanja tveganj. Družba stalno stremi k temu, da čim bolj zmanjša možnost dejanj, ki bi lahko imela negativen vpliv na ugled družbe oz. skupine. Družba v ta namen uvaja postopke za ugotavljanje sposobnosti in primernosti zaposlenih na ključnih delovnih mestih, sistematično delovanje funkcije skladnosti, načrte neprekinjenega poslovanja, testiranje stresnih dogodkov in scenarijev in načrtovanje aktivnosti in odziva v primeru realizacije.

V letu 2016 je družba v okviru **projektnega tveganja** vodila strateška tveganja povezana z združitvijo štirih zavarovalnic. Po zaključku projekta so določena tveganja ostala aktualna, določena tveganja pa so se tedaj šele pojavila, zato se je aktualna pomembnejša tveganja projekta preneslo v obstoječi katalog tveganj, kjer so vključena v redna ocenjevanja.

V družbi se zavedamo pomembnosti pravočasne zaznave novih tveganj in njihovega obvladovanja, zato smo že konec leta 2017 začeli s projektom vpeljave novih mednarodnih standardov računovodskega poročanja MSRP 9 in MSRP 17, ki stopijo v veljavo s 1.1.2021. V okviru projekta, ki poteka na nivoju skupine Sava Re in v katerem družba aktivno sodeluje, se je v januarju 2018 identificiralo in ocenilo ključna tveganja projekta.

C.7 Druge informacije

Družba je vse pomembne informacije razkrila v poglavjih od C.1 do C.6.

D Vrednotenje za namene solventnosti

Skladno s 174. členom ZZavar-1 se sredstva vrednotijo z zneskom, po katerem bi se sredstvo izmenjalo med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu.

Vrednotenje sredstev se izvaja skladno z določili mednarodnih standardov računovodskega poročanja, ki jih je sprejela Komisija EU. V primeru, da MSRP dovoljujejo uporabo več načinov vrednotenja, je potrebno izbrati metodo, ki je skladna z načeli Solventnost II oziroma s 174. členom ZZavar-1. V večini primerov drugih sredstev in obveznosti (razen ZTR) se šteje, da mednarodni računovodski standardi zagotavljajo vrednotenje, ki je skladno z načeli Solventnost II.

Poročevalska valuta Zavarovalnice Sava je EUR.

Postavke, prikazane v računovodskih izkazih Podružnice na Hrvaškem, se merijo v valuti izvirnega gospodarskega okolja, kjer podružnica posluje (funkcijska valuta), torej v kunah in so preračunani v poročevalsko valuto Zavarovalnice Sava, kot sledi:

- sredstva in obveznosti so preračunane po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan poročanja bilance stanja,
- prihodki in odhodki so preračunani po povprečnem referenčnem tečaju Evropske centralne banke.

Izhodišče za SII bilanco stanja (kjer so sredstva in obveznosti vrednotena v skladu z načeli vrednotenja iz členov 174 do 190 ZZavar-1 je izkaz bilance stanja, kot je pripravljen za namene poročanja družbe skladno z MSRP, in je v tem dokumentu opredeljen kot bilanca stanja v skladu z MSRP.

Glede na bilanco stanja v skladu z MSRP so izvedene prerazporeditve in prevrednotenja postavk bilance stanja, ki so zahtevane po zakonodaji Solventnosti II (SII bilanca stanja). V tem poglavju je opisana izvedba tovrstnih prerazporeditev in prevrednotenj samo za tiste postavke, kjer se SII vrednost razlikuje od vrednosti v skladu z MSRP. Pri vseh preostalih postavkah velja, da MSRP zagotavljajo vrednotenje, ki je skladno z načeli Solventnosti II.

Družba ima vzpostavljeno tudi zunajbilančno evidenco, v kateri pripoznava potencialne terjatve in obveznosti družbe, kot izhajajo iz knjigovodskih listin. Med potencialnimi terjatvami so pripoznane regresne terjatve, ki še ne izpolnjujejo vseh pogojev za pripoznanje terjatev med sredstvi družbe. Med potencialnimi terjatvami je pripoznan tudi znesek terjatve do Banke Slovenije, ki izhaja iz zahtevka (tožbe) v zvezi z izbrisom podrejenih finančnih instrumentov. Med potencialnimi obveznostmi so pripoznani tožbeni zahtevki iz naslova tožbenih zahtevkov ter dana poroštva.

Prikaz zunajbilančne evidence

(v tisoč EUR)	31.12.2017	31.12.2016
POTENCIALNE TERJATVE	**52.936**	**53.538**
Neuveljavljene regresne terjatve	29.979	30.581
Terjatve iz naslova izbrisa podrejenih finančnih instrumentov	22.957	22.957
POTENCIALNE OBVEZNOSTI	**3.204**	**3.056**
Tožbeni zahtevki	337	93
Dana poroštva	2.868	2.964
Skupaj	**56.140**	**56.594**

Postavke zunajbilančne evidence niso vključene v kapitalske izračune družbe.

V spodnjih tabelah je prikazana sredstva bilance stanja na dan 31.12.2017 in na dan 31.12.2016, kjer so prikazane tako vrednosti sredstev in obveznosti v skladu z MSRP kot tudi sredstva in obveznosti v skladu z načeli vrednotenja iz členov 174 do 190 ZZavar-1 ob upoštevanju prevrednotenja in prerazporeditev postavk sredstev in obveznosti.

Bilanca stanja v skladu z MSRP ter v skladu z SII na dan 31.12.2017

(v tisoč EUR)	31.12.2017			
	MRSP vrednost	Prevrednotenje	Prerazporeditev	SII vrednost
Sredstva				
Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	**13.729**	**-13.729**		
Neopredmetena sredstva	**2.057**	**-2.057**		
Odložene terjatve za davek		**9.851**		**9.851**
Sredstva pokojninskega sklada				
Opredmetena sredstva namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema)	**22.664**	**2.811**		**25.475**
Naložbe (razen naložb v korist življ.zav., ki prevzemajo nal.tveganje)	**711.451**	**6.756**	**83.441**	**801.648**
Opredmetena sredstva, ki niso namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema)	**3.906**	**154**		**4.060**
Naložbe v odvisne in pridružene družbe	**316**			**316**
Delnice	6.797			6.797
Delnice, ki kotirajo	*6.181*			*6.181*
Delnice, ki ne kotirajo	*616*			*616*
Obveznice	671.480	6.593	66.863	744.936
Državne obveznice	*392.037*	*6.593*	*33.942*	*432.572*
Poslovne obveznice	*279.443*		*32.921*	*312.364*
Strukturirani produkti				
Finančni instrumenti, zavarovani z vrednostnimi papirji				
Naložbeni skladi	27.586	-23	3.047	30.610
Izvedeni finančni instrumenti				
Depoziti razen denarnih ustreznikov	1.366	32	13.531	14.930
Druge naložbe				
Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	**227.228**	**950**	**-83.441**	**144.737**
Posojila in hipoteke	**674**			**674**
Posojila iz zavarovalne police	*130*			*130*
Posojila in hipoteke dane fizičnim osebam	*54*			*54*
Ostala posojila in hipoteke	*491*			*491*
Znesek ZTR prenesen pozavarovateljem	**82.306**	**-34.586**	**-8.370**	**39.350**
Pozavarovalni del ZTR - neživljenjska in zdravstvena podobna neživljenjskim	78.721	-34.524	-8.370	35.827
Pozavarovalni del ZTR - neživljenjska brez zdravstvenih	*71.638*	*-30.056*	*-7.616*	*33.965*
Pozavarovalni del ZTR - zdravstvena podobna neživljenjskim	*7.083*	*-4.468*	*-753*	*1.862*
Pozavarovalni del ZTR - življenjska in zdravstvena podobna življenjskim brez zdravstvenih in naložbenih	3.471	-4		3.466
Pozavarovalni del ZTR - zdravstvena podobna življenjskim				
Pozavarovalni del ZTR - življenjska brez zdravstvenih in naložbenih	*3.471*	*-4*		*3.466*
Pozavarovalni del ZTR - življenjska naložbena	114	-57		57
Depoziti pri cedentih				
Terjatve do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov	**49.142**		**-33.473**	**15.669**
Trejatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	**11.388**		**-2.857**	**8.531**
Druge terjatve	**777**			**777**
Lastne delnice				
Vrednosti lastnih sredstev ali nevplačanega osnovnega kapitala				
Denar in denarni ustrezniki	**25.913**			**25.913**
Druga sredstva	**4.481**	**-942**	**-543**	**2.997**
Skupaj sredstva	**1.151.811**	**-30.946**	**-45.242**	**1.075.623**

(v tisoč EUR)	31.12.2017			
	MRSP vrednost	Prevrednotenje	Prerazporeditev	SII vrednost
Obveznosti				
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - neživljenjskih zavarovanj	**431.718**	**-179.870**	**-32.535**	**219.313**
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - neživljenjskih zavarovanj (brez zdravstvenih zavarovanj)	368.933	-137.465	-25.560	205.908
ZTR izračunane v celoti	*368.933*	*-368.933*		
Najboljša ocena		*218.802*	*-25.560*	*193.242*
Marža za tveganje		*12.667*		*12.667*
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - zdravstvenih zavarovanj (podobnih neživljenjskim zavarovanjem)	62.785	-42.405	-6.975	13.405
ZTR izračunane v celoti	*62.785*	*-62.785*		
Najboljša ocena		*13.210*	*-6.975*	*6.235*
Marža za tveganje		*7.170*		*7.170*
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije življenjskih zavarovanj (brez zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje)	**349.770**	**19.745**		**369.515**
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - zdravstvenih zavarovanj (podobnih življenjskim zavarovanjem)	647	-2.072		-1.425
ZTR izračunane v celoti	*647*	*-647*		
Najboljša ocena		*-1.824*		*-1.824*
Marža za tveganje		*399*		*399*
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - življenjskih zavarovanj (brez zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje)	349.124	21.817		370.940
ZTR izračunane v celoti	*349.124*	*-349.124*		
Najboljša ocena		*357.112*		*357.112*
Marža za tveganje		*13.828*		*13.828*
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - za zavarovanja, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje	**147.583**	**-28.308**		**119.275**
ZTR izračunane v celoti	*147.583*	*-147.583*		
Najboljša ocena		*111.898*		*111.898*
Marža za tveganje		*7.377*		*7.377*
Druge rezervacije razen ZTR	**6.857**			**6.857**
Odložene obveznosti za davek	**3.186**	**40.937**		**44.123**
Finančne obveznosti do finančnih institucij				
Finančne obveznosti, razen finančnih obveznosti do finančnih institucij				
Obveznosti do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov	**15.280**	**317**		**15.597**
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	**13.956**		**-11.769**	**2.187**
Ostale obveznosti do dobaviteljev	**6.319**			**6.319**
Podrejene obveznosti				
Podrejene obveznosti, ki niso del osnovnih lastnih sredstev				
Podrejene obveznosti, ki so del osnovnih lastnih sredstev				
Druge obveznosti	**19.088**	**-16.292**	**-938**	**1.858**
Skupaj obveznosti	**993.756**	**-163.471**	**-45.242**	**785.044**
Presežek sredstev nad obveznostmi	158.055	132.524		290.579

Bilanca stanja v skladu z MSRP ter v skladu z SII na dan 31.12.2016

(v tisoč EUR)	31.12.2016			
	MRSP vrednost	Prevrednotenje	Prerazporeditev	SII vrednost
Sredstva				
Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj	**15.419**	**-15.419**	**0**	**0**
Neopredmetena sredstva	**2.325**	**-2.325**	**0**	**0**
Odložene terjatve za davek	**930**	**11.246**	**0**	**12.176**
Sredstva pokojninskega sklada	**0**	**0**	**0**	**0**
Opredmetena sredstva namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema)	**24.054**	**2.983**	**0**	**27.037**
Naložbe (razen naložb v korist življ. zav., ki prevzemajo nal. tveganje)	**707.654**	**11.453**	**88.512**	**807.618**
Opredmetena sredstva, ki niso namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema)	**1.072**	**70**	**0**	**1.142**
Naložbe v odvisne in pridružene družbe	**316**	**0**	**0**	**316**
Delnice	**6.961**	**0**	**0**	**6.961**
Delnice, ki kotirajo	*6.344*	*0*	*0*	*6.344*
Delnice, ki ne kotirajo	*616*	*0*	*0*	*616*
Obveznice	**682.142**	**11.331**	**64.261**	**757.735**
Državne obveznice	*419.212*	*11.331*	*37.995*	*468.538*
Poslovne obveznice	*258.780*	*0*	*26.260*	*285.040*
Strukturirani produkti	*4.150*	*0*	*6*	*4.156*
Naložbeni skladi	**13.259**	**0**	**12.767**	**26.025**
Izvedeni finančni instrumenti	**0**	**0**	**0**	**0**
Depoziti razen denarnih ustreznikov	**3.858**	**52**	**11.530**	**15.439**
Druge naložbe	**46**	**0**	**-46**	**0**
Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	**224.175**	**1.290**	**-101.066**	**124.399**
Posojila in hipotekarni krediti	**647**	**0**	**0**	**647**
Posojila in hipotekarni krediti dani posameznikom	*126*	*0*	*0*	*126*
Druga posojila in hipotekarni krediti	*521*	*0*	*0*	*521*
Znesek ZTR prenesen pozavarovateljem	**79.295**	**-40.652**	**-8.884**	**29.759**
Pozavarovalni del ZTR - neživljenjska in zdravstvena podobna neživljenjskim	**76.180**	**-39.976**	**-8.884**	**27.319**
Pozavarovalni del ZTR - neživljenjska brez zdravstvenih	*69.371*	*-35.988*	*-8.031*	*25.352*
Pozavarovalni del ZTR - zdravstvena podobna neživljenjskim	*6.808*	*-3.988*	*-853*	*1.967*
Pozavarovalni del ZTR - življenjska in zdravstvena podobna življenjskim brez zdravstvenih in naložbenih	**2.893**	**-586**	**74**	**2.381**
Pozavarovalni del ZTR - življenjska brez zdravstvenih in naložbenih	*2.893*	*-586*	*74*	*2.381*
Pozavarovalni del ZTR - življenjska naložbena	**223**	**-89**	**-74**	**59**
Terjatve do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov	**49.482**	**0**	**-35.933**	**13.548**
Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja	**10.677**	**0**	**-2.472**	**8.205**
Druge terjatve	**11.081**	**0**	**0**	**11.081**
Denar in denarni ustrezniki	**22.287**	**0**	**12.576**	**34.863**
Druga sredstva	**601**	**-493**	**687**	**795**
Skupaj sredstva	**1.148.627**	**-31.917**	**-46.580**	**1.070.128**

(v tisoč EUR)	31.12.2016			
	MRSP vrednost	Prevrednotenje	Prerazporeditev	SII vrednost
Obveznosti				
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - neživljenjskih zavarovanj	**421.775**	**-165.722**	**-35.967**	**220.086**
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - neživljenjskih zavarovanj (brez zdravstvenih zavarovanj)	359.098	-130.740	-28.385	199.973
ZTR izračunane v celoti	*359.098*	*-359.098*	*0*	*0*
Najboljša ocena	*0*	*215.651*	*-28.385*	*187.266*
Marža za tveganje	*0*	*12.707*	*0*	*12.707*
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - zdravstvenih zavarovanj (podobnih neživljenjskim zavarovanjem)	62.677	-34.982	-7.581	20.113
ZTR izračunane v celoti	*62.677*	*-62.677*	*0*	*0*
Najboljša ocena	*0*	*20.621*	*-7.581*	*13.040*
Marža za tveganje	*0*	*7.074*	*0*	*7.074*
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije življenjskih zavarovanj (brez zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje)	**276.387**	**10.282**	**94.100**	**380.769**
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - zdravstvenih zavarovanj (podobnih življenjskim zavarovanjem)	0	-437	712	275
ZTR izračunane v celoti	*0*	*-712*	*712*	*0*
Najboljša ocena	*0*	*217*	*0*	*217*
Marža za tveganje	*0*	*58*	*0*	*58*
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - življenjskih zavarovanj (brez zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje)	276.387	10.719	93.388	380.494
ZTR izračunane v celoti	*276.387*	*-369.775*	*93.388*	*0*
Najboljša ocena	*0*	*371.444*	*0*	*371.444*
Marža za tveganje	*0*	*9.050*	*0*	*9.050*
Kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije - za zavarovanja, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje	**220.217**	**-28.191**	**-94.100**	**97.926**
ZTR izračunane v celoti	*220.217*	*-126.117*	*-94.100*	*0*
Najboljša ocena	*0*	*93.575*	*0*	*93.575*
Marža za tveganje	*0*	*4.352*	*0*	*4.352*
Druge rezervacije razen ZTR	**7.303**	**299**	**0**	**7.602**
Odložene obveznosti za davek	**3.937**	**38.682**	**0**	**42.619**
Finančne obveznosti, razen finančnih obveznosti do finančnih institucij	**6.513**	**0**	**0**	**6.513**
Obveznosti do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov	**15.136**	**0**	**0**	**15.136**
Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja	**14.173**	**0**	**-10.616**	**3.557**
Ostale obveznosti do dobaviteljev	**10.089**	**0**	**0**	**10.089**
Podrejene obveznosti	**1.535**	**0**	**0**	**1.535**
Podrejene obveznosti, ki so del osnovnih lastnih sredstev	***1.535***	***0***	***0***	***1.535***
Druge obveznosti	**13.734**	**-4.233**	**0**	**9.501**
Skupaj obveznosti	**990.799**	**-148.883**	**-46.582**	**795.334**
Presežek sredstev nad obveznostmi	**157.829**	**116.965**	**0**	**274.794**

D.1 Sredstva

V nadaljevanju so predstavljene kategorije sredstev skupaj z opisom načina vrednotenja pomembnejših kategorij sredstev.

D.1.1 Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj

V SII bilanci je vrednost odloženih stroškov pridobivanja zavarovanj glede na zakonodajo Solventnosti II ovrednotena na 0. Celotna višina odloženih stroškov pridobivanja zavarovanj se obravnava kot prevrednotenje.

D.1.2 Neopredmetena osnovna sredstva

V SII bilanci je vrednost neopredmetenih osnovnih sredstev vrednotena na 0, saj v družbi nismo identificirali nobenih neopredmetenih sredstev, ki bi jih lahko prodali ločeno in ne moremo dokazati, da obstaja tržna vrednost za enaka ali podobna sredstva.

D.1.3 Odložene terjatve in obveznosti za davek

Obračunavanje odloženih terjatev in obveznosti za davek družba izvaja skladno z določili MRS 12; Davki iz dobička.

Osnova za definiranje obveznosti in terjatev za odloženi davek je identificiranje začasnih razlik. Začasne razlike so razlike med davčno vrednostjo posameznega sredstva ali obveznosti in knjigovodsko vrednostjo posameznega sredstva ali obveznosti. Začasne razlike so lahko obdavčljive začasne razlike oziroma zneski, ki se prištejejo k obdavčljivemu dobičku v prihodnjih obdobjih ali pa predstavljajo zneske, ki se odštejejo od obdavčljivega dobička v prihodnjih obdobjih. Odloženi davki se tako pripoznajo kot terjatve ali obveznosti za odloženi davek, kot posledica obračunavanja sedanjih in prihodnjih davčnih posledic.

Odložene obveznosti za davek so zneski davka iz dobička, ki jih bo potrebno poravnati v prihodnjih obdobjih glede na obdavčljive začasne razlike. V obdobjih pripoznanja povečujejo postavko odhodkov za davek od dohodkov pravnih oseb in znižujejo čisti poslovni izid.

Odložene obveznosti za davek so zneski davka iz dobička, ki bodo povrnjeni v prihodnjih obdobjih glede na:

- odbitne začasne razlike,
- prenos neizrabljenih davčnih izgub v naslednja obdobja,
- prenos izrabljenih dobropisov v naslednja obdobja.

V primeru, da družba v davčnem izkazu uspeha ugotovi davčno izgubo, lahko do pokritja davčne izgube (skladno z ZDDPO-2 v Sloveniji ni časovne omejitve za pokrivanje izgube) ne bo plačevala davka od dohodka pravnih oseb, lahko pa bo oblikovala terjatve za odložene davke in znižala odhodke iz naslova odloženih davkov.

Splošno pravilo je, da se morajo obveznosti za odloženi davek obvezno pripoznati, terjatve za odloženi davek pa le v primeru, da družba upravičeno pričakuje, da bo v prihodnosti ustvarila dovolj visoke dobičke za poračun terjatev za odložene davke.

V SII bilanci stanja se terjatve in obveznosti za odloženi davek obračunavajo od vseh prevrednotenj razen od:

- prevrednotenja postavke *Udeležbe v odvisnih in pridruženih družbah*, če imajo te udeležbe značaj strateških naložb – v tem primeru se namreč razlike pri prevrednotenju obravnavajo kot stalne razlike in ne izpolnjujejo pogoja začasnih razlik in s tem osnove za obračun odloženih davkov iz te postavke,
- prevrednotenja postavke lastnih delnic, ki kotirajo na borzi, ker le-ta ne predstavlja obdavčljive začasne razlike,
- prerazporeditev med postavkami bilance stanja.

Prikaz odloženih terjatev in obveznosti za davek na dan 31.12.2017 in 31.12.2016

(v tisoč EUR)	31.12.2017			31.12.2016		
	MRSP vrednost	Prevrednotenje	SII vrednost	MRSP vrednost	Prevrednotenje	SII vrednost
Odložene terjatve za davek		**9.851**	**9.851**	**930**	**11.246**	**12.176**
Odloženi stroški pridobivanja zavarovanj		*2.609*	*2.609*	*0*	*2.930*	*2.930*
Pozavarovalni del ZTR		*6.571*	*6.571*	*0*	*7.724*	*7.724*
Druge postavke odloženih terjatev za davek		*671*	*671*	*930*	*592*	*1.523*
Odložene obveznosti za davek	**3.186**	**40.937**	**44.123**	**3.937**	**38.682**	**42.619**
Finančne naložbe	*3.782*	*1.439*	*5.221*	*3.936*	*2.408*	*6.344*
Kosmate ZTR		*35.802*	*35.802*	*0*	*34.890*	*34.890*
Druge postavke odloženih obveznosti za davek	*-596*	*3.696*	*3.100*	*1*	*1.384*	*1.385*

D.1.4 Opredmetena sredstva namenjena lastni uporabi (nepremičnine in oprema)

V bilanci stanja, pripravljeni v skladu z MSRP, so opredmetena sredstva namenjena lastni uporabi vrednotena kot vsota nabavne vrednosti in neposrednih stroškov pridobitve sredstva, zmanjšane za nabrano amortizacijo in nabrane izgube zaradi oslabitve. V SII bilanci ta sredstva vrednotimo po pošteni vrednosti.

Družba od neodvisnega zunanjega ocenjevalca vrednosti nepremičnin najmanj vsaka tri leta pridobi oceno poštene vrednosti nepremičnin, namenjenih za lastno uporabo. Oprema za neposredno opravljanje zavarovalne dejavnosti predstavlja nepomemben znesek in ga družba v SII bilanci prikazuje v enaki višini kot v zakonski bilanci stanja.

Pooblaščeni ocenjevalec vrednosti podjetij pri oceni poštene vrednosti in oceni poštene vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje upošteva Mednarodne standarde ocenjevanja vrednosti in Mednarodne računovodske standarde. Pri oceni vrednosti je preverjena primernost uporabe vseh načinov vrednotenja nepremičninskih pravic. Glede na namen ocenjevanja vrednosti in obseg razpoložljivih podatkov se pri oceni tržne vrednosti uporabi način tržnih primerjav in na donosu zasnovan način.

D.1.5 Naložbe

Opredmetena sredstva, ki niso namenjena lastni uporabi

Metodologija je skladna z metodologijo, ki se uporablja za opredmetena osnovna sredstva, namenjena za lastno uporabo, ki je podrobno opisana v predhodnem podpoglavju (D.1.4 Opredmetena osnovna sredstva, namenjena za lastno uporabo).

Naložbe v odvisne in pridružene družbe

Naložbe v odvisna in pridružena podjetja, katere ima družba v svojem portfelju zaradi doseganja oziroma povečevanja tržnega deleža ter s katerimi ima družba sklenjen dogovor o sklepanju zavarovanja zgolj za družbo, družba v bilanci stanja, pripravljeni v skladu z MSRP, prikazuje po nabavni vrednosti, skupaj s stroški pridobitve naložbe. Kasneje jih družba meri po modelu nabavne vrednosti, zmanjšane za izgube zaradi oslabitve. Te deleže družba vrednoti po knjigovodski vrednosti v skladu z MSRP tudi za namen vrednotenja tržne oz. SII vrednosti balance stanja, saj predstavljajo nematerialni del naložbenega portfelja družbe.

Obveznice

Državne obveznice

Vrednotenje obveznic za potrebe priprave bilance stanja po MSRP se izvaja v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja – MRS 39. Vrednotenje se izvaja glede na MSRP kategorijo, v katero so obveznice razporejene. Knjigovodska vrednost se na dan vrednotenja izračuna sledeče:

- FVLP (po pošteni vrednoti preko IPI): knjigovodska vrednost = tržni vrednosti = tržna cena na dan vrednotenja * število lotov * nominalna vrednost lota + natečene obresti po kuponski obrestni meri;
- HTM (v posesti do zapadlosti v plačilo): knjigovodska vrednost = odplačni vrednosti = nabavna vrednost + natečene obresti po efektivni obrestni meri;
- AFS (razpoložljivo za prodajo): knjigovodska vrednost = tržni vrednosti = tržna cena na dan vrednotenja * število lotov * nominalna vrednost lota + natečene obresti po kuponski obrestni meri.

Za potrebe izračuna SCR je potrebno za vse obveznice določiti tržno vrednost na dan izračuna SCR. Tako se tudi za obveznice razporejene v skupino v posesti do zapadlosti izračuna tržna vrednost, po formuli, ki je opisana pri skupini razpoložljive za prodajo.

Da bi se vrednotenje lahko izvedlo, je potrebno za vsako obveznico vnesti podatek o tržni ceni na dan vrednotenja. Družba pridobiva tržne cene iz Bloomberga, lokalne borze ali morebitnega drugega trga, na katerem obveznica kotira. Za potrebe vrednotenja se v skladu z MRS 39 uporablja določila pravilnika o računovodstvu družbe.

Poslovne obveznice

Za poslovne obveznice velja enak princip vrednotenja kot za državne obveznice.

Metodi vrednotenja za obveznice, vrednotene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida in razpoložljive za prodajo sta enaki kot po zakonski bilanci stanja. Obveznice, v posesti do zapadlosti, izmerjene z odplačno metodo v zakonski bilanci stanja so v SII bilanci stanja merjene po tržni vrednosti na dan poročanja.

Delnice

Vrednotenje delnic in vzajemnih skladov se izvaja v skladu z mednarodnimi računovodskimi standardi – MRS39, po katerih so delnice in vzajemni skladi lahko razvrščeni v računovodsko skupino »razpoložljivo za prodajo« (angl. *available for sale*, oz. krajše AFS) ali »po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida« (angl. *fair value through profit or loss*, oz. krajše FVPL).

Delnice, ki kotirajo

Postavka vključuje lastniške vrednostne papirje, ki so uvrščeni na borzo. Vsi lastniški vrednostni papirji so vključeni v kategoriji finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo in po pošteni vrednosti preko poslovnega izida po MRS 39. To pomeni, da se vrednost za zakonsko poročanje izračuna na podlagi zadnje objavljene cene na borzi. Vrednost v zakonskem poročanju predstavlja pošteno vrednost (tržno vrednost) tržnih lastniških vrednostnih papirjev.

Metodologija prevrednotenja po zahtevah Solventnost II je skladna z metodologijo, ki je uporabljena za zakonsko vrednotenje balance stanja, saj so tržne delnice v zakonski bilanci stanja izkazane po tržni vrednosti in tako ni potrebno prevrednotenje za sestavo SII balance stanja po tržni vrednosti.

Delnice, ki ne kotirajo

Lastniški vrednostni papirji, ki niso uvrščeni na borzo, se na začetku pripoznajo po njihovi nakupni vrednosti. Na dan bilance stanja, se vrednost lastniških vrednostnih papirjev, ki niso uvrščeni na borzo, izmeri s pomočjo modela. Na ta način se ugotovi, če nakupna cena še vedno predstavlja njihovo pošteno vrednost. Če iz modela izhaja, da je nakupna cena previsoka, se izvede oslabitev lastniškega vrednostnega papirja v višini razlike med vrednostjo iz modela in nabavno vrednostjo lastniškega vrednostnega papirja.

Glede na to, da lastniški vrednostni papirji, ki niso uvrščeni na borzo, predstavljajo nematerialen del naložbenega portfelja Save Re, v SII bilanci stanja niso vrednoteni po pošteni vrednosti, temveč so izkazani v enaki višini kot izhaja iz zakonsko vrednotene balance stanja.

Naložbeni skladi

Vrednost za zakonsko poročanje se izračuna na podlagi zadnjega objavljenega VEP-a. Vrednost pri zakonskem poročanju predstavlja pošteno vrednost (tržno vrednost) naložbenih skladov. Pri naložbenih skladih je, ne glede na razvrstitev, knjigovodska vrednost enaka tržni vrednosti in se izračuna po sledeči formula: VEP na dan vrednotenja * število lotov. Podatki o VEP se pridobijo s strani upravljavcev naložbenih skladov.

Metodologija prevrednotenja SII je skladna z metodologijo, ki je uporabljena za zakonsko vrednotenje balance stanja, saj je vrednost naložbenih skladov v zakonski bilanci stanja izkazana po tržni vrednosti in tako prevrednotenje za sestavo bilance stanja po tržni vrednosti ni potrebno.

Depoziti, ki niso denarni ustrezniki

Navedeni depoziti se merijo na podlagi odplačne vrednosti oz. nabavne vrednosti povečane za natečene obresti. V skladu z MRS 39 jih družba razporeja v skupino »Posojila in terjatve« (angl. *loans and receivables* oz. krajše L&R).

Za potrebe izračuna SCR, je razvit model za vrednotenje depozitov. Z modelom se določa tržna vrednost depozitov s pogodbeno zapadlostjo. Tržna vrednost depozitov se izračunava četrtletno.

Vrednotenje se opravi s pomočjo spodnjih podatkov:

- datum vrednotenja,
- datum izplačila obresti,
- nominalna vrednost,
- obrestna mera,
- valuta, v kateri je depozit sklenjen,

- frekvenca izplačila obresti,
- datum dospelosti depozita,
- diskontni faktor oziroma ustrezna obrestna mera za diskontiranje.

Tržna vrednost depozita na datum vrednotenja se izračuna kot neto sedanja vrednost vseh bodočih denarnih tokov (izplačil obresti in glavnice), pri čemer se za diskontni faktor vzame zadnje javno objavljene obrestne mere. Za depozite sklenjene v EUR se aproksimira obrestno mero na depozite objavljene s strani Banke Slovenija. Za depozite sklenjene v ostalih valutah se upošteva obrestne mere objavljene na spletnih straneh centralnih bank držav z valuto, v kateri je depozit sklenjen.

D.1.6 Posojila in hipotekarni krediti

Posojila in hipotekarni krediti se na začetku vrednotijo po pogodbeni vrednosti.

Na dan poročanja se vrednotijo po preostali vrednosti v skladu z načrtom odplačevanja in dejanskimi plačili obresti in glavnice. V kolikor plačila ne potekajo po načrtu odplačevanja je potrebno zneske oslabiti.

Med posojili družba izkazuje posojila do posameznikov in družb, s katerimi poslovno sodeluje na področju sklepanja zavarovanj - zastopniške družbe. Vrednotenje v SII bilanci stanja je enako zakonskemu vrednotenju.

D.1.7 Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje

Sredstva naložbenih zavarovanj brez finančne garancije se v SII bilanci prikažejo v kategoriji »Naložbe v korist življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje«. Razlika v vrednosti v bilanci stanja po MSRP in SII je posledica prerazporeditev sredstev iz zavarovalnih pogodb z zavarovanci, ki prevzemajo naložbeno tveganje, zavarovalnica pa jamči določeno višino donosnosti (garantirani VEP). Sredstva se prerazporedijo med ostale finančne naložbe, ki pokrivajo obveznosti življenjskih zavarovanj (ZS varnost, ZS Zajamčeni, ZM Garant, ZM Zajamčeni).

V tržno bilanco po SII se tako pod finančne naložbe, ki pokrivajo obveznosti do zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje vključujejo naložbe v vzajemne sklade in strukturirane produkte registrov naložb KSNT 1 (Prizma) ter KSNT 2a (ZM Prizma Hibrid).

D.1.8 Znesek ZTR prenesen pozavarovateljem

V SII bilanci se v to postavko prerazporedi nezapadle terjatve za provizijo ter nezapadle obveznosti za premijo iz oddanega pozavarovanja in sozavarovanja, ki jih družba vključi v izračun pozavarovalnega dela najboljše ocene premijske rezervacije. Višina prevrednotenja pa izhaja iz različnih načinov vrednotenja zavarovalno-tehničnih rezervacij, v skladu z MSRP in SII zakonodajo.

D.1.9 Terjatve do zavarovancev in zavarovalnih posrednikov

Družba v SII bilanci iz postavke terjatve do zavarovalcev in zavarovalnih posrednikov izloči nezapadle terjatve do zavarovancev na dan sestave izkaza finančnega izida. Omenjeno postavko družba upošteva kot bodoče denarne tokove pri izračunu kosmate najboljše ocene premijske rezervacije. Ker se celotna sprememba premijske rezervacije izkazuje kot prerazporeditev, se tako izkazuje tudi

izločitev nezapadlih terjatev pri pripravi SII bilance stanja. Vrednotenje preostalih terjatev na pošteno vrednost terjatev ne odstopa od vrednotenja po MSRP.

D.1.10 Terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja

Družba v SII bilanci iz postavke terjatve iz pozavarovanja in sozavarovanja izloči nezapadle terjatve za provizijo iz oddanega pozavarovanja in sozavarovanja ter nezapadle terjatve za premijo iz prejetega pozavarovanja in sozavarovanja. Omenjeni postavki družba upošteva kot bodoče denarne tokove pri izračunu najboljše ocene premijske rezervacije oziroma pozavarovalnega dela najboljše ocene premijske rezervacije. Ker se celotna sprememba premijske rezervacije izkazuje kot prerazporeditev, se tako izkazuje tudi izločitev nezapadlih terjatev pri pripravi SII bilance stanja. Vrednotenje preostalih terjatev na pošteno vrednost ne odstopa od vrednotenja po MSRP.

D.1.11 Denar in denarni ustrezniki

Družba v SII bilanci med denar in denarne ustreznike upošteva denar na transkcijskem računu, depozite z ročnostjo do treh mesecev ter odpoklicne depozite.

D.1.12 Druga sredstva

V bilanci stanja, pripravljeni po MSRP, druga sredstva sestavljajo kratkoročne časovne razmejitve (kratkoročno odloženi stroški in kratkoročno nezaračunani prihodki) in postavke ostalih sredstev. Med kratkoročno odloženimi stroški se izkazujejo vnaprej plačani stroški zavarovanj, licenc, zakupnin in podobno. V SII bilanci se vnaprej plačani stroški vrednotijo po vrednosti 0.

D.2 Zavarovalno-tehnične rezervacije

V nadaljnjem besedilu uporabljamo oznako SII rezervacije za zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane v skladu z režimom Solventnosti II, ter MSRP rezervacije za zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP).

Poglavitna načela, uporabljena v izračunih MSRP rezervacij, so opisana v računovodskem delu letnega poročila družbe v poglavju 2.8. - podpoglavje Zavarovalno tehnične rezervacije (obveznosti iz zavarovalnih pogodb).

D.2.1 Metodologije izračuna SII zavarovalno tehničnih rezervacij

V okviru Solventnosti II družba izračunava naslednje kategorije rezervacij:

- najboljša ocena škodnih rezervacij (BE CP),
- najboljša ocena premijskih rezervacij (BE PP),
- najboljša ocena rezervacij za rente, ki izhajajo iz premoženjskih zavarovanj (rezervacija za premoženjske rente),
- najboljša ocene rezervacij za življenjska zavarovanja,
- dodatek za tveganje.

Zavarovalno-tehnične rezervacije v okviru Solventnosti II so enake vsoti najboljše ocene rezervacij in dodatka za tveganje. Zgoraj omenjene kategorije rezervacij so podrobneje opisane v nadaljevanju.

Družba pri izračunu SII zavarovalno-tehničnih rezervacij ne uporablja uskladitvene prilagoditve iz člena 77b, prilagoditve za nestanovitnost iz člena 77d, prehodne prilagoditve zadevne strukture netveganih obrestnih mer iz člena 308c in prehodnega odbitka iz člena 308d Direktive 2009/138/ES.

D.2.1.1 Najboljša ocena škodnih rezervacij

Škodne rezervacije se nanašajo na škodne dogodke, ki so se že zgodili, škode po teh dogodkih pa še niso bile rešene, ne glede na to ali so bile škode prijavljene ali ne. V izračunu najboljše ocene družba upošteva uteženo povprečje vseh možnih scenarijev in časovno vrednost denarnih tokov, t. j. vsi denarni tokovi so ustrezno diskontirani s krivuljo netveganih obrestnih mer, v izračun pa so vključeni tudi vsi stroški, ki se nanašajo na obdobje od datuma škodnega dogodka do datuma obračuna škode, in vsi pričakovani bodoči regresi, ki izhajajo iz teh škod.

Rezervacija za škode, ki so se že zgodile, vendar še niso bile izplačane, se oblikuje na osnovi statističnih podatkov iz preteklih let in se izračunava skupaj za škode, ki so že bile prijavljene, ter za škode, ki še niso bile prijavljene. Rezervacija se znižuje za pričakovane regrese, če se na podlagi plačanih regresov oceni, da znaša njihov delež vsaj 1% škod.

Družba pri izračunu najboljše ocene škodnih rezervacij lastnih poslov pri vsaki homogeni skupini tveganj uporabi vsaj dve od spodaj naštetih metod:

- ***metoda veriženja*** (»*Chain-Ladder*« metoda), ki glede na pretekli razvoj rešenih in prijavljenih škod ocenjuje nadaljnji razvoj škodnih izplačil za škode, ki so se že zgodile,
- ***naivna metoda***, pri kateri za posamezen segment zavarovanj predvidimo končen ultimativni škodni rezultat ne glede na hitrost prijave in izplačila škod,
- ***Bornhuetter-Ferguson metoda*** je kombinacija naivne metode in metode veriženja, pri kateri za posamezen segment zavarovanj predvidimo določen škodni rezultat v odvisnosti od tega, kdaj je škoda prijavljena in/ali izplačana,
- ***metoda povprečne IBNR škode***, pri kateri na podlagi zgodovinskih podatkov določimo višino škodne rezervacije za škode, ki so že nastale, a še niso bile prijavljene (IBNR), kot zmnožek med pričakovanim številom IBNR škod in povprečno višino IBNR škode, h končni vrednosti najboljše ocene škodnih rezervacij pa zraven prištejemo še rezervacijo na dan vrednotenja za škode, ki so že bile prijavljene (RBNS).

Škodne rezervacije se sprva ocenijo v vrednostih lastnih poslov, nato pa se ločeno izračuna še po(so)zavarovalni del teh rezervacij.

Najbolj pomembne predpostavke pri izračunu najboljše ocene škodnih rezervacij so:

- ***pričakovani ultimativni škodni rezultat***: pričakovani škodni rezultat predstavlja pričakovan končni delež vseh rešenih škod, ki so se zgodile v določenem obdobju, v premiji, zasluženi v tem obdobju,
- ***faktorji škodnega razvoja***: za t. i. zavarovalne vrste z dolgim repom je višina rezervacij za neprijavljene škode močno odvisna od izbire faktorjev škodnega razvoja, še sploh pa od izbire samega repa, ki predstavlja faktorje za leta, glede katerih družba še nima dejanskih škodnih izkušenj. Razvojni faktorji so izbrani na podlagi zgodovinskih razvojnih faktorjev, korigirani za pričakovane spremembe v prihodnosti, repni razvojni faktor pa določimo s pomočjo logaritemske regresije, kjer izberemo krivuljo, ki se izbranim razvojnim faktorjem za že razvita škodna leta najbolje prilega. Po aktuarski presoji ta faktor ustrezno korigiramo.

- ***pričakovan delež cenilnih stroškov v bodočih škodnih izplačilih***: delež cenilnih stroškov v bodočih izplačanih odškodninah je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja višine cenilnih stroškov,
- ***pričakovan delež regresov v bodočih škodnih izplačilih***: delež regresov v prihodnjih škodnih izplačilih je določen na podlagi zgodovinskih podatkov o izplačanih regresih in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja,
- ***diskontiranje***: pri izračunu najboljše ocene škodnih rezervacij vse denarne tokove diskontiramo s krivuljo netveganih obrestnih mer,
- ***rente:*** med prijavljenimi škodami zavarovanja avtomobilske in splošne odgovornosti so tudi škode, ki se izplačujejo v obliki dosmrtnih rent ali rent do 26. leta starosti oziroma do zaključka šolanja; družba rezervacijo za te rente izračuna posebej, zato so pri izračunu najboljše ocene škodnih rezervacij iz trikotnikov škod, ki so uporabljeni v samem izračunu, izločena vsa izplačila škod v obliki rent.

Za zadnje leto dogodka (t. j. 2017) je skupni povprečni pričakovani ultimativni škodni rezultat na podobni ravni kot je bil pri izračunu na 31.12.2016 za leto dogodka 2016, je pa pri posameznih vrstah poslovanja prišlo do večjih sprememb - pri vrsti poslovanja Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju se je pričakovani ultimativni škodni rezultat nekoliko povišal kot posledica posameznih velikih škod in večjega števila neurij s točo, se je pa na drugi strani pričakovani ultimativni škodni rezultat izboljšal pri ostalih večjih vrstah poslovanja, in sicer deloma kot posledica dviga povprečnih premij pri avtomobilskih zavarovanjih, deloma pa zaradi znižanja previdnosti v samem izračunu najboljše ocene, ki je bilo narejeno na podlagi analiz ustreznosti lanske najboljše ocene škodnih rezervacij.

Pri izračunu najboljše ocene škodnih rezervacij v letu 2017 so se nekoliko znižali tudi cenilni stroški, medtem ko je pričakovan delež regresov iz naslova bodočih škod ostal na podobnem nivoju kot v letu 2016.

D.2.1.2 Najboljša ocena premijskih rezervacij

Premijska rezervacija se nanaša na škodne dogodke, ki nastopijo po datumu vrednotenja, torej med preostalim obdobjem veljavnosti zavarovalnega kritja polic. Izračunava se za tiste pogodbe, ki so aktivne na dan samega izračuna, in je sestavljena iz vseh pričakovanih bodočih denarnih tokov znotraj meja zavarovalnih pogodb (v nadaljevanju pogodbene meje). V izračunu najboljše ocene družba upošteva uteženo povprečje vseh možnih scenarijev in časovno vrednost denarnih tokov, tj. vsi denarni tokovi so ustrezno diskontirani s krivuljo netveganih obrestnih mer.

V izračunu premijske rezervacije družba upošteva naslednje denarne tokove:

- vse bodoče škode, ki se še bodo zgodile v prihodnosti,
- vse cenilne stroške v povezavi z reševanjem škod iz prejšnje točke,
- vse bodoče regrese, ki izhajajo iz škod, opisanih v prvi točki,
- vse bodoče stroške povezane s servisiranjem obstoječih pogodb,
- vse bodoče prilive premij z naslova nezapadlih terjatev,
- provizijo in stroške požarne takse, ki izvirajo iz bodočih pričakovanih prilivov premij z naslova terjatev,
- pričakovano vrednost bodočih popravkov premij (z naslova prekinitev pogodb, popravkov popustov, spremembe kritij ipd.),

- bodočo obračunano premijo pri večletnih pogodbah z letnimi obračuni in permanentnih pogodbah za obdobja, za katero kritje že obstaja, premija pa še ni bila obračunana,
- bodočo obračunano premijo pri večletnih pogodbah z letnimi obračuni in permanentnih pogodbah za bodoča kritja znotraj pogodbenih mej,
- stroške v povezavi s premijami iz prejšnjih dveh točk,
- višino bodočih pričakovanih bonusov in popustov, ki so pogojeni z višino škodnega rezultata določenih pogodb.

Zgoraj omenjeni denarni tokovi so razdeljeni po posameznih letih in na koncu diskontirani z uporabo krivulje netveganih obrestnih mer.

Pri napovedovanju bodočih obračunanih premij pri večletnih pogodbah z letnimi obračuni in permanentnih pogodbah predpostavimo, da bo bodoča obračunana letna premija enaka letni premiji za zadnje že obračunano obdobje kritja. Pogodbena meja, do katere projiciramo bodoče denarne tokove, je določena v skladu s spodnjo tabelo.

Pogodbena meja za različne vrste pogodb

Vrsta pogodbe	Meja zavarovalne pogodbe
permanentna z letnimi obračuni premije; sem uvrščamo tudi zavarovanje BestDoctors	do izteka tekočega obračunskega obdobja, oziroma naslednjega obračunskega obdobja, če je skadenca manj ali enaka trem mesecem od dneva izračuna rezervacij
večletna polica z letnimi obračuni premije (običajno vsaj 3 do 10 letne police); sem uvrščamo tudi dodatna nezgodna zavarovanja na življenjskih policah	6 mesecev, če je že minilo 3 leta od začetka pogodbe, sicer minimum med iztekom zavarovalne pogodbe ter 3,5 let od začetka pogodbe
police s celotnim obračunom premije za celo obdobje na začetku (tipično enoletne ali kratkoročne police, v posebnih primerih pa tudi večletne - gradbeno ali montažno zavarovanje, krediti, kavcije ...)	iztek zavarovalne pogodbe
javni razpisi	v skladu z zahtevami javnega razpisa

Najbolj pomembne predpostavke pri izračunu najboljše ocene premijske rezervacije so določene na naslednji način:

- ***pričakovani škodni rezultati***: pri določanju pričakovanih škodnih rezultatov upoštevamo ultimativne škodne rezultate po posameznih letih dogodka, ki jih dobimo iz izračuna škodne rezervacije, spremembe v povprečni premiji v zadnjem letu in pričakovanja glede škodnega dogajanja v prihodnosti,
- ***pričakovan delež cenilnih stroškov v bodočih škodnih izplačilih***: delež cenilnih stroškov v bodočih škodnih izplačilih je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja višine cenilnih stroškov,
- ***pričakovan delež provizij v bodočih premijskih denarnih tokovih***: delež provizij v bodočih plačanih premijah je določen na podlagi podatkov o provizijskih stopnjah,
- ***pričakovan delež ostalih stroškov v bodočih premijskih denarnih tokovih***: delež ostalih stroškov v obračunanih premijah je določen na podlagi zgodovinskih podatkov in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja višine teh stroškov,
- ***pričakovan delež regresov v bodočih škodnih izplačilih***: delež regresov v prihodnjih škodnih izplačilih je določen na podlagi zgodovinskih podatkov o izplačanih regresih in po potrebi korigiran glede na pričakovanja v prihodnosti oziroma glede na trende gibanja deleža regresov v škodah,

- ***pričakovan razvoj škod po letih***: pričakovan razvoj škod po letih je določen na podlagi zgodovinskega načina izplačevanja škod,
- ***pričakovan razvoj regresov po letih***: pričakovan razvoj regresov po letih je določen na podlagi zgodovinskega načina izplačevanja regresov,
- ***pričakovan delež bodočih popravkov premij***: pričakovan delež bodočih popravkov premij (z naslova prekinitev pogodb, popravkov popustov, spremembe kritij ipd.) oziroma višino naknadno obračunane premije premije določimo na podlagi podatkov preteklega leta, ki ga po potrebi korigiramo v skladu z bodočimi pričakovanji.

Skupni pričakovani ultimativni škodni rezultat, uporabljen v izračunu najboljše ocene premijskih rezervacij na 31.12.2017, je nekoliko nižji kot je bil skupni pričakovani ultimativni škodni rezultat, uporabljen pri izračunu najboljše ocene premijskih rezervacij na 31.12.2016, kar je predvsem posledica nižjega pričakovanega ultimativnega škodnega rezultata pri vseh večjih vrstah poslovanja z izjemo Požarnega zavarovanja in zavarovanja druge škode na premoženju, kar sovpada tudi z gibanjem ultimativnih škodnih rezultatov iz izračuna najboljše ocene škodnih rezervacij.

Pri ostalih predpostavkah do večjih sprememb v primerjavi z letom 2016 ni prišlo.

D.2.1.3 Najboljša ocena rezervacij za rente, ki izhajajo iz premoženjskih zavarovanj

Najboljša ocena rezervacij za rente, ki izhajajo iz premoženjskih zavarovanj, se zaradi posebnega načina izplačevanja škod izračunava ločeno od najboljše ocene škodnih rezervacij premoženjskih zavarovanj opisane v razdelku D.2.1.1 tega dokumenta, in sicer se posebej določa za:

- **rente iz premoženjskih zavarovanj, ki so že v izplačevanju**: najboljša ocena za rente v izplačevanju se poroča v vrsti poslovanja Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj,
- **rente iz premoženjskih zavarovanj, ki so že prijavljene, vendar pa še niso v izplačevanju**: najboljša ocena rezervacij za že prijavljene rente, ki še niso v izplačevanju, se prav tako poroča v vrsti poslovanja Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj,
- **rente iz premoženjskih zavarovanj**, ki še niso bile prijavljene: najboljša ocena rezervacij za rente, ki še niso bile prijavljene, se poroča znotraj premoženjskih vrst poslovanja v okviru najboljše ocene škodnih rezervacij.

Predpostavke, ki jih uporabimo v izračunu najboljše ocene rezervacij za premoženjske rente, ki so že prijavljene (ne glede na to ali so že v izplačevanju ali še ne), so:

- pričakovan delež cenilnih stroškov v bodočih škodnih izplačilih,
- pričakovana inflacija,
- umrljivost glede na primerne tablice smrtnosti.

Predpostavke, ki jih uporabimo v izračunu najboljše ocene rezervacij za premoženjske rente, ki še niso prijavljene, so:

- pričakovano število teh rent,
- povprečna višina sedanje vrednosti vseh bodočih obveznosti rente v trenutku nastanka rente (angl. *lump sum*).

Delež cenilnih stroškov v bodočih izplačanih odškodninah je določen na podlagi podatkov v prejšnjem obračunskem letu, pričakovano inflacijo v prihodnosti pa določimo na podlagi trenutnega makroekonomskega stanja in pričakovanj v prihodnosti.

Pri izračunu najboljše ocene rezervacij za še neprijavljene rente ocenimo pričakovano število ultimativnih rent za posamezno leto dogodka na podlagi preteklih let in pričakovanj v prihodnosti, povprečna višina IBNR rente pa je določena kot povprečna vrednost vseh pričakovanih obveznosti za rente, ki so že v izplačevanju, in po potrebi korigirana z aktuarsko presojo glede na trende gibanja.

V letu 2017 je prišlo do pomembnejše spremembe razvrščanja najboljše ocene za rente iz premoženjskih zavarovanj, ki so že prijavljene, vendar še niso v izplačevanju. V letu 2016 so bile te obveznosti poročane v okviru najboljše ocene škodnih rezervacij premoženjskih zavarovanj, v letu 2017 pa so poročane v okviru najboljše ocene rezervacij življenjskih zavarovanj.

D.2.1.4 Najboljša ocena rezervacij za življenjska zavarovanja

Izračun najboljše ocene rezervacij za življenjska zavarovanja je narejen na nivoju zavarovalne pogodbe, pri čemer pa so predpostavke izračuna enotne za posamezno homogeno skupino produktov življenjskih zavarovanj. Te v grobem delimo na mešana, riziko, vseživljenjska in rentna klasična življenjska zavarovanja, na naložbena življenjska zavarovanja (z ali brez garancije, z omejeno dobo ali vseživljenjska) in na zdravstvena zavarovanja, podobna življenjskim zavarovanjem. Izračun se naredi na osnovi najboljših ocen prihodnjih pogodbenih denarnih tokov, v katerih se upošteva najboljše ocene vseh pogodbenih finančnih tokov in povezanih finančnih tokov, kot so cenilni stroški, stroški administracije in finančni prihodki od naložb sredstev, ki pokrivajo obveznosti iz naslova zavarovalnih pogodb. Ločeno je izračunana najboljša ocena škodnih rezervacij za življenjska zavarovanja.

Pričakovani pogodbeni denarni tokovi so:

- prihodki iz naslova premij,
- izplačila za škode (smrt, hujše bolezni, doživetje, odkup),
- stroški (provizije zastopnikov, drugi sklenitveni stroški, cenilni stroški, administrativni stroški),
- prihodki iz naložb (provizija iz upravljanja naložb).

Pri obravnavi posamezne pogodbe se upoštevajo:

- letna premija, frekvenca plačevanja, zavarovalne vsote za smrt, hujše bolezni in doživetje,
- tehnične osnove produktov: tehnična obrestna mera, tablice smrtnosti in obolevnosti, stroški,
- predpostavke: delež realizirane smrtnosti in obolevnosti, delež odstopov, prihodnja donosnost, realizirani stroški, bodoča inflacija.

Za denarne tokove, obravnavane do poteka police, se izračuna njihova sedanja vrednost z uporabo netvegane obrestne mere. Posebej se oceni sedanja vrednost opcij in garancij, vgrajenih v produkte življenjskih zavarovanj. Pri tem se uporabi stohastične ekonomske scenarije. Prihodnje dinamično obnašanje zavarovalcev ni modelirano, prihodnji posegi poslovodstva pa so modelirani zgolj pri izračunu sedanje vrednosti opcij in garancij, kjer se predvideva določena realizacija presežkov iz prevrednotenja v primeru scenarijev, v katerih predvideni prihodki iz naložb pred realizacijo presežkov ne dosegajo potrebnih prihodkov iz naložb zaradi garantirane obrestne mere pri klasičnih življenjskih zavarovanjih.

Najboljša ocena rezervacij za zajamčena izplačila ob rojstvu otrok se izračuna na osnovi predvidenega števila in predvidene višine izplačil za že sklenjena zavarovanja. Postopek izračuna tovrstnih rezervacij je narejen na osnovi ocene bodočih izplačil, ki temelji na trikotniški metodi upoštevaje število rojstev otrok po letu sklenitve zavarovanja in razvojnemu letu zavarovanja. Sedanja vrednost denarnih tokov se izračuna z uporabo netvegane obrestne mere.

Najboljša ocena škodnih rezervacij za življenjska zavarovanja se izračuna s pomočjo metode povprečne škode, pri čemer se posebej oceni rezervacijo za nastale prijavljene škode in posebej rezervacijo za nastale, a še neprijavljene škode. Najboljša ocena rezervacija za nastale prijavljene škode je enaka rezervaciji po popisu. Najboljša ocena rezervacija za nastale, vendar še neprijavljene škode, se izračuna kot produkt ultimativnega števila IBNR škod (ocena iz trikotnika prijavljenih škod) in povprečne višine IBNR škode. Pri tem opazujemo samo škode iz naslova rizika smrti ali hujše bolezni. Povprečna višina IBNR škode se določi kot povprečna riziko zavarovalna vsota za posamezno homogeno skupino zavarovanj. Sedanja vrednost denarnih tokov se izračuna z uporabo netvegane obrestne mere.

V preteklem letu so se ponovno ovrednotile vse uporabljene predpostavke, pri čemer je prišlo do manjših sprememb. Na nekaterih segmentih so stroški na enoto zavarovanja zaradi zmanjševanja portfelja porasli, nekoliko so se povečale tudi predvidene stopnje prekinitev pogodb. Večjih sprememb v predpostavkah pa glede na lansko leto ni bilo zaznati.

Glede na prejšnje leto se je v letu 2017 dodatno vključilo presežek iz prevrednotenja naložb, razpoložljivih za prodajo (AFS), na KSŽZ skladih v prihodnja diskrecijska upravičenja, kar je spremenilo izračun najboljše ocene rezervacij življenjskih zavarovanj.

D.2.1.5 Pozavarovalni del najboljše ocene rezervacij

Pozavarovalni del najboljše ocene rezervacij družba izračunava ločeno za vse zgoraj navedene kategorije SII rezervacij. Višina se določa skladno z določili pozavarovalnih pogodb in gibanjem pozavarovalnega portfelja na podlagi kosmatih rezervacij za posel, ki so predmet teh pozavarovalnih pogodb. Družba na koncu izvede tudi prilagoditev za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke, in sicer ločeno za vsako kategorijo rezervacij, vsako nasprotno stranko in vsako vrsto poslovanja.

D.2.1.6 Dodatek za tveganje

Dodatek za tveganje skupaj z najboljšo oceno rezervacij zagotavlja, da je vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij enakovredna znesku, ki bi ga za prevzem in izpolnitev obveznosti do zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb zahtevale druge zavarovalnice, ki bi prevzele te obveznosti. Dodatek za tveganje se izračuna z določitvijo stroškov zagotavljanja zneska primernih lastnih virov sredstev v višini zahtevanega solventnostnega kapitala, ki je potreben za podporo zavarovalnih obveznosti v času njihove veljavnosti oziroma do njihovega izteka. Mera, uporabljena pri določitvi stroškov zagotavljanja prej omenjenega zneska primernih lastnih virov sredstev, je pribitek nad ustrezno netvegano obrestno mero, ki bi ga zavarovalnica upoštevala, da bi zagotovila te primerne lastne vire sredstev, in je enaka 6%.

Pri izračunu omenjenega zahtevanega solventnostnega kapitala družba upošteva vsa tveganja, proti katerim se ne more zaščititi. Ta tveganja so:

- tržna tveganja (in sicer le za del podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, ki se nanaša na zavarovanja, kjer zavarovanci prevzemajo naložbeno tveganje),
- tveganja premoženjskih zavarovanj,
- tveganja življenjskih zavarovanj,
- tveganja zdravstvenih zavarovanj,
- tveganje nasprotne stranke, ki se nanaša le na (po)zavarovalne terjatve,
- operativno tveganje.

Družba za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala za zgoraj omenjene kategorije tveganj v točki 0 uporabi standardno formulo, pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala po t letih pa družba v skladu z 58. členom Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35 uporablja poenostavljeno metodo za projekcijo prihodnjih zneskov zahtevanega solventnostnega kapitala, in sicer upošteva raven (2) hierarhije iz 61. člena Sklepa o podrobnejših navodilih za vrednotenje zavarovalno-tehničnih rezervacij: za določanje celotnega zahtevanega solventnostnega kapitala za vsako prihodnje leto se uporabi razmerje najboljše ocene za navedeno prihodnje leto in najboljše ocene zavarovalno-tehničnih rezervacij na datum vrednotenja.

Dodatek za tveganje se izračunava ločeno za posle premoženjskih in življenjskih zavarovanj, na posamezne vrste poslovanja pa je alociran v razmerju izračunanih kapitalskih zahtev za vsako posamezno vrsto poslovanja. Pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala družba za vsako posamezno vrsto poslovanja predpostavi, da ima sklenjena zavarovanja le v segmentu, za katerega se računa kapitalska zahteva, prav tako pa družba kapitalsko zahtevo za vsak posamezni segment izračuna le za naslednje module tveganj:

- tveganje življenjskih zavarovanj,
- tveganje zdravstvenih zavarovanj,
- tveganje premoženjskih zavarovanj,
- operativna tveganja.

D.2.2 Vrednosti SII zavarovalno tehničnih rezervacij

V spodnjih tabelah so prikazane vrednosti kosmate najboljše ocene rezervacij, pozavarovalnega dela najboljše ocene rezervacij ter dodatek za tveganje na 31.12.2017 in 31.12.2016 po posameznih vrstah poslovanja. Prikaz je ločen na najboljšo oceno škodnih rezervacij, najboljšo oceno premijskih rezervacij, najboljšo oceno rezervacij za življenjske vrste poslovanja ter dodatek za tveganje.

Najboljša ocena škodnih rezervacij na 31.12.2017 in 31.12.2016

(v tisoč EUR)	Kosmata BE CP		Pozavarovalna BE CP	
Vrsta poslovanja	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Zavarovanje za stroške zdravljenja	491	327	416	247
Zavarovanje izpada dohodka	17.045	20.656	1.523	1.863
Nezgodno zavarovanje zaposlenih				
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	62.663	70.000	12.542	13.592
Druga zavarovanja motornih vozil	15.732	17.179	2.390	2.988
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	1.361	957	625	338
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	26.216	17.566	9.272	5.916
Splošno zavarovanje odgovornosti	21.363	25.750	3.473	4.373
Kreditno in kavcijsko zavarovanje	534	687	81	146
Zavarovanje stroškov postopka	4	4		
Zavarovanje pomoči	1.010	1.110	806	1.010
Različne finančne izgube	203	785	53	435
Skupaj	**146.622**	**155.022**	**31.180**	**30.907**

Najboljša ocena premijskih rezervacij na 31.12.2017 in 31.12.2016

(v tisoč EUR)	Kosmata BE PP		Pozavarovalna BE PP	
Vrsta poslovanja	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Zavarovanje za stroške zdravljenja	-50	-109	149	22
Zavarovanje izpada dohodka	-11.251	-7.835	-226	-165
Nezgodno zavarovanje zaposlenih				
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	19.470	19.530	827	549
Druga zavarovanja motornih vozil	24.746	21.855	1.456	868
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	284	171	18	-58
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	13.096	4.940	12	-6.147
Splošno zavarovanje odgovornosti	-893	642	-682	-267
Kreditno in kavcijsko zavarovanje	4.187	5.183	223	364
Zavarovanje stroškov postopka	-225	-265	-225	-320
Zavarovanje pomoči	3.236	1.048	3.145	1.635
Različne finančne izgube	254	125	-51	-71
Skupaj	**52.855**	**45.284**	**4.647**	**-3.588**

Najboljša ocena rezervacij za življenjske vrste poslovanja na 31.12.2017 in 31.12.2016

(v tisoč EUR)	Kosmata BE		Pozavarovalna BE	
Vrsta poslovanja	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Zdravstveno zavarovanje	-1.824	217		
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	288.641	292.193	5	5
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	111.898	93.575	57	59
Druga življenjska zavarovanja	49.656	67.838	50	-45
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj				
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	18.815	11.413	3.412	2.421
Skupaj	**467.186**	**465.236**	**3.523**	**2.440**

Dodatek za tveganje na 31.12.2017 in 31.12.2016

(v tisoč EUR)	Dodatek za tveganje	
Vrsta poslovanja	31.12.2017	31.12.2016
Zavarovanje za stroške zdravljenja	31	39
Zavarovanje izpada dohodka	7.139	7.035
Nezgodno zavarovanje zaposlenih		
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	3.805	4.143
Druga zavarovanja motornih vozil	3.186	3.021
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	359	378
Požarno zavarovanje in zavarovanje druge škode na premoženju	2.277	2.318
Splošno zavarovanje odgovornosti	1.630	1.626
Kreditno in kavcijsko zavarovanje	950	891
Zavarovanje stroškov postopka	18	23
Zavarovanje pomoči	299	169
Različne finančne izgube	143	137
Skupaj premoženjska zavarovanja	**19.836**	**19.781**
Zdravstveno zavarovanje	399	58
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	6.908	3.368
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	7.377	4.352
Druga življenjska zavarovanja	6.781	5.586
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj		
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	139	95
Skupaj življenjska zavarovanja	**21.605**	**13.460**
Skupaj	**41.441**	**33.240**

D.2.3 Primerjava metodologij izračuna ZTR-jev po MSRP in po SII standardih

Spodaj prikazujemo čiste vrednosti zavarovalno-tehničnih rezervacij po MSRP in SII standardih.

Primerjava čistih MSRP in SII rezervacij na 31.12.2017 in 31.12.2016

(v tisoč EUR)	31.12.2017		31.12.2016	
	MSRP rezervacije	SII rezervacije	MSRP rezervacije	SII rezervacije
Premoženjska zavarovanja	**352.997**	**183.486**	**345.594**	**192.767**
Življenjska zavarovanja	**493.768**	**485.267**	**493.832**	**476.255**
Skupaj	**846.766**	**668.754**	**839.426**	**669.022**

Glavni vzroki za razliko v nivoju rezervacij po obeh standardih so podrobneje opisani v nadaljevanju.

D.2.3.1 Premoženjska zavarovanja

Skupna vrednost SII rezervacij premoženjskih vrst poslovanja je precej nižja od rezervacij v skladu z MSRP, kar je v največji meri posledica tega, da so pri SII rezervacijah v izračun zajeti tudi vsi bodoči pričakovani dobički, ki izhajajo iz aktivnega portfelja, prav tako pa so SII rezervacije znižane za nezapadle premijske terjatve, ki v MSRP bilanci nastopajo na povsem drugih postavkah in ne v rezervacijah.

Ena izmed najpomembnejših razlik v metodologijah izračuna je namreč ta, da SII rezervacije temeljijo na principu denarnih tokov, medtem ko MSRP rezervacije temeljijo na principu že zasluženih prihodkov/odhodkov. Zaradi tega je tako nesmiselno primerjati vrednosti prenosnih premij z vrednostjo najboljše ocene premijskih rezervacij, saj na eni strani prenosna premija predstavlja znesek še nezaslužene premije (bodoči prihodek družbe), na drugi strani pa v premijski rezervaciji upoštevamo vse bodoče denarne tokove, ki jih še pričakujemo iz naslova aktivnega portfelja (torej vse bodoče škode, stroške, premije, regrese itd.). Vpliv upoštevanja nezapadlih terjatev v najboljši oceni premijske rezervacije na 31.12.2017 sicer znaša 30,8 mio EUR, razlika med višino prenosne premije in vseh bodočih obveznosti, ki iz nje izhajajo, pa 31,4 mio EUR.

V izračunu premijske rezervacije pa niso zajeti le denarni tokovi, ki izhajajo iz tekočega obdobja kritja, temveč tudi denarni tokovi znotraj zakonsko predpisane pogodbene meje večletnih zavarovalnih pogodb z letnimi obračuni premije, kjer premija še ni bila fakturirana, in tako te premije v prenosni premiji sploh še ni. Vpliv slednjega na višino najboljše ocene premijske rezervacije znaša 16,7 mio EUR.

Tudi primerjava vrednosti škodnih rezervacij po obeh standardih (MSRP in Solventnosti II) ni neposredno smiselna, četudi so vsebinsko gledano te rezervacije po obeh standardih namenjene kritju škod, ki so se že zgodile, niso pa bile še izplačane (ne glede na to, ali so bile škode prijavljene ali ne). Vsebinska razlika med MSRP in SII vrednostjo škodnih rezervacij je vseeno precejšnja, saj naj bi rezervacije za potrebe solventnosti zadoščale za poplačilo obveznosti zgolj v tehtanem povprečju vseh možnih scenarijev, MSRP rezervacije pa praktično v skoraj vseh primerih. Glavnina razlike v višini škodnih rezervacij sicer izhaja iz naslednjih predpostavk:

- pričakovani ultimativni škodni rezultati,
- faktorji škodnega razvoja,

medtem ko so predpostavke glede višine cenilnih stroškov in deleža bodočih regresov določene na zelo podoben način.

Razlika med obema izračunoma je tudi ta, da pri izračunu rezervacij v skladu z MSRP bodočih denarnih tokov ne diskontiramo, medtem ko so pri izračunu rezervacij v skladu s Solventnostjo II vsi denarni tokovi diskontirani s krivuljo netveganih obrestnih mer. Vendar, ker so trenutne obrestne mere na trgu zelo nizke, to na končni rezultat materialno ne vpliva.

Do kar precejšnje razlike med vrednostjo rezervacij po enem in drugem načinu vrednotenja pride tudi pri rezervaciji za rente v izplačevanju, ki izhajajo iz premoženjskih zavarovanj. Glavni vzrok za razliko v vrednosti je način diskontiranja, saj se pri izračunu v skladu z MSRP rezervacija za premoženjske rente diskontira z 1,5% obrestno mero, medtem ko je na drugi strani pri načinu vrednotenja v skladu s Solventnostjo II ta ista rezervacija diskontirana s krivuljo netveganih obrestnih mer, ki je do dospelosti 22 let nižja od 1,5%. Uporabljene tablice smrtnosti pa so enake v enem in drugem načinu izračuna rezervacije.

D.2.3.2 Življenjska zavarovanja

MSRP rezervacije za življenjska zavarovanja preko LAT testa upoštevajo pričakovano sedanjo vrednost bodočih denarnih tokov, vendar le v primeru, če je ta višja od trenutno oblikovanih matematičnih rezervacij, kar pomeni, da je v trenutku izračuna LAT testa na strani obveznosti pripoznana sedanja vrednost morebitnih bodočih izgub iz naslova življenjskih zavarovanj. Nasprotno

pa SII najboljše ocene rezervacij za življenjska zavarovanj upoštevajo tako pričakovane izgube kot tudi pričakovane dobičke iz naslova življenjskih zavarovanj.

SII vrednosti rezervacij za življenjska zavarovanja z varčevalno komponento, ki vključuje garantirano obrestno mero in/ali udeležbo pri dobičku, je zaradi nizke krivulje netveganih obrestnih mer v primerjavi z garantiranimi obrestnimi merami višja od MSRP vrednosti rezervacij. Nasprotno pa je SII vrednost rezervacij za riziko in naložbena življenjska zavarovanja zaradi upoštevanja pričakovanih bodočih dobičkov iz naslova smrtnosti, obolevnosti in stroškov nižja od MSRP vrednosti rezervacij.

D.2.4 Opis ravni negotovosti, povezane z vrednostjo ZTR-jev

D.2.4.1 Premoženjska zavarovanja

Ker raven negotovosti SII rezervacij v največji meri izhaja iz uporabljenih predpostavk v samem izračunu najboljše ocene, smo testirali občutljivost ravni rezervacij na ključne parametre izračuna. Občutljivost je bila testirana ločeno za najboljšo oceno premijskih rezervacij in ločeno za najboljšo oceno škodnih rezervacij.

Pri najboljši oceni premijskih rezervacij smo testirali vpliv naslednjih sprememb (spremembe so bile aplicirane na vse vrste poslovanja):

- dvig pričakovanih škodnih rezultatov za 5%,
- dvig stroškov (razen provizij) za 5%,
- znižanje deleža regresov za 5%.

Vpliv teh sprememb na višino najboljše ocene premijskih rezervacij lastnih poslov je prikazan v spodnji tabeli.

Testiranje občutljivosti premijskih rezervacij

(v tisoč EUR) Scenarij	Vpliv šoka	Vpliv šoka v %
dvig pričakovanih škodnih rezultatov za 5%	5.668	10,72%
dvig stroškov (razen provizij) za 5%	1.482	2,80%
znižanje deleža regresov za 5%	216	0,41%

Pri najboljši oceni škodnih rezervacij pa smo testirali vpliv naslednjih sprememb (spremembe so bile aplicirane na vse vrste poslovanja):

- povišanje ultimativnih škodnih rezultatov za zadnje leto dogodka za 5%,
- dvig cenilnih stroškov za 10%,
- znižanje deleža regresov za 10%.

Vpliv teh sprememb na višino najboljše ocene škodnih rezervacij lastnih poslov (brez rent) je prikazan v spodnji tabeli.

Testiranje občutljivosti škodnih rezervacij

(v tisoč EUR) Scenarij	Vpliv šoka	Vpliv šoka v %
dvig ultimativnih ŠR za AY 2017 za 5%	8.246	5,62%
dvig cenilnih stroškov za 10%	899	0,61%
znižanje deleža regresov za 10%	233	0,16%

Samo stopnjo negotovosti pri izračunu rezervacij sicer ocenjujemo kot nizko, na kar kažejo tudi izračuni lastnih parametrov družbe, ki so v večini vrst poslovanja nižji od parametrov standardne formule, iz česar lahko sklepamo, da volatilnost pričakovanih odhodkov in prihodkov, ki nastopajo v izračunu najboljše ocene rezervacij, ni visoka.

Na podlagi vseh zgornjih testov in višine oblikovanega dodatka za tveganje ocenjujemo, da so skupne oblikovane rezervacije na 31.12.2017 primerne, kar je potrdil tudi nosilec aktuarske funkcije.

D.2.4.2 Življenjska zavarovanja

Raven negotovosti SII rezervacij smo testirali preko občutljivosti rezervacij na ključne parametre izračuna. Pri najboljši oceni tehničnih rezervacij smo testirali vpliv naslednjih sprememb (spremembe so bile aplicirane na vse vrste poslovanja):

- dvig pričakovanih stopenj smrtnosti za 15%,
- dvig stroškov (razen provizij) za 10% in stopnje inflacije za 1%,
- dvig stopenj odstopov od pogodb za 50%.

Vpliv teh sprememb na višino najboljše ocene tehničnih rezervacij lastnih poslov je prikazan v spodnji tabeli.

Testiranje občutljivosti tehničnih rezervacij

(v tisoč EUR) Scenarij	Vpliv šoka	Vpliv šoka v %
dvig pričakovanih stopenj smrtnosti za 15%	5.009	1,14%
dvig stroškov (razen provizij) za 10% in stopnje inflacije za 1%	5.839	1,33%
dvig stopenj odstopov od pogodb za 50%	6.546	1,49%

Samo stopnjo negotovosti pri izračunu rezervacij ocenjujemo kot nizko. Zato sklepamo, da volatilnost pričakovanih odhodkov in prihodkov, ki nastopajo v izračunu najboljše ocene rezervacij, ni visoka.

Na podlagi vseh zgornjih testov in višine oblikovanega dodatka za tveganje ocenjujemo, da so skupne oblikovane rezervacije na 31.12.2017 primerne, kar je potrdil tudi nosilec aktuarske funkcije.

D.3 Druge obveznosti

D.3.1 Obveznosti iz pozavarovanja in sozavarovanja

Družba v SII bilanci iz te postavke izloči nezapadle obveznosti za premijo iz oddanega pozavarovanja in sozavarovanja ter nezapadle obveznosti za provizijo iz prejetega pozavarovanja in sozavarovanja. Omenjene postavke družba upošteva kot bodoče denarne tokove pri izračunu najboljše ocene premijske rezervacije oziroma pozavarovalnega dela najboljše ocene premijske rezervacije. Ker se

celotna sprememba premijske rezervacije izkazuje kot prerazporeditev, se tako izkazuje tudi izločitev nezapadlih terjatev. Vrednotenje preostalih terjatev na pošteno vrednost ne odstopa od vrednotenja v skladu z MSRP.

D.3.2 Druge obveznosti do dobaviteljev

Med ostalimi obveznostmi se v bilanci stanja, v skladu z MSRP, izkazujejo kratkoročne obveznosti do zaposlenih iz naslova obračunanih plač in povračil stroškov, obveznosti za davke, obveznosti do dobaviteljev za obratovalne stroške in druge obveznosti. Družba jih pripoznava v IFP v obračunanih zneskih na podlagi verodostojnih listin.

V SII bilanci se prevrednotenje teh postavk ne izvaja, prav tako te postavke niso predmet prerazporeditev glede na zahteve SII.

D.3.3 Podrejene obveznosti

Podrejene obveznosti predstavljajo najeto dolgoročno posojilo, pridobljeno za namene zagotavljanja dodatnega kapitala za pokrivanje kapitalskih zahtev v preteklih obdobjih.

Družba je dne 23.3.2017 prejela odločbo Agencije za zavarovalni nadzor, da se odobri predčasno plačilo podrejenih obveznosti v višini 1,5 mio EUR s pripadajočimi obrestmi. Plačilo podrejenih obveznosti Pozavarovalnici Sava je bilo izvedeno 31.3.2017.

D.3.4 Druge obveznosti

Med drugimi obveznostmi družba izkazuje predvsem vnaprej vračunane stroške in razmejene pozavarovalne in sozavarovalne provizije. Pri preostalih obveznostih znotraj te postavke družba v SII bilanci z 0 vrednoti razmejene provizije prejetega sozavarovanja in pozavarovanja in druge razmejene prihodke, pri preostalih obveznostih pa vrednotenje na pošteno vrednost ne odstopa od vrednotenja v skladu z MSRP.

D.4 Alternativne metode vrednotenja

Družba od neodvisnega zunanjega ocenjevalca vrednosti nepremičnin obdobno (vsaka tri leta) pridobiva oceno poštene vrednosti nepremičnin, namenjenih za lastno uporabo in naložbenih nepremičnin. Družba ocenjuje, da tako pridobljena poštena vrednost predstavlja najbolj reprezentativno oceno zneska, za katerega bi se lahko med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu izmenjale ocenjene nepremične.

D.5 Druge informacije

Družba je vse pomembne informacije razkrila v poglavjih od D.1 do D.4.

E Upravljanje kapitala

Družba upravljanje kapitala opredeljuje v dokumentu Politika upravljanja kapitala Zavarovalnice Sava, d.d. Politika opredeljuje cilje in ključne aktivnosti, povezane z upravljanjem kapitala, način razvrščanja lastnih virov sredstev glede na merila, določena za posamezen razred kapitala in proces preverjanja posameznih postavk kapitala zaradi potencialnih obremenitev zaradi strukture skupine. Opisuje tudi postopke za zagotovitev ustreznosti strukture kapitala glede na različne razrede kapitala (ustreznost, pravočasnost), opredelitev postavk pomožnih lastnih virov sredstev in njihove vloge v okviru upravljanja kapitala; postopek oblikovanja dividend navadnih delnic ter proces priprave srednjeročnega načrta upravljanja kapitala in načine poročanja.

Cilji upravljanja kapitala so:

- solventnost v razponu optimalne kapitaliziranosti na daljši rok, kakor je definirano v Strategiji upravljanja tveganj,
- ustrezna mera fleksibilnosti financiranja,
- sposobnost doseganja ustrezne dobičkovnosti segmentov, ki vežejo kapital,
- sposobnost doseganja ustreznega donosa na kapital oziroma ustreznega dividendnega donosa za delničarje.

Z ustreznim upravljanjem kapitala želi družba zagotoviti, da ima vedno zadostno višino virov za pokrivanje svojih obveznosti in zagotavljanje zakonskih zahtev glede kapitala. Pri tem mora biti struktura lastnih virov sredstev, ki zagotavljajo kapitalsko ustreznost, skladna z zakonodajo ter zagotavljati optimalno razmerje med dolžniškim in lastniškim virom financiranja. Višina lastnih virov sredstev mora biti zadostna za doseganje drugih ciljev družbe.

Pri alokaciji lastnih virov sredstev na poslovne dejavnosti je potrebno zagotoviti ustrezno stopnjo donosa na kapital. Tako se znotraj kapitala, alociranega za posamezno tveganje, iščejo možnosti maksimizacije vrednosti med alociranim kapitalom in donosom segmenta, ki veže kapital (optimalno razmerje med donosom in tveganjem).

Družba vsako leto pripravi finančni načrt za naslednje triletno obdobje. Pomemben vhodni element poslovnega načrtovanja in upravljanja kapitala je strategija prevzemanja tveganj in v njej določena pripravljenost za prevzem tveganj. Pri vsakoletnem preverjanju potenciala za optimizacijo kapitala oziroma za dodatno alokacijo kapitala (dividende ipd.) se na začetku pregleda rezultate zadnjega izračuna višine in strukture primernih lastnih virov sredstev ter zahtevanega solventnostnega kapitala. Na podlagi izhodišč se pripravi poslovni načrt za prihodnje triletno obdobje ter načrt upravljanja kapitala, vključno z aktivnostmi, potrebnimi za doseganje ciljev alokacije kapitala. Triletne projekcije finančnih parametrov so osnova za izračun primernih lastnih virov sredstev, zahtevanega solventnostnega kapitala in solventnostnega količnika. Na ta način se preveri usklajenost s pripravljenostjo za prevzem tveganj ter po potrebi izvedejo prilagoditve poslovnega načrta. V načrtovano uporabo kapitala so ustrezno vključene tudi postavke potrošnje kapitala, kot so redne dividende ter projekti, za katere je potreben dodatni kapital.

E.1 Lastna sredstva

Družba na dan 31.12.2017 razpolaga le z osnovnimi lastnimi viri sredstev in sicer izkazuje presežek sredstev nad obveznostmi v višini 290,6 mio EUR (na 31.12.2016: 274,8 mio EUR).

Za namene določitve osnovnih lastnih virov sredstev se osnovni lastni viri sredstva zmanjšajo za celotno vrednost udeležb v drugi finančni in kreditni instituciji (razen v zavarovalnici), ki presega 10 % postavk lastnih virov sredstev družbe (vplačanega osnovnega kapitala skupaj s kapitalskimi rezervami). Družba na 31. 12. 2017 nima tovrstnih udeležb v drugi finančni in kreditni instituciji.

Osnovi lastni viri sredstev oziroma presežek sredstev nad obveznostmi zavarovalnice se v nadaljevanju zmanjšajo tudi za:

- predvidljive dividende v višini 30,4 mio EUR, katerih višina je določena in potrjena v letnem planskem dokumentu družbe oziroma je njihova predvidena višina določena s predlogom skupščini s strani nadzornega sveta oziroma sklepa uprave družbe,
- druge postavke skladno z določili ZZavar.

Družba na 31.12.2017 ne izkazuje prilagoditev za druge postavke v skladu z ZZavar-1.

Družba na dan 31.12.2017 ne izkazuje pomožnih lastnih virov sredstev.

Struktura lastnih virov sredstev

(v tisoč EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Navadne delnice (skupaj z lastnimi delnicami)	68.417	68.417
Vplačani presežek kapitala v zvezi z navadnimi delnicami	16.208	16.208
Ustanovni kapital, prispevki članov ali enakovredna postavka osnovnih lastnih virov sredstev družb za vzajemno zavarovanje ali družb, ki delujejo po načelu vzajemnosti	0	0
Sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje	0	0
Presežek sredstev	290.579	274.794
Prednostne delnice	0	0
Vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami	0	0
Uskladitvene rezerve (= (1)-(2)-(3)-(4)-(5))	175.516	165.111
(1) Presežek sredstev nad obveznostmi	*290.579*	*274.794*
(2) Lastne delnice (v posesti neposredno in posredno)	*0*	*0*
(3) Prilagoditev za omejene postavke lastnih sredstev v zvezi s portfelji uskladitvenih prilagoditev in omejenimi skladi	*0*	*0*
(4) Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	*30.438*	*25.058*
(5) Druge postavke osnovnih lastnih sredstev	*84.625*	*84.625*
Podrejene obveznosti	0	1.535
Znesek neto odloženih terjatev za davek	0	0
Skupni osnovni lastni viri sredstev po odbitkih	**260.141**	**251.271**

V spodnji preglednici so prikazane izvedene prilagoditve kapitala, izkazanega v skladu z MSRP, pri vrednotenju bilance stanja SII.

Prilagoditve kapitala (v skladu z MSRP pri vrednotenju SII bilance stanja

(v tisoč EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kapital v skladu z MSRP	**158.055**	**157.829**
Podrejene obveznosti		1.535
Razlika pri vrednotenju udeležb		0
Razlika pri vrednotenju drugih sredstev	-76.188	-78.500
Razlika pri vrednotenju zavarovalno-tehničnih rezervacij	-220.968	-219.598
Razlika pri vrednotenju drugih obveznosti	12.255	24.133
Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	-30.438	-25.058
Manjšinski deleži		0
Primerni lastni viri sredstev v skladu s Solventnostjo II	**260.141**	**251.271**
Od tega prvi razred	*260.141*	*251.271*
Od tega drugi razred		*0*
Od tega tretji razred		*0*

Kot je razvidno iz gornje tabele, glavnina razlik na strani sredstev izvira iz prevrednotenja drugih sredstev družbe ter na strani obveznosti iz naslova prevrednotenja zavarovalno–tehničnih rezervacij v skladu z zahtevami zakonodaje Solventnost II. Podrobni opis uporabljene metodologije je zajet v razdelku D.2 tega dokumenta.

MCR in SCR družba pokriva s primernimi lastnimi viri sredstev. Zakonodaja Solventnost II razpoložljivi kapital razvršča v tri kakovostne razrede (angl. *tier*), ki se med seboj razlikujejo glede na trajanje ter zmožnost absorbiranja tveganja.

Omejitve za SCR in MCR

	Razred 1	Razred 2	Razred 3
SCR	najmanj 50 %	ni omejitev	največ 15 %
MCR	najmanj 80 %	največ 20 %	ni primeren za pokrivanje

V spodnjih dveh tabelah so prikazani zneski primernih lastnih virov sredstev za kritje SCR-a in MCR-a družbe na dan 31.12.2017 in na 31.12.2016, razvrščeni v predpisane razrede. Lastni viri sredstev družbe so na dan 31.12.2017 in na dan 31.12.2016 razvrščeni v prvi razred sredstev.

Primerni lastni viri sredstev za kritje SCR

(v tisoč EUR)	Skupaj	Razred 1	Razred 2	Razred 3
na dan 31.12.2017	260.141	260.141	/	/
na dan 31.12.2016	251.271	251.271	/	/

Primerni lastni viri sredstev za kritje MCR

(v tisoč EUR)	Skupaj	Razred 1	Razred 2	Razred 3
na dan 31.12.2017	260.141	260.141	/	/
na dan 31.12.2016	251.271	251.271	/	/

V okviru izkazanih primernih lastnih virov sredstev družba ne izkazuje postavk, za katere bi veljale prehodne ureditve nove zakonodaje.

E.2 Zahtevani solventnostni kapital in zahtevani minimalni kapital

Družba izračunava SCR in MCR v skladu s standardno formulo Solventnosti II.

Družba ne uporablja poenostavitev iz 88.-112. člena Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35. Prav tako družba v izračunu SCR-a ne uporablja parametrov, specifičnih za posamezno podjetje.

E.2.1 Zahtevani solventnostni kapital

V spodnji tabeli je prikazan skupni znesek SCR-a ter ločeno po modulih tveganj ter solventnostni količnik družbe na dan 31.12.2017 in 31.12.2016, ki predstavlja količnik med primernimi lastnimi viri sredstev in SCR-om.

Zahtevani solventnostni kapital po modulih tveganj

(v tisoč EUR)	31.12.2017	31.12.2016
SCR	**108.284**	**107.736**
Prilagoditve za TP in DT	-728	0
Operativno tveganje	10.993	10.480
Zahtevani osnovni solventnostni kapital	98.019	97.256
Vsota posameznih tveganj	158.340	154.208
Vpliv diverzifikacije tveganj	-60.321	-56.952
Tržno tveganje	29.635	38.464
Tveganje neplačila nasprotne stranke	10.756	14.029
Tveganje življenjskih zavarovanj	39.576	25.199
Tveganje zdravstvenih zavarovanj	20.177	20.521
Tveganje premoženjskih zavarovanj	58.196	55.996
Primerni lastni viri sredstev	**260.141**	**251.271**
Solventnostni količnik	**240%**	**233%**

Prikazani rezultati na 31.12.2017 niso direktno primerljivi z rezultati na 31.12.2016, ker se je metodologija izračuna nekoliko spremenila:

- V izračunu na dan 31.12.2017 se je za izračun tržnih tveganj uporabilo pristop vpogleda (angl. look through). Vpliv na višino SCR je višji od meje pomembnosti družbe.
- Pri tveganju predčasne prekinitve pogodb življenjskih zavarovanj se je na 31.12.2017 naredil podrobnejši izračun tveganja po policah. Pri tej spremembi gre za izboljšavo modela, hkrati pa tudi za uskladitev z zakonodajo. Ta sprememba poveča tveganje življenjskih zavarovanj za več,

kot znaša meja pomembnosti družbe, kar posledično pomeni zmanjšanje solventnostnega količnika.

- Vključitev presežka iz prevrednotenja naložb, razpoložljivih za prodajo (AFS), na KSŽZ skladih v prihodnja diskrecijska upravičenja ima za posledico spremembo izračuna BE na življenjskih zavarovanjih. Lastni viri sredstev se zato znižajo, vendar za manj, kot znaša meja pomembnosti družbe, se pa zmanjšajo tudi tržna tveganja, kar pa ima minimalen vpliv na solventnostni količnik družbe.
- Zaradi izboljšave modela (združitve portfelja bivše Zavarovalnice Maribor in Zavarovalnice Tilia) se je na 31.12.2017 spremenil tudi izračun BE za premoženjska zavarovanja, kar posledično pomeni, da se povečajo lastni viri sredstev za več, kot znaša meja pomembnosti družbe. Poveča se tudi solventnostni količnik družbe.

Kljub opisanim spremembam tudi letos beležimo največjo kapitalsko zahtevo na tveganju premoženjskih zavarovanj, sledijo pa jim življenjska in tržna tveganja. Na spodnji sliki so prikazani posamezni moduli tveganja standardne formule, SCR in primerni lastni viri sredstev družbe na dan 31.12.2017.

Zahtevani solventnostni kapital po modulih na dan 31.12.2017

Kot lahko vidimo iz zgornje slike, je stanje primernih lastnih virov sredstev znatno višje od SCR-a, kar potrjuje tudi visok solventnostni količnik družbe, ki na dan 31.12.2017 znaša 240 %.

Uprava in nadzorni svet Zavarovalnice Sava sta potrdila strategijo družbe do prevzemanja tveganj, ki je usklajena s pripravljenostjo za prevzem tveganj na nivoju skupine Sava Re. Eno od glavnih meril pripravljenosti za prevzem tveganj je tudi višina **solventnostnega količnika**. Posledično so v strategiji do tveganj določeni relativno visoki nivoji solventnostnega količnika, ki so sprejemljivi z vidika upravljanja tveganj in kapitala. Dodaten razlog za visoke nivoje solventnostnega količnika je tudi večja odpornost v primeru realizacije posameznih stresov in scenarijev.

E.2.2 Zahtevani minimalni kapital

Družba izračunava zahtevani minimalni kapital v skladu s členi 248 – 253 Delegirane uredbe. Zahtevani minimalni kapital za premoženjska zavarovanja se izračuna kot linearna kombinacija obračunanih premij zavarovalno-tehničnih rezervacij brez marže za tveganje. Linearna kombinacija zajema vse segmente premoženjskih zavarovanj. Zahtevani minimalni kapital za življenjska zavarovanja se izračuna kot linearna kombinacija zavarovalno-tehničnih rezervacij brez marže za tveganje ter tveganega kapitala.

Vhodni podatki, ki jih družba uporablja za izračun MCR na 31.12.2017 in na 31.12.2016 za premoženjska zavarovanja

(v tisoč EUR)	31.12.2017		31.12.2016	
	Čista najboljša ocena ZTR	Čiste obračunane premije	Čista najboljša ocena ZTR	Čiste obračunane premije
Zavarovanje za stroške zdravljenja	0	627	-51	603
Zavarovanje izpada dohodka	4.496	37.028	11.123	36.966
Nezgodno zavarovanje zaposlenih	0	0	0	0
Zavarovanje in avtomobilske odgovornosti	68.765	65.265	75.388	61.661
Drugo zavarovanje in motornih vozil	36.631	72.168	35.178	63.649
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje ter	1.002	2.153	847	2.016
Požarno zavarovanje in ter zavarovanje in druge škode na premoženju	30.028	34.172	22.737	31.627
Splošno zavarovanje in odgovornosti	17.680	11.726	22.286	11.293
Kreditno in kavcijsko zavarovanje in	4.417	4.559	5.361	5.529
Zavarovanje in stroškov postopka	4	220	59	228
Zavarovanje in pomoči	295	3.351	-487	3.166
Zavarovanje in različnih finančnih izgub	454	1.328	545	1.082

Vhodni podatki, ki jih družba uporablja za izračun MCR na 31.12.2017 in na 31.12.2016 za življenjska zavarovanja

(v tisoč EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Zavarovalne obveznosti z udeležbo pri dobičku – zajamčena upravičenja	263.884	278.152
Zavarovalne obveznosti z udeležbo pri dobičku – prihodnja diskrecijska upravičenja	24.752	14.037
Obveznosti iz zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	111.841	93.516
Druge obveznosti iz življenjskih in zdravstvenih (po)zavarovanj	63.185	77.091
Tvegan kapital za vse obveznosti iz življenjskega (po)zavarovanja	1.684.793	1.445.643

V spodnji tabeli je prikazan znesek zahtevanega minimalnega kapitala družbe na dan 31.12.2017 in 31.12.2016.

Zahtevani minimalni kapital

(v tisoč EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Združeni MCR	47.187	47.845
Absolutni prag za MCR	7.400	7.400
MCR	**47.187**	**47.845**
Primerni lastni viri sredstev za pokrivanje MCR	260.141	251.271
MCR količnik	**551%**	**525%**

E.3 Uporaba podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, temelječega na trajanju, pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala

Pri izračunu zahtevanega solventnostnega kapitala podmodula tveganja lastniških vrednostnih papirjev, temelječega na trajanju, ne uporabljamo.

E.4 Razlika med standardno formulo in kakršnim koli uporabljenim notranjim modelom

Razlik med standardno formulo in notranjim modelom ni, saj družba za izračun zahtevanega solventnostnega kapitala ne uporablja notranjega modela.

E.5 Neskladnost z zahtevanim minimalnim kapitalom in neskladnost z zahtevanim solventnostnim kapitalom

Družba je na dan 31.12.2017 skladna z zakonodajo, saj izkazuje solventnostni količnik, višji od zahtevanih 100 %. Prav tako ima družba na dan 31.12.2017 visok presežek primernih lastnih virov sredstev nad zahtevanim minimalnim kapitalom.

Iz opravljenih projekcij zahtevanega solventnostnega kapitala in primernih lastnih virov sredstev ocenjujemo, da bo solventnosti količnik družbe v obdobju celotnega strateškega načrta višji od 100 %, kar zahteva zakonodajni okvir, in zato ne pričakujemo dodatnih ukrepov v smislu izpolnjevanja kapitalskih zahtev.

E.6 Druge informacije

Družba je vse pomembne informacije prikazala v poglavjih od E.1 do E.5.

F Slovar izbranih strokovnih izrazov

Slovenski izraz	Angleški izraz	Pomen
EIOPA	**European insurance and occupational pensions authority**	Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine.
Kakovostni razredi kapitala	**Tiers**	Postavke lastnih virov sredstev se na podlagi meril (na primer: trajanje, ali gre za osnovni ali pomožni lastni vir sredstev) razvrstijo v tri razrede.
Lastna ocena tveganj in solventnosti – ORSA	**Own risk and solvency assessment – ORSA**	Lastna ocena tveganj, povezanih s poslovnim in strateškim načrtom družbe, ter ocena ustreznosti lastnih virov sredstev za pokrivanje tveganj.
Meje dovoljenega tveganja	**Risk tolerance limits**	Meje za posamezne kategorije tveganj, vključene v profil tveganj družbe, in meje za mere tveganj, ki se spremljajo pri vsakodnevnem upravljanju tveganj. Določijo se enkrat letno in v skladu s pripravljenostjo za prevzem tveganj, določeno v strategiji prevzemanja tveganj družbe, temeljiti pa morajo na analizah občutljivosti, stresnih testih in scenarijih ali strokovni presoji.
Modificirano trajanje	**Modified duration**	Modificirano trajanje meri občutljivost portfelja na vzporedne premike na krivulji obrestnih mer. Sprememba obrestnih mer za +/-1 % ima na portfelj aproksimativno vpliv -/+MD %.
MSRP	**IFRS**	Mednarodni standardi računovodskega poročanja. V Evropski uniji poenotena zbirka predpisov, ki urejajo računovodsko evidentiranje poslovanja.
Načrt neprekinjenega delovanja	**Business continuity procedures**	Dokument, ki vključuje postopke zagotavljanja neprekinjenega delovanja ključnih delovnih procesov in sistemov. Krizni načrt je sestavni del načrta neprekinjenega poslovanja ter določa tehnične in organizacijske ukrepe za ponovno vzpostavitev delovanja in zmanjšanja posledic hudih motenj poslovanja.
Največja verjetna škoda – PML	**Probable maximum loss – PML**	To je maksimalni znesek škode, ki po oceni zavarovalnice lahko nastane na zavarovanem riziku v enem škodnem dogodku. Običajno je izražen v odstotku od zavarovalne vsote, v skrajnem primeru je enak celotni zavarovalni vsoti (PML predstavlja v tem primeru 100 odstotkov zavarovalne vsote).
Operativni limiti	**Operational limits**	Na podlagi izraženih mej dovoljenega tveganja se postavijo operativne omejitve za posamezna področja: na primer meje pri sklepanju zavarovanj ali naložbene meje, ki jih zaposleni prve obrambne linije uporabljajo pri vsakodnevnem upravljanju tveganj in omogočajo, da družba ostane znotraj pripravljenosti za prevzem tveganj.
Osnovni zahtevani solventnostni kapital – BSCR	**Basic solvency capital requirement – BSCR**	Osnovni zahtevani solventnostni kapital po standardni formuli je znesek, ki temelji na zakonsko predpisanem izračunu teh tveganj: tveganje premoženjskih zavarovanj, tveganje življenjskih zavarovanj, tveganje zdravstvenih zavarovanj, tržno tveganje in tveganje neplačila nasprotne stranke.
Parametri, specifični za posamezno podjetje – USP	**Undertaking-specific parameters – USP**	V okviru standardne formule lahko (po)zavarovalnice standardne odklone za tveganje premije in rezervacije NSLT zdravstvenih zavarovanj za posle, za katere se uporablja sistem za izravnavo zdravstvenega tveganja, nadomestijo s parametri, specifičnimi za zavarovalnico in pozavarovalnico, v skladu s členom 104(7) Direktive 2009/138/ES.
Poročilo o solventnosti in finančnem položaju – PSFP	**Solvency and financial condition report – SFCR**	Zavarovalnice in pozavarovalnice najmanj enkrat letno javno objavijo poročilo o solventnosti in finančnem položaju. Poročilo vsebuje opis poslov in delovanja družbe, sistema upravljanja, profila tveganj, vrednotenja za namene Solventnosti II, strukture in kakovosti lastnih virov ter znesek zahtevanega in minimalnega solventnostnega kapitala družbe.

Primerni lastni viri sredstev	**Own funds**	Lastni viri sredstev, primerni za pokrivanje zahtevanega solventnostnega kapitala.
Pripravljenost za prevzem tveganj	**Risk appetite**	Stopnja tveganja, ki jo je družba pripravljena prevzeti v skladu s svojimi strateškimi cilji. V Savi Re je opredeljena s sprejemljivim solventnostnim količnikom, stopnjo likvidnosti sredstev, dobičkovnostjo zavarovalnih produktov in tveganjem ugleda.
Profil tveganj	**Risk profile**	Vsa tveganja, ki jim je družba izpostavljena, in količinska opredelitev te izpostavljenosti za vse kategorije tveganj.
Katalog tveganj	**Risk Register**	Seznam vseh prepoznanih tveganj, ki ga družba vodi in redno posodablja.
Scenarijski test	**Scenario test**	Scenarijski test se nanaša na ugotavljanje učinka hkratne spremembe več parametrov, na primer istočasne spremembe v različnih skupinah tveganj, ki vplivajo na zavarovalne posle, vrednosti finančnih naložb in spremembo obrestnih mer.
Sistem upravljanja tveganj	**Risk management system**	Sistem upravljanja tveganj je skupek vseh ukrepov, ki jih sprejme zavarovalnica za upravljanje (tj. prepoznavanje, spremljanje, merjenje, upravljanje, poročanje) pomembnih tveganj, izhajajočih iz dejavnosti družbe in zunanjega okolja, zato da čimbolj izboljša izpolnjevanje strateških ciljev in čimbolj omeji možnost izgube lastnih virov sredstev.
Solventnostni količnik	**Solvency ratio**	Količnik primernih lastnih virov sredstev in zahtevanega solventnostnega kapitala, ki predstavlja kapitalsko ustreznost družbe skladno z načeli Solventnosti II. Količnik, ki presega 100 odstotkov, kaže, da ima družba dovolj virov za kritje zahtevanega solventnostnega kapitala.
Standardna formula	**Standard formula**	Niz izračunov, ki so določeni s predpisi Solventnost II in se uporabljajo za določitev zahtevanega solventnostnega kapitala.
Stresni test	**Stress test**	Stresni test se nanaša na spremembo posameznega parametra, ki vpliva na vrednost sredstev, obveznosti in/ali lastnih virov sredstev družbe, ter na ugotavljanje učinka teh sprememb na njihovo vrednost.
Tržna vrednost	**Market value**	Vrednost, po kateri se sredstva oziroma obveznosti vrednotijo z zneskom, po katerem bi se sredstvo izmenjalo oziroma obveznosti prenesle/poravnale med dobro obveščenima strankama s pravico razpolaganja v strogo poslovnem odnosu. Zneski temeljijo na cenah aktivnih in likvidnih trgov, ki so podjetju na voljo in se običajno uporabljajo.
Vrednost enote premoženja – VEP	**Unit value**	Vrednost enote premoženja ali vrednost točke nam pove, koliko je vredna posamezna enota premoženja podsklada krovnega sklada, in se redno objavlja.
Zahtevani minimalni kapital – MCR	**Minimum capital requirement – MCR**	Zahtevani minimalni kapital je enak znesku lastnih virov sredstev, pod katerim bi bili zavarovalci, zavarovanci ali drugi upravičenci zavarovalnih pogodb izpostavljeni nesprejemljivi stopnji tveganja, če se zavarovalnici dovoli nadaljnje poslovanje.
Zahtevani solventnostni kapital – SCR	**Solvency capital requirement – SCR**	Zahtevani solventnostni kapital je znesek, ki temelji na zakonsko predpisanem izračunu vseh merljivih tveganj, vključujoč tveganja premoženjskih zavarovanj, tveganja življenjskih zavarovanj, tveganja zdravstvenih zavarovanj, tržna tveganja, tveganja neplačila nasprotne stranke in operativna tveganja.

G Predloge

Predloge so navedene v Prilogi A tega dokumenta.

Po Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2015/2452 z dne 2.decembra 2015 družba kot del svojega poročila o solventnosti in finančnem položaju javno razkrije naslednje predloge:

- S.02.01.02 – Bilanca stanja,
- S.05.01.02 - Premije, zahtevki in odhodki po vrstah poslovanja,
- S.05.02.01 - Premije, zahtevki in odhodki po državah,
- S.12.01.02 - Zavarovalno-tehnične rezervacije za SLT življenjska in zdravstvena zavarovanja,
- S.17.01.02 - Zavarovalno-tehnične rezervacije za neživljenjska zavarovanja,
- S.19.01.21 - Zavarovalni zahtevki iz neživljenjskih zavarovanj,
- S.22.01.21 - Učinek ukrepov v zvezi z dolgoročnimi jamstvi in prehodnih ukrepov,
- S.23.01.01 – Lastna sredstva,
- S.25.01.21 - Zahtevani solventnostni kapital – za podjetja, ki uporabljajo standardno formulo,
- S.28.02.01 - Zahtevani minimalni kapital – tako življenjska kot neživljenjska zavarovanja.

Priloga A – Predloge

S.02.01.02 Bilanca stanja

		Vrednost po Solventnosti II C0010
Sredstva		
Dobro ime	**R0010**	
Odloženi stroški pridobitve	**R0020**	
Neopredmetena sredstva	**R0030**	**0**
Odložene terjatve za davek	**R0040**	**9.851**
Presežek iz naslova pokojninskih shem	**R0050**	**0**
Opredmetena osnovna sredstva v posesti za lastno uporabo	**R0060**	**25.475**
Naložbe (razen sredstev v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja)	**R0070**	**801.648**
Nepremičnine (razen za lastno uporabo)	R0080	4.060
Deleži v povezanih podjetjih, vključno z udeležbami	R0090	316
Lastniški vrednostni papirji	R0100	6.797
Lastniški vrednostni papirji, ki kotirajo na borzi	R0110	6.181
Lastniški vrednostni papirji, ki ne kotirajo na borzi	R0120	616
Obveznice	R0130	744.936
Državne obveznice	R0140	432.572
Podjetniške obveznice	R0150	312.364
Strukturirani vrednostni papirji	R0160	0
Vrednostni papirji, zavarovani s premoženjem	R0170	0
Kolektivni naložbeni podjemi	R0180	30.610
Izvedeni finančni instrumenti	R0190	0
Depoziti, ki niso denarni ustrezniki	R0200	14.930
Druge naložbe	R0210	0
Sredstva v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na indeks ali enoto premoženja	R0220	**144.737**
Krediti in hipoteke	R0230	**674**
Posojila, vezana na police	R0240	130
Krediti in hipoteke posameznikom	R0250	54
Drugi krediti in hipoteke	R0260	491
Izterljivi zneski iz pozavarovanj iz naslova:	R0270	**39.350**
neživljenjskih zavarovanj in zdravstvenih zavarovanj, podobnih neživljenjskim	R0280	35.827
neživljenjskih zavarovanj brez zdravstvenih zavarovanj	R0290	33.965
zdravstvenih zavarovanj, podobnih neživljenjskim	R0300	1.862
življenjskih zavarovanj in zdravstvenih zavarovanj, podobnih življenjskim, razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	R0310	3.466
zdravstvenih zavarovanj, podobnih življenjskim	R0320	0
življenjskih zavarovanj, razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	R0330	3.466
življenjskih zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	R0340	57
Depoziti pri cedentih	**R0350**	**0**
Terjatve iz naslova zavarovanj in terjatve do posrednikov	**R0360**	**15.669**
Terjatve iz naslova pozavarovanj	**R0370**	**8.531**
Terjatve (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	**R0380**	**777**
Lastne delnice (v posesti neposredno)	**R0390**	**0**
Zneski, dolgovani podjetju v zvezi s postavkami lastnih sredstev ali ustanovnim kapitalom, ki je bil vpoklican in še ni vplačan	**R0400**	**0**
Denar in denarni ustrezniki	**R0410**	**25.913**
Vsa druga sredstva, ki niso prikazana drugje	**R0420**	**2.997**
Sredstva skupaj	**R0500**	**1.075.623**

Obveznosti		
Zavarovalno-tehnične rezervacije – neživljenjska zavarovanja	**R0510**	**219.313**
Zavarovalno-tehnične rezervacije – neživljenjska zavarovanja (brez zdravstvenih zavarovanj)	R0520	205.908
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0530	0
Najboljša ocena	R0540	193.242
Marža za tveganje	R0550	12.667
Zavarovalno-tehnične rezervacije – zdravstvena zavarovanja (podobna neživljenjskim)	R0560	13.405
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0570	0
Najboljša ocena	R0580	6.235
Marža za tveganje	R0590	7.170
Zavarovalno-tehnične rezervacije – življenjska zavarovanja (razen zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja)	**R0600**	**369.515**
Zavarovalno-tehnične rezervacije – zdravstvena zavarovanja (podobna življenjskim)	R0610	-1.425
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0620	0
Najboljša ocena	R0630	-1.824
Marža za tveganje	R0640	399
Zavarovalno-tehnične rezervacije – življenjska zavarovanja (razen zdravstvenih zavarovanj in zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja)	R0650	370.940
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0660	0
Najboljša ocena	R0670	357.112
Marža za tveganje	R0680	13.828
Zavarovalno-tehnične rezervacije – zavarovanja, vezana na indeks ali enoto premoženja	**R0690**	**119.275**
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0700	0
Najboljša ocena	R0710	111.898
Marža za tveganje	R0720	7.377
Druge zavarovalno-tehnične rezervacije	**R0730**	
Pogojne obveznosti	**R0740**	**0**
Rezervacije, razen zavarovalno-tehničnih rezervacij	**R0750**	**6.857**
Obveznosti iz naslova pokojninskih shem	**R0760**	**0**
Depoziti pozavarovateljev	**R0770**	**0**
Odložene obveznosti za davek	**R0780**	**44.123**
Izvedeni finančni instrumenti	**R0790**	**0**
Zneski, dolgovani kreditnim institucijam	**R0800**	**0**
Finančne obveznosti, razen zneskov, dolgovanih kreditnim institucijam	**R0810**	**0**
Obveznosti iz naslova zavarovanja in obveznosti do posrednikov	**R0820**	**15.597**
Obveznosti iz naslova pozavarovanja	**R0830**	**2.187**
Obveznosti (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	**R0840**	**6.319**
Podrejene obveznosti	**R0850**	**0**
Podrejene obveznosti, ki niso del osnovnih lastnih sredstev	R0860	0
Podrejene obveznosti, ki so del osnovnih lastnih sredstev	R0870	0
Vse druge obveznosti, ki niso prikazane drugje	**R0880**	**1.858**
Obveznosti skupaj	**R0900**	**785.044**
Presežek sredstev nad obveznostmi	**R1000**	**290.579**

S.05.01.02 Premije, zahtevki in odhodki po vrstah poslovanja

		Vrsta poslovanja za: zavarovalne in pozavarovalne obveznosti iz neživljenjskega zavarovanja (neposredni posli in sprejeto proporcionalno pozavarovanje)			
		Zavarovanje za stroške zdravljenja	Zavarovanje izpada dohodka	Nezgodno zavarovanje zaposlenih	Zavarovanje avtomobilske odgovornosti
		C0010	C0020	C0030	C0040
Obračunane premije					
bruto – neposredni posli	R0110	1.296	40.549	0	77.378
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0120	0	0	0	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0130				
delež pozavarovateljev	R0140	670	3.521	0	12.113
neto	R0200	627	37.028	0	65.265
Prihodki od premije					
bruto – neposredni posli	R0210	1.332	40.818	0	74.566
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0220	0	0	0	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0230				
delež pozavarovateljev	R0240	697	3.563	0	11.282
neto	R0300	635	37.255	0	63.284
Odhodki za škode					
bruto – neposredni posli	R0310	191	15.463	0	43.125
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0320	0	0	0	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0330				
delež pozavarovateljev	R0340	188	976	0	7.124
neto	R0400	4	14.488	0	36.001
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij					
bruto – neposredni posli	R0410	-402	-244	0	-32
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0420	0	0	0	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0430				
delež pozavarovateljev	R0440	0	-2	0	9
neto	R0500	-402	-242	0	-41
Odhodki	**R0550**	779	11.399	0	17.248
Drugi odhodki	**R1200**				
Odhodki skupaj	**R1300**				

		Vrsta poslovanja za: zavarovalne in pozavarovalne obveznosti iz neživljenjskega zavarovanja (neposredni posli in sprejeto proporcionalno pozavarovanje)			
		Druga zavarovanja motornih vozil	Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	Požarno in drugo škodno zavarovanje	Splošno zavarovanje odgovornosti
		C0050	C0060	C0070	C0080
Obračunane premije					
bruto – neposredni posli	R0110	86.360	2.875	55.627	15.630
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0120	0	0	0	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0130				
delež pozavarovateljev	R0140	14.192	721	21.455	3.904
neto	R0200	72.168	2.153	34.172	11.726
Prihodki od premije					
bruto – neposredni posli	R0210	81.662	2.797	54.999	15.424
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0220	0	0	0	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0230				
delež pozavarovateljev	R0240	13.484	717	21.175	3.690
neto	R0300	68.178	2.080	33.824	11.734
Odhodki za škode					
bruto – neposredni posli	R0310	61.424	1.237	36.699	1.034
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0320	0	0	0	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0330				
delež pozavarovateljev	R0340	9.032	599	11.353	-342
neto	R0400	52.391	638	25.345	1.376
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij					
bruto – neposredni posli	R0410	-83	-14	1.300	-78
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0420	0	0	0	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0430				
delež pozavarovateljev	R0440	5	3	-29	-6
neto	R0500	-88	-17	1.328	-72
Odhodki	**R0550**	16.914	765	15.688	7.194
Drugi odhodki	**R1200**				
Odhodki skupaj	**R1300**				

		Vrsta poslovanja za: zavarovalne in pozavarovalne obveznosti iz neživljenjskega zavarovanja (neposredni posli in sprejeto proporcionalno pozavarovanje)			
		Kreditno in kavcijsko zavarovanje	Zavarovanje stroškov postopka	Zavarovanje pomoči	Različne finančne izgube
		C0090	C0100	C0110	C0120
Obračunane premije					
bruto – neposredni posli	R0110	5.428	759	10.918	2.006
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0120	0	0	0	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0130				
delež pozavarovateljev	R0140	869	539	7.567	677
neto	R0200	4.559	220	3.351	1.328
Prihodki od premije					
bruto – neposredni posli	R0210	4.367	755	10.162	1.945
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0220	0	0	0	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0230				
delež pozavarovateljev	R0240	723	540	7.139	647
neto	R0300	3.644	215	3.023	1.298
Odhodki za škode					
bruto – neposredni posli	R0310	1.671	1	6.623	1.129
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0320	0	0	0	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0330				
delež pozavarovateljev	R0340	-343	0	6.007	254
neto	R0400	2.015	1	616	874
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij					
bruto – neposredni posli	R0410	-550	1	6	-47
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0420	0	0	0	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0430				
delež pozavarovateljev	R0440	-68	0	0	3
neto	R0500	-482	1	6	-50
Odhodki	**R0550**	772	320	2.175	296
Drugi odhodki	**R1200**				
Odhodki skupaj	**R1300**				

		Vrsta poslovanja za: sprejeto neproporcionalno pozavarovanje				Skupaj
		Zdravstveno	Pozavarovanje odgovornosti	Pomorsko, letalsko in transportno	Premoženjsko	
		C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
Obračunane premije						
bruto – neposredni posli	R0110					298.826
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0120					0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0130	0	0	0	0	0
delež pozavarovateljev	R0140	0	0	0	0	66.229
neto	R0200	0	0	0	0	232.598
Prihodki od premije						
bruto – neposredni posli	R0210					288.826
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0220					0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0230	0	0	0	0	0
delež pozavarovateljev	R0240	0	0	0	0	63.657
neto	R0300	0	0	0	0	225.170
Odhodki za škode						
bruto – neposredni posli	R0310					168.597
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0320					0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0330	0	0	0	0	0
delež pozavarovateljev	R0340	0	0	0	0	34.848
neto	R0400	0	0	0	0	133.750
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij						
bruto – neposredni posli	R0410					-144
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0420					0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0430	0	0	0	0	0
delež pozavarovateljev	R0440	0	0	0	0	-84
neto	R0500	0	0	0	0	-59
Odhodki	**R0550**	0	0	0	0	73.551
Drugi odhodki	**R1200**					4.184
Odhodki skupaj	**R1300**					77.735

		Vrsta poslovanja za: obveznosti iz življenjskih zavarovanj						Obveznosti iz življenjskih pozavarovanj		Skupaj
		Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	Druga življenjska zavarovanja	Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	Zdravstveno pozavarovanje	Življenjsko pozavarovanje	
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Obračunane premije										
bruto	R1410	310	19.446	27.229	19.929	0	0	0	0	66.913
delež pozavarovateljev	R1420	0	9	119	349	0	0	0	0	477
neto	R1500	310	19.436	27.110	19.579	0	0	0	0	66.436
Prihodki od premije										
bruto	R1510	306	19.518	27.229	19.935	0	0	0	0	66.988
delež pozavarovateljev	R1520	0	9	119	298	0	0	0	0	425
neto	R1600	306	19.509	27.110	19.638	0	0	0	0	66.563
Odhodki za škode										
bruto	R1610	157	26.557	17.403	20.203	0	3.361	0	0	67.682
delež pozavarovateljev	R1620	0	0	42	137	0	525	0	0	703
neto	R1700	157	26.557	17.361	20.067	0	2.836	0	0	66.979
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij										
bruto	R1710	85	2.345	-10.454	8.355	0	0	0	0	329
delež pozavarovateljev	R1720	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neto	R1800	85	2.345	-10.454	8.355	0	0	0	0	329
Odhodki	R1900	-128	3.389	5.446	5.503	0	212	0	0	14.422
Drugi odhodki	R2500									211
Odhodki skupaj	R2600									14.634

S.05.02.01 Premije, zahtevki in odhodki po državah

		Matična država C0080
Obračunane premije		
bruto – neposredni posli	R0110	287.575
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0120	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0130	0
delež pozavarovateljev	R0140	63.904
neto	R0200	223.671
Prihodki od premije		
bruto – neposredni posli	R0210	278.685
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0220	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0230	0
delež pozavarovateljev	R0240	61.987
neto	R0300	216.698
Odhodki za škode		
bruto – neposredni posli	R0310	162.798
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0320	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0330	0
delež pozavarovateljev	R0340	34.208
neto	R0400	128.591
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij		
bruto – neposredni posli	R0410	-481
bruto – sprejeto proporcionalno pozavarovanje	R0420	0
bruto – sprejeto neproporcionalno pozavarovanje	R0430	0
delež pozavarovateljev	R0440	-86
neto	R0500	-396
Odhodki	**R0550**	**69.550**
Drugi odhodki	**R1200**	4.027
Odhodki skupaj	**R1300**	73.577

		Matična država C0220
Obračunane premije		
bruto	R1410	63.268
delež pozavarovateljev	R1420	458
neto	R1500	62.810
Prihodki od premije		
bruto	R1510	63.343
delež pozavarovateljev	R1520	416
neto	R1600	62.927
Odhodki za škode		
bruto	R1610	66.809
delež pozavarovateljev	R1620	703
neto	R1700	66.106
Spremembe drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij		
bruto	R1710	1.688
delež pozavarovateljev	R1720	0
neto	R1800	1.688
Odhodki	**R1900**	**12.532**
Drugi odhodki	**R2500**	211
Odhodki skupaj	**R2600**	12.744

S.12.01.02 Zavarovalno-tehnične rezervacije za SLT življenjska in zdravstvena zavarovanja

		Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja		
				Pogodbe brez opcij in jamstev	Pogodbe z opcijami ali jamstvi
		C0020	C0030	C0040	C0050
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	**R0010**				
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke pri ZTR, izračunanih kot celoti	**R0020**				
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot vsota najboljše ocene in marže za tveganje					
Najboljša ocena					
Bruto najboljša ocena	R0030	288.641		111.898	0
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke	R0080	5		57	0
Najboljša ocena, zmanjšana za izterljive zneske iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja, skupaj	R0090	288.636		111.841	0
Marža za tveganje	R0100	6.908	7.377		
Znesek prehodnega odbitka pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah					
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0110	0	0		
Najboljša ocena	R0120	0		0	0
Marža za tveganje	R0130	0	0		
Zavarovalno-tehnične rezervacije skupaj	**R0200**	**295.549**	**119.275**		

		Druga življenjska zavarovanja			Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj
			Pogodbe brez opcij in jamstev	Pogodbe z opcijami ali jamstvi	
		C0060	C0070	C0080	C0090
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	**R0010**				
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke pri ZTR, izračunanih kot celoti	**R0020**				
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot vsota najboljše ocene in marže za tveganje					
Najboljša ocena					
Bruto najboljša ocena	R0030		-13.505	63.161	18.815
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke	R0080		22	27	3.412
Najboljša ocena, zmanjšana za izterljive zneske iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja, skupaj	R0090		-13.527	63.134	15.403
Marža za tveganje	R0100	6.781			139
Znesek prehodnega odbitka pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah					
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0110	0			0
Najboljša ocena	R0120		0	0	0
Marža za tveganje	R0130	0			0
Zavarovalno-tehnične rezervacije skupaj	**R0200**	**56.437**			**18.954**

		Sprejeto pozavarovanje	Skupaj (življenjska zavarovanja razen zdravstvenih, vključno z na enoto premoženja vezanimi zavarovanji)	Zdravstveno zavarovanje (neposredni posli)		
					Pogodbe brez opcij in jamstev	Pogodbe z opcijami ali jamstvi
		C0100	C0150	C0160	C0170	C0180
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	**R0010**					
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke pri ZTR, izračunanih kot celoti	**R0020**					
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot vsota najboljše ocene in marže za tveganje						
Najboljša ocena						
Bruto najboljša ocena	R0030	0	469.010		-1.824	0
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke	R0080	0	3.523		0	0
Najboljša ocena, zmanjšana za izterljive zneske iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja, skupaj	R0090	0	465.487		-1.824	0
Marža za tveganje	R0100	0	21.205	399		
Znesek prehodnega odbitka pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah						
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0110	0	0	0		
Najboljša ocena	R0120	0	0		0	0
Marža za tveganje	R0130	0	0	0		
Zavarovalno-tehnične rezervacije skupaj	**R0200**	**0**	**490.216**	**-1.425**		

		Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	Zdravstveno pozavarovanje (sprejeto pozavarovanje)	Skupaj (zdravstvena zavarovanja, podobna življenjskim)
		C0190	C0200	C0210
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	**R0010**			
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke pri ZTR, izračunanih kot celoti	**R0020**			
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot vsota najboljše ocene in marže za tveganje				
Najboljša ocena				
Bruto najboljša ocena	R0030	0	0	**-1.824**
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke	R0080	0	0	**0**
Najboljša ocena, zmanjšana za izterljive zneske iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja, skupaj	R0090	0	0	**-1.824**
Marža za tveganje	R0100	0	0	**399**
Znesek prehodnega odbitka pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah				
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0110	0	0	**0**
Najboljša ocena	R0120	0	0	**0**
Marža za tveganje	R0130	0	0	**0**
Zavarovalno-tehnične rezervacije skupaj	**R0200**	**0**	**0**	**-1.425**

S.17.01.02 Zavarovalno-tehnične rezervacije za neživljenjska zavarovanja

		Neposredni posli in sprejeto proporcionalno pozavarovanje			
		Zavarovanje za stroške zdravljenja	Zavarovanje izpada dohodka	Nezgodno zavarovanje zaposlenih	Zavarovanje avtomobilske odgovornosti
		C0020	C0030	C0040	C0050
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	**R0010**				
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke pri ZTR, izračunanih kot celoti	**R0050**				
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot vsota najboljše ocene in marže za tveganje					
Najboljša ocena					
Zavarovalno-tehnične rezervacije za prenosne premije					
Bruto	R0060	-50	-11.251	0	19.470
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke	R0140	149	-226	0	827
Neto najboljša ocena ZTR za prenosne premije	R0150	-199	-11.026	0	18.643
Škodne rezervacije					
Bruto	R0160	491	17.045	0	62.663
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke	R0240	416	1.523	0	12.542
Neto najboljša ocena škodnih rezervacij	R0250	76	15.522	0	50.122
Najboljša ocena skupaj – bruto	R0260	442	5.793	0	82.133
Najboljša ocena skupaj – neto	R0270	-123	4.496	0	68.765
Marža za tveganje	R0280	31	7.139	0	3.805
Znesek prehodnega odbitka pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah					
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0290	0	0	0	0
Najboljša ocena	R0300	0	0	0	0
Marža za tveganje	R0310	0	0	0	0
Zavarovalno-tehnične rezervacije skupaj					
Zavarovalno-tehnične rezervacije skupaj	R0320	472	12.933	0	85.938
Izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke, skupaj	R0330	565	1.297	0	13.369
Zavarovalno-tehnične rezervacije, zmanjšane za izterljive zneske iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja, skupaj	R0340	-92	11.636	0	72.569

		Neposredni posli in sprejeto proporcionalno pozavarovanje			
		Druga zavarovanja motornih vozil	Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	Požarno in drugo škodno zavarovanje	Splošno zavarovanje odgovornosti
		C0060	C0070	C0080	C0090
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	**R0010**				
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke pri ZTR, izračunanih kot celoti	**R0050**				
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot vsota najboljše ocene in marže za tveganje					
Najboljša ocena					
Zavarovalno-tehnične rezervacije za prenosne premije					
Bruto	R0060	24.746	284	13.096	-893
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke	R0140	1.456	18	12	-682
Neto najboljša ocena ZTR za prenosne premije	R0150	23.289	266	13.084	-211
Škodne rezervacije					
Bruto	R0160	15.732	1.361	26.216	21.363
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke	R0240	2.390	625	9.272	3.473
Neto najboljša ocena škodnih rezervacij	R0250	13.342	736	16.944	17.891
Najboljša ocena skupaj – bruto	R0260	40.477	1.645	39.312	20.471
Najboljša ocena skupaj – neto	R0270	36.631	1.002	30.028	17.680
Marža za tveganje	R0280	3.186	359	2.277	1.630
Znesek prehodnega odbitka pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah					
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0290	0	0	0	0
Najboljša ocena	R0300	0	0	0	0
Marža za tveganje	R0310	0	0	0	0
Zavarovalno-tehnične rezervacije skupaj					
Zavarovalno-tehnične rezervacije skupaj	R0320	43.663	2.004	41.590	22.101
Izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke, skupaj	R0330	3.846	643	9.284	2.791
Zavarovalno-tehnične rezervacije, zmanjšane za izterljive zneske iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja, skupaj	R0340	39.817	1.361	32.306	19.310

		Neposredni posli in sprejeto proporcionalno pozavarovanje			
		Kreditno in kavcijsko zavarovanje	Zavarovanje stroškov postopka	Zavarovanje pomoči	Različne finančne izgube
		C0100	C0110	C0120	C0130
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	**R0010**				
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke pri ZTR, izračunanih kot celoti	**R0050**				
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot vsota najboljše ocene in marže za tveganje					
Najboljša ocena					
Zavarovalno-tehnične rezervacije za prenosne premije					
Bruto	R0060	4.187	-225	3.236	254
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke	R0140	223	-225	3.145	-51
Neto najboljša ocena ZTR za prenosne premije	R0150	3.964	0	91	305
Škodne rezervacije					
Bruto	R0160	534	4	1.010	203
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke	R0240	81	0	806	53
Neto najboljša ocena škodnih rezervacij	R0250	453	4	204	150
Najboljša ocena skupaj – bruto	R0260	4.721	-221	4.246	457
Najboljša ocena skupaj – neto	R0270	4.417	4	295	454
Marža za tveganje	R0280	950	18	299	143
Znesek prehodnega odbitka pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah					
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0290	0	0	0	0
Najboljša ocena	R0300	0	0	0	0
Marža za tveganje	R0310	0	0	0	0
Zavarovalno-tehnične rezervacije skupaj					
Zavarovalno-tehnične rezervacije skupaj	R0320	5.671	-203	4.545	600
Izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke, skupaj	R0330	304	-225	3.950	2
Zavarovalno-tehnične rezervacije, zmanjšane za izterljive zneske iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja, skupaj	R0340	5.367	22	594	597

		Sprejeto neproporcionalno pozavarovanje				Obveznosti iz neživljenjskih zavarovanj skupaj
		Neproporcionalno zdravstveno pozavarovanje	Neproporcionalno pozavarovanje odgovornosti	Neproporcionalno pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	Neproporcionalno premoženjsko pozavarovanje	
		C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	**R0010**					
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke pri ZTR, izračunanih kot celoti	**R0050**					
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot vsota najboljše ocene in marže za tveganje						
Najboljša ocena						
Zavarovalno-tehnične rezervacije za prenosne premije						
Bruto	R0060	0	0	0	0	52.855
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke	R0140	0	0	0	0	4.647
Neto najboljša ocena ZTR za prenosne premije	R0150	0	0	0	0	48.208
Škodne rezervacije						
Bruto	R0160	0	0	0	0	146.622
Skupaj izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke	R0240	0	0	0	0	31.180
Neto najboljša ocena škodnih rezervacij	R0250	0	0	0	0	115.442
Najboljša ocena skupaj – bruto	R0260	0	0	0	0	199.477
Najboljša ocena skupaj – neto	R0270	0	0	0	0	163.650
Marža za tveganje	R0280	0	0	0	0	19.836
Znesek prehodnega odbitka pri zavarovalno-tehničnih rezervacijah						
Zavarovalno-tehnične rezervacije, izračunane kot celota	R0290	0	0	0	0	0
Najboljša ocena	R0300	0	0	0	0	0
Marža za tveganje	R0310	0	0	0	0	0
Zavarovalno-tehnične rezervacije skupaj						
Zavarovalno-tehnične rezervacije skupaj	R0320	0	0	0	0	219.313
Izterljivi zneski iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja po prilagoditvi za pričakovane izgube zaradi neplačila nasprotne stranke, skupaj	R0330	0	0	0	0	35.827
Zavarovalno-tehnične rezervacije, zmanjšane za izterljive zneske iz pozavarovanj/namenskih družb ter končnega pozavarovanja, skupaj	R0340	0	0	0	0	183.486

S.19.01.21 Zavarovalni zahtevki iz neživljenjskih zavarovanj

Posli na področju neživljenjskih zavarovanj skupaj

Leto nezgode/pogodbeno leto Z0010 Leto nezgode

Obračunani bruto zneski škod (nekumulativno) (absolutni znesek)

		Razvojno leto										
	Leto	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110
Predhodno	R0100	684.850	333.874	76.445	43.782	24.286	16.657	12.930	9.507	7.689	7.051	15.892
N-9	R0160	137.286	55.036	8.431	5.035	1.970	1.634	1.362	661	468	270	
N-8	R0170	119.253	41.597	6.792	4.345	2.090	1.825	1.011	500	515		
N-7	R0180	94.148	39.577	6.769	3.321	2.222	909	456	424			
N-6	R0190	88.223	36.532	6.303	3.275	1.691	809	700				
N-5	R0200	96.550	45.795	7.124	4.963	2.153	1.856					
N-4	R0210	94.460	38.928	6.403	4.063	1.974						
N-3	R0220	99.880	45.070	5.942	3.117							
N-2	R0230	88.776	37.469	6.265								
N-1	R0240	96.677	43.360									
N	R0250	99.685										

		V tekočem letu	Vsota posameznih let (kumulativno)
		C0170	C0180
	R0100	15.892	1.232.962
	R0160	270	212.153
	R0170	515	177.930
	R0180	424	147.827
	R0190	700	137.533
	R0200	1.856	158.441
	R0210	1.974	145.828
	R0220	3.117	154.009
	R0230	6.265	132.510
	R0240	43.360	140.037
	R0250	99.685	99.685
Skupaj	R0260	174.059	2.738.914

Bruto nediskontirana najboljša ocena škodnih rezervacij (absolutni znesek)

		Razvojno leto										
	Leto	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300
Predhodno	R0100											2.532
N-9	R0160										1.477	
N-8	R0170									1.601		
N-7	R0180								2.389			
N-6	R0190							2.469				
N-5	R0200						5.185					
N-4	R0210					6.522						
N-3	R0220				8.211							
N-2	R0230			12.071								
N-1	R0240		22.237									
N	R0250	76.150										

		Konec leta (diskontirani podatki) C0360
	R0100	2.526
	R0160	1.473
	R0170	1.598
	R0180	2.378
	R0190	2.460
	R0200	5.169
	R0210	6.501
	R0220	8.185
	R0230	12.032
	R0240	22.189
	R0250	76.094
Skupaj	R0260	140.606

S.23.01.01 Lastna sredstva

		Skupaj	Stopnja 1 – neomejene postavke	Stopnja 1 – omejene postavke	Stopnja 2	Stopnja 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Osnovna lastna sredstva pred odbitkom za udeležbe v drugih subjektih finančnega sektorja, kot je predvideno v členu 68 Delegirane uredbe (EU) 2015/35						
Navadne delnice (skupaj z lastnimi delnicami)	R0010	68.417	68.417			
Vplačani presežek kapitala v zvezi z navadnimi delnicami	R0030	16.208	16.208			
Ustanovni kapital, prispevki članov ali enakovredna postavka osnovnih lastnih sredstev družb za vzajemno zavarovanje ali družb, ki delujejo po načelu vzajemnosti	R0040	0	0			
Sredstva na podrejenih računih članov družbe za vzajemno zavarovanje	R0050	0				
Presežek sredstev	R0070	0				
Prednostne delnice	R0090	0				
Vplačani presežek kapitala v zvezi s prednostnimi delnicami	R0110	0				
Uskladitvene rezerve	R0130	175.516	175.516			
Podrejene obveznosti	R0140					
Znesek neto odloženih terjatev za davek	R0160					
Druge postavke lastnih sredstev, ki jih je nadzorni organ odobril kot osnovna lastna sredstva in ki niso navedene zgoraj	R0180					
Lastna sredstva iz računovodskih izkazov, ki ne bi smela biti predstavljena v okviru uskladitvenih rezerv in ne izpolnjujejo meril za razvrstitev kot lastna sredstva po Solventnosti II						
Lastna sredstva iz računovodskih izkazov, ki ne bi smela biti predstavljena v okviru uskladitvenih rezerv in ne izpolnjujejo meril za razvrstitev kot lastna sredstva po Solventnosti II	R0220					
Odbitki						
Odbitki za udeležbe v finančnih in kreditnih institucijah	R0230					
Skupna osnovna lastna sredstva po odbitkih	**R0290**	**260.141**	**260.141**	**0**	**0**	**0**

Pomožna lastna sredstva						
Nevplačane in nevpoklicane navadne delnice, ki se jih lahko vpokliče na zahtevo	R0300					
Nevplačan in nevpoklican ustanovni kapital, prispevki članov ali enakovredna postavka osnovnih lastnih sredstev družb za vzajemno zavarovanje ali družb, ki delujejo po načelu vzajemnosti, ki se jih lahko vpokliče na zahtevo	R0310					
Nevplačane in nevpoklicane prednostne delnice, ki se jih lahko vpokliče na zahtevo	R0320					
Pravno zavezujoča zaveza vpisa in plačila podrejenih obveznosti na zahtevo	R0330					
Akreditivi in jamstva v skladu s členom 96(2) Direktive 2009/138/ES	R0340					
Akreditivi in jamstva, razen tistih v skladu s členom 96(2) Direktive 2009/138/ES	R0350					
Pozivi članom za dodatne prispevke v skladu s prvim pododstavkom člena 96(3) Direktive 2009/138/ES	R0360					
Pozivi članom za dodatne prispevke, razen tistih v skladu s prvim pododstavkom člena 96(3) Direktive 2009/138/ES	R0370					
Druga pomožna lastna sredstva	R0390					
Skupaj pomožna lastna sredstva	**R0400**	**0**				**0**
Razpoložljiva in primerna lastna sredstva						
Skupna razpoložljiva lastna sredstva za izpolnjevanje SCR	R0500	260.141	260.141	0	0	
Skupna razpoložljiva lastna sredstva za izpolnjevanje MCR	R0510	260.141	260.141	0	0	
Skupna primerna lastna sredstva za izpolnjevanje SCR	R0540	260.141	260.141	0	0	
Skupna primerna lastna sredstva za izpolnjevanje MCR	R0550	260.141	260.141	0	0	
SCR	**R0580**	**108.284**				
MCR	**R0600**	**47.187**				
Razmerje med primernimi lastnimi sredstvi in SCR	**R0620**	**240%**				
Razmerje med primernimi lastnimi sredstvi in MCR	**R0640**	**551%**				

		C0060
Uskladitvene rezerve		
Presežek sredstev nad obveznostmi	R0700	290.579
Lastne delnice (v posesti neposredno in posredno)	R0710	0
Predvidljive dividende, razdelitve in dajatve	R0720	30.438
Druge postavke osnovnih lastnih sredstev	R0730	84.625
Prilagoditev za omejene postavke lastnih sredstev v zvezi s portfelji uskladitvenih prilagoditev in omejenimi skladi	R0740	
Uskladitvene rezerve	**R0760**	**175.516**
Pričakovani dobički		
Pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP) – življenjska zavarovanja	R0770	42.386
Pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP) – neživljenjska zavarovanja	R0780	14.612
Skupni pričakovani dobički, vključeni v prihodnje premije (EPIFP)	**R0790**	**56.998**

S.25.01.01 Zahtevani solventnostni kapital – za podjetja, ki uporabljajo standardno formulo

		Bruto zahtevani solventnostni kapital	Poenostavitve
		C0110	C0120
Tržno tveganje	R0010	29.635	
Tveganje neplačila nasprotne stranke	R0020	10.756	
Tveganje iz pogodb življenjskega zavarovanja	R0030	39.576	
Tveganje zdravstvenega zavarovanja	R0040	20.177	
Tveganje iz pogodb neživljenjskega zavarovanja	R0050	58.196	
Razpršenost	R0060	-60.321	
Tveganje neopredmetenih sredstev	R0070	0	
Osnovni zahtevani solventnostni kapital	R0100	108.284	

Izračun zahtevanega solventnostnega kapitala		C0100
Operativno tveganje	R0130	10.993
Absorpcijske kapacitete zavarovalno-tehničnih rezervacij	R0140	-728
Absorpcijske kapacitete odloženih davkov	R0150	0
Kapitalske zahteve za posle, ki se izvajajo v skladu s členom 4 Direktive 2003/41/ES	R0160	
Zahtevani solventnostni kapital brez kapitalskega pribitka	R0200	108.284
Že določen kapitalski pribitek	R0210	0
Zahtevani solventnostni kapital	R0220	108.284
Druge informacije o SCR		
Kapitalske zahteve za podmodul tveganja lastniških vrednostnih papirjev, ki temelji na trajanju	R0400	
Skupni znesek teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za preostali del	R0410	
Skupni znesek teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za omejene sklade	R0420	
Skupni znesek teoretičnega zahtevanega solventnostnega kapitala za portfelje uskladitvenih prilagoditev	R0430	
Učinki razpršenosti zaradi združevanja teoretičnega SCR omejenih skladov za potrebe člena 304	R0440	

S.28.02.01 Zahtevani minimalni kapital – Tako življenjska kot neživljenjska zavarovanja

		Dejavnosti neživljenjskih zavarovanj	Dejavnosti življenjskih zavarovanj
		Rezultat $MCR_{(NL,NL)}$	Rezultat $MCR_{(NL,L)}$
		C0010	C0020
Komponenta linearne formule za obveznosti iz neživljenjskih zavarovanj in pozavarovanj	R0010	33.930	1.491

		Dejavnosti neživljenjskih zavarovanj		Dejavnosti življenjskih zavarovanj	
		Neto (brez pozavarovanja/namenskih družb) najboljša ocena in ZTR, izračunane kot celota	Neto (brez pozavarovanja) obračunane premije v zadnjih 12 mesecih	Neto (brez pozavarovanja/namenskih družb) najboljša ocena in ZTR, izračunane kot celota	Neto (brez pozavarovanja) obračunane premije v zadnjih 12 mesecih
		C0030	C0040	C0050	C0060
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje za stroške zdravljenja	R0020	0	522	0	104
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje izpada dohodka	R0030	8.080	19.559	0	17.469
Nezgodno zavarovanje in nezgodno proporcionalno pozavarovanje zaposlenih	R0040	0	0	0	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	R0050	68.765	65.265	0	0
Drugo zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje motornih vozil	R0060	36.631	72.168	0	0
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje ter proporcionalno pozavarovanje	R0070	1.002	2.153	0	0
Požarno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje ter zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje druge škode na premoženju	R0080	30.028	34.172	0	0
Splošno zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje odgovornosti	R0090	17.680	11.726	0	0
Kreditno in kavcijsko zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje	R0100	4.417	4.559	0	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje stroškov postopka	R0110	0	219	12	2
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje pomoči	R0120	295	3.351	0	0
Zavarovanje in proporcionalno pozavarovanje različnih finančnih izgub	R0130	454	1.328	0	0
Neproporcionalno zdravstveno pozavarovanje	R0140				
Neproporcionalno pozavarovanje odgovornosti	R0150				
Neproporcionalno pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	R0160				
Neproporcionalno premoženjsko pozavarovanje	R0170				

		Dejavnosti neživljenjskih zavarovanj	Dejavnosti življenjskih zavarovanj
		Rezultat $MCR_{(L,NL)}$	Rezultat $MCR_{(L,L)}$
		C0070	C0080
Komponenta linearne formule za obveznosti iz življenjskih zavarovanj in pozavarovanj	R0200	323	11.442

		Dejavnosti neživljenjskih zavarovanj		Dejavnosti življenjskih zavarovanj	
		Neto (brez pozavarovanja/namenskih družb) najboljša ocena in ZTR, izračunane kot celota	Neto (brez pozavarovanja/namenskih družb) skupni rizični kapital	Neto (brez pozavarovanja/namenskih družb) najboljša ocena in ZTR, izračunane kot celota	Neto (brez pozavarovanja/namenskih družb) skupni rizični kapital
		C0090	C0100	C0110	C0120
Zavarovalne obveznosti z udeležbo pri dobičku – zajamčena upravičenja	R0210			263.884	
Zavarovalne obveznosti z udeležbo pri dobičku – prihodnja diskrecijska upravičenja	R0220			24.752	
Obveznosti iz zavarovanj, vezanih na indeks ali enoto premoženja	R0230			111.841	
Druge obveznosti iz življenjskih in zdravstvenih (po)zavarovanj	R0240	15.403		47.782	
Skupni rizični kapital za vse obveznosti iz življenjskega (po)zavarovanja	R0250				1.684.793

Izračun skupnega minimalnega zahtevanega kapitala (MCR)

		C0130
Linearni MCR	R0300	47.187
SCR	R0310	108.284
Zgornja meja MCR	R0320	48.728
Spodnja meja MCR	R0330	27.071
Kombinirani MCR	R0340	47.187
Absolutna spodnja meja (absolutni prag) MCR	R0350	7.400
		C0130
Zahtevani minimalni kapital	**R0400**	**47.187**

Izračun teoretičnega MCR za neživljenjska in življenjska zavarovanja		Dejavnosti neživljenjskih zavarovanj	Dejavnosti življenjskih zavarovanj
		C0140	C0150
Teoretični linearni MCR	R0500	34.254	12.934
Teoretični SCR brez pribitka (letni ali zadnji izračun)	R0510	78.605	29.679
Zgornja meja teoretičnega MCR	R0520	35.372	13.356
Spodnja meja teoretičnega MCR	R0530	19.651	7.420
Teoretični kombinirani MCR	R0540	34.254	12.934
Absolutna spodnja meja (prag) teoretičnega MCR	R0550	3.700	3.700
Teoretični MCR	R0560	34.254	12.934